LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER
PUBLISHED WEEKLY BY THE
LATVIA AMERIKA PUBLISHING LIMITED
Business Office: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9. Editor-in-Chief KRISS SIDARS. Phone 465-7902, United States Editorial Offices: New York; Editor V. IRBE, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N.Y. 10466; V. Jasnika, [illegible] Racine, Wis. 53403; —, California Editor JURIS KALEJS, 3622 Markridge [illegible] Crescent, Ca. 92067

NR. 22 SESTDIENA, 1978. GADA 3. JŪNIJĀ 28. GADS

SATURDAY, JUNE 3, 1978

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 Cena 60 centu

National Library
Bibliothèque nationale
PERIODICAL SECTION
SECTION DES JOURNAUX

Kardināla Vašingtonas ārpolitikas maiņa

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA
SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Apvienoto Nāciju starptautiskā atbruņošanās konferencē pārstāvēto valstu delegātu runas pagaidām ir bijušas tikai politisku un propagandas tukšo salmu kulšana. Par vienīgo izņēmumu jāuzskata sarkanās Ķīnas ārlietu ministra tālredzīgākā prognoze — ASV un Pad. savienības militāra sadursme esot nenovēršama. Tikpat nenovēršama ir arī Pekingas konfrontācija ar Kremli.

Tieši pēdējās dienās, kad līdztekus Apvienoto Nāciju konferencei Ņujorkā, Vašingtonā divas dienas aiz slēgtām durvīm apspriedās NATO valstu pārstāvji, visas zīmes rāda, ka rietumu sabiedrotie arī sāk atskārst draudošās briesmas. Vispirms tas attiecas tieši uz ASV. Atzīmēsim, ka 17 maijā tautas vietnieku nams ar lielu balsu vairākumu akceptēja paša Kārtera savā laikā ierosināto ņūtrona ieroču produkciju. Tas nozīmē, ka prezidents var kurā katrā brīdī atsaukt šī ieroča produkcijas iesaldēšanas deklarāciju.

Ja līdzšinējos ASV brīdinājumus Pad. savienība un Kuba ignorēja, tad ASV ārpolitikas kardinālas maiņas rezultātā stāvoklis jau tuvākā laikā var būt citāds. Pad. savienības ārlietu ministra Gromiko tikšanās ar prezidentu Kārteru jāuzskata par vērā ņemamu diplomātisku konfrontāciju, kurā Gromiko tika nostādīts meļa lomā. Pēc sarunas ar Kārteru Gromiko preses pārstāvjiem izteicās: — „Diemžēl, prezidents par patiesajiem apstākļiem Afrikā nav pareizi informēts. Pad. savienība tur nav iejaukta. Mums tur nav nekādu interešu. Mums Afrika nav vajadzīga!"

ASV ārlietu ministrs Vēnss uzskatīja par nepieciešamu dekkarēt: „Apgalvojums par to, ka prezidents Kārters nav informēts par patiesajiem apstākļiem Abesinijā un Zairē, ir pilnīgi aplams. Prezidents ir objektīvi informēts par Pad. savienības un Kubas iejaukšanos Afrikas valstu attieksmēs."

Paklausot aizsardzības ministra Brauna, padomdevēja valsts drošības jautājumos Dr. Zbigņeva Brežinska un daudzu senāta un tautas vietnieku nama pārstāvju ieteikumiem, Kārters nācis pie atziņas, ka vienīgais, ko Kremlis respektē, ir reāls spēks. Aiz šīs maiņas viegli var saskatīt eventuālas sankcijas, ar kurām Vašingtona turpmāk droši vien reaģēs pret Kremļa nostāju kā SALT sarunās, tā arī cilvēka tiesību respektēšanas solījumu ietvaros un arī saimnieciskos, tehnoloģiskos un politiskos jautājumos. Atzīmējams, ka jau tagad atsauktas četras amerikāņu lietpratēju delegāciju viesošanās Pad. savienībā. SALT līgumu parakstot, Vašingtona droši vien nāks klajā ar jaunām prasībām.

Tanī pašā laikā Maskavai jau pateikts, ka tā nevarēs vienā laikā detantes aizvējā turpi-

(Turpinājums 20. lp.)

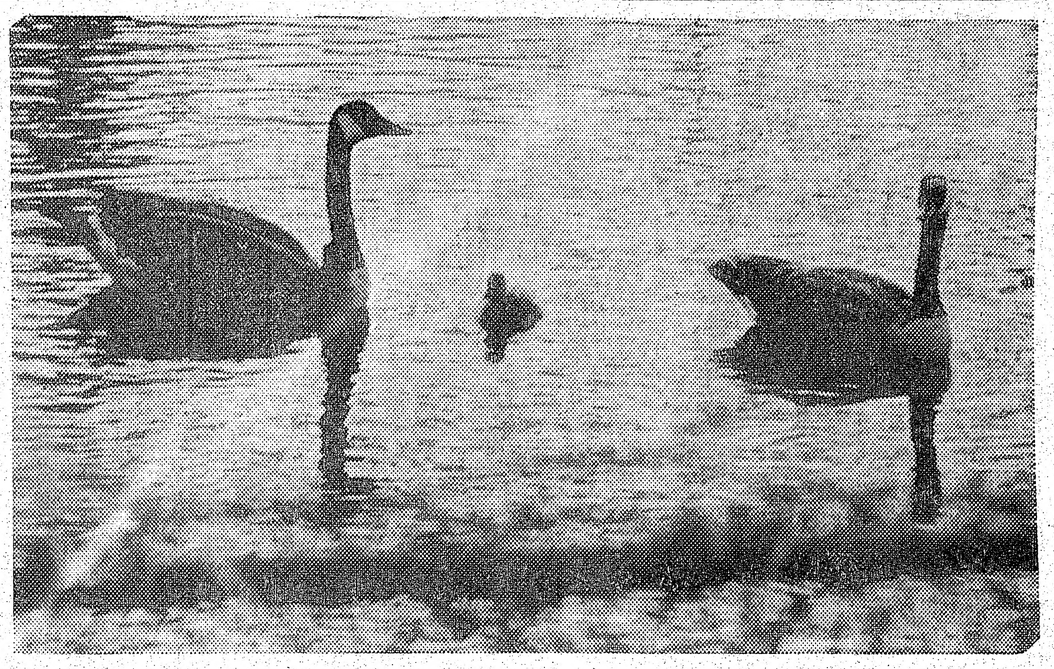

Pavasaŗa idille Foto: J. Liģers

G. Rode ieradies Stokholmā

ARĪ VIKTORS KALNIŅŠ SAŅĒMIS IZCELOŠANAS VĪZU

PBLA informācijas birojs no Stokholmas ziņo, ka svētdien, 28. maijā, pl. 9 no rīta Stokholmā no Latvijas ieradās nacionālās pretestības kustības darbinieks Gunārs Rode. Izsniedzot atļauju, viņam dots rīko jums tūlīt atstāt Latviju, kam vajadzējis notikt tik lielā steigā, ka nespējis paņemt līdz pat daudzus nepieciešamākos personiskos piederumus.

G. Rode ieradās Stokholmā savas dzīvesbiedres Ievas Straubergas Rodes pavadībā. Viņa dzīvo Stokholmā, no kurienes bija izbraukusi pie sava vīra uz Rīgu, lai tur kārtotu izceļošanas iespējas. Rodi Stokholmā sagaidīja PBLA priekšsēža vietnieks Imants Freimanis un PBLA informācijas biroja vadītāja vietniece Mudīte Krasta, Latviešu centrālās padomes Zviedrijā darbinieks Andrejs Šalts, Ievas Rodes brālis Andrejs Straubergs un daudz paziņu un draugu.

Sarunā ar PBLA priekšsēža vietnieku Imantu Freimani Gunārs rode izteicās, ka, ierodoties brīvajā pasaulē, viņš vēlas domās paspiest roku visiem latviešiem, jo latviešu tauta nav dalāma, un uzsvēra, ka viņa izkļūšana brīvībā nav nejaušība. Komūnistiskajai pasaulei jau šodien esot jārēķinās ar brīvo pasauli, ka tā nevar vairs gadiem pasaules acīm noslēpt faktus par ieslodzītiem cietumos un psīchiatriskajās slimnīcās. Latviešu tautas stāvoklis Gunāra Rodes vērtējumā esot vienkārši drausmīgs, sakarā ar straujo pārkrievināšanās politiku, kas izpaužas ar krievu un citu tautu piederīgo iepludināšanu Latvijā no Pad. savienības austrumu apgabaliem. Lai to veicinātu, kā zināms, tiek celtas rūpnīcas, kas nekalpo pašu latviešu vajadzībām, bet kuŗu ražojumi aizplūst atpakaļ uz Pad. savienību. Jaunceltās dzīvokļu mājas galvenokārt kalpo ievestajiem strādniekiem. Gunārs Rode vēlas turpināt cīņu pret mūsu tautas apspiedējiem. Viņam Stokholmā bija paredzēta arī preses konference.

Gunārs Rode

Kā ziņo Gaisma akcija, izbraukšanas vīzu saņēmis arī Viktors Kalniņš. Viņam Latvija jāatstāj jau 9. jūnijā, un 10. jūnijā to gaida ierodamies Vinē.

Paredzams, ka Gunārs Rode un Viktors Kalniņš piedalīsies arī 4. Pasaules latviešu jaunatnes kongresā no 3. līdz 8. jūlijam Viljamsa kolledžā, Viljamstaunā Masačusetā, tāpat dziesmu svētkos Bostonā. Viņus pavadītu māc. Jānis Kļaviņš no Rietumvācijas.

Pēc jaunatnes kongreša ASV Imants Purvs paredzējis izkārtot Latviešu namā Toronto Gaismas akcijas vakaru, kuŗā piedalītos arī Gunārs Rode un Viktors Kalniņš un Jānis Kļaviņš.

Rd.

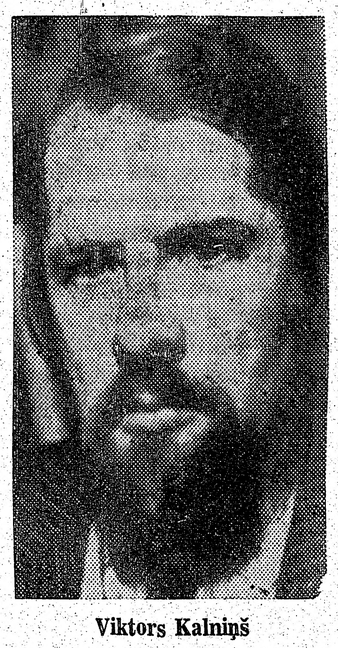

Viktors Kalniņš

Sludinājums

Kanadā dzīvojošie

Ja jums ir apnikušas pretvācu filmas, noveles un skolas grāmatas, rakstiet vai zvaniet:

Ernst Zundel,
206 Carlton St.,
Toronto, Ont. M5A 2L1,
tālr. 922-8614.

Tautas sēru dienas dievkalpojums 13. jūnijā

pl. 8.00 vak. visiem baltiešiem anglikāņu Sv. Paula baznīcā (Bloor un Jarvis) Toronto.

Piedalās: archibīskaps A. Lūsis, igauņu bīskaps K. Raudsepp, lietuv. bīskaps V. Brizgys, Olefs Tammarics, kas 7 gadus pavadījis koncentrācijas nometnē un runās pēc dievkalpojuma. No latviešiem dievkalpojumu kuplinās Sv. Andreja draudzes koris dir. A. Purva vadībā. Ērģeles spēlēs igauņu ērģelnieks Jaaks Kiviks.

Baltijas tautu federācija Kanadā

LATVIJA

SESTDIENA, 1978. GADA 3. JŪNIJS,, 22. NR

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Atbildīgais redaktors Krišs SIDARS. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada M4M 2E9; tālr. 465-7902. Ņujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N.Y. 10466, U.S.A. Tālr. 994-7917 — Čikagas redakcijas vad. V. Jaunkalnietis, 1305 Taylor Ave., Racine, Wis. 53403. Redaktors Austrālijā Ed. Šmaugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Austrālija.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personiskas uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 25 dol., 6 mēnešiem — 13 dol., 3 mēnešiem — 6.50 dol. Atsevišķa numura cena 60 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $3.50, tekstā $5.75, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas tipu. Sarīkojumu kalendārā $1 par rindiņu, atkārtojot atlaide.

Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tel. 466-1514

Gunārs Pāvuls
PBLA izglītības pad. priekšsēdis

PBLA izglītības padomes darbība

Pasaules brīvo latviešu apvienības izglītības padome nodibināta, lai veicinātu un koordinētu latviskās izglītības darbu trimdā un sadarbībā ar visām valstīm attīstītu un reālizētu globālus projektus latviešu nacionālai audzināšanai un zinātnei. PBLA izglītības padome neaizstāj atsevišķu valstu izglītības nozaru darbību, bet rada vidi, kur izglītības darba vadītāji var risināt kopējas un savām valstīm īpatnējas latviskās izglītības darba problēmas. Izglītības padome nav pēkšņi radies jauns institūts. Tās ir ilgu pārrunu un nopietnu apsvērumu rezultāts, kas pirms vairākiem gadiem izteikts izglītības vadītāju savstarpējā sarakstē.

Jautājums par PBLA atbildību un aktīvu līdzdarbību latviskās izglītības veidošanā pārrunāts ar PBLA bij. priekšsēdi U. Gravu un 1974. gadā, Minsterē, LAK EC izglītības daļas organizētā zemju pārstāvniecību izglītības nozaru sanāksmē pieņēma lēmumu ieteikt pie PBLA izveidot Izglītības padomi, ko klātesošajam PBLA valdes pārsāvim lūdza nodot PBLA valdei. Latviešu dienās 1976. gadā Toronto PBLA valde aicināja visu kontinentu izglītības nozaru vadītājus uz apspriedi, kuŗā izstrādāja iesniegumu PBLA izglītības padomes nodibināšanai. Valde iesniegumu pieņēma, un 4. jūlijā Izglītības padome sanāca uz pirmo sēdi, klātesot PBLA priekšsēdim I. Spilneram.

Izglītības padomes locekļi ir: ALA izglītības biroja vadītāja A. Lejiņa (ASV), LNPL izglītības nozares vadītāja Dz. Purmale (Anglijā), LAAJ skolu nozares vadītājs O. Aizstrauts (Austrālija), DLA izglītības nozares vadītājs G. Gedulis (Dienvidamerikā), LNAK izglītības vadītājs J. Mežaks (Kanadā), LCK izglītības nozares vadītājs M. Lizdiks (Vācija) un ZLCP izgl. nozares vadītājs G. Pāvuls (Zviedrijā). Pie dibinātājiem pieskaitāmi ALA izgl. biroja bij. vad. J. Riekstiņs un LNPL izglītības nozares bij. vad. A. Grigulis.

Izglītības padomes darba lauks ir plašs. Darba panākumus noteiks spējas izsekot laikmeta pārmaiņām un attīstībai. Tuvākos desmit gados trimdas latviešu skolās vairs nestrādās skolotāji, kas paidagoģisko izglītību un pirmos prakses gadus ieguvuši brīvajā Latvijā. Tādēļ jau tagad jārūpējas, lai šīs paaudzes atstātais nacionāli kultūrālais mantojums tiktu pareizi uztverts un ievirzīts modernā latviskās izglītības darbā. Pēc šī perioda latviešu skolās vairs nebūs arī skolnieki, kuŗu vecāki dzimuši Latvijā. Ja šai pārkrievināšanas laikmetā domājam par savas tautas pastāvēšanu, tad izglītības darbiniekiem trimdā ir uzlikts liels pienākums, ko nākotnē jāveic kopā ar trimdā dzimušo paaudzi. Latviešu sabiedrībai un organizācijām jāapzinās darba nopietnība un jādod sava daļa.

Aizvadītajā darbības periodā Izglītības padome pārbaudījusi un plānojusi vairākus pasākumus dažādās plāksnēs. Viens no pašreiz reālizējamajiem projektiem ir trimdas latviešu skolas vēstures izdošana. Tā būs dokumentācija zinātniskiem pētījumiem par aizejošās paaudzes veikumiem trimdas latviešu kultūras laukā. Materiālu apzināšanā un sakopošanā piedalījušies skolu pārziņi, skolotāji un izglītības darbinieki visās zemēs. J. Kronlins, AV, ieguldījis

(Turpinājums 6. lp.)

Lasītāju vēstules

VĒL PAR „JAUNĪBAS AVOTU"

Ar interesi lasīju Dr. J. Karola rakstu un K. Kodoliņa piebildi (LA Nr. 5. un 13.), bet pārdomājot izteikto, palika iespaids, ka te tomēr ir darīšana ar „brīnumdakterēšanu", un fabrikanti izgājuši uz ātru naudas taisīšanu. Runājot par šo preparātu „KH3", K. Kodoliņš uzdod tā sastāvu (domājams, no etiķetes uz iesaiņojuma). Tur redzam jau sen farmacijai un medīcinai pazīstamas, bet tagad ļoti maz lietotas vielas to neorganisko sāļu veidā.

Iedarbības ziņā šie savienojumi nemaz arī nav „līdzīgi" vitamīniem, un vitamīnu šajā „KH3" sastāvā nemaz nav. Nav gan minēts šo sastāvdaļu daudzums, bet parasti šīs vielas lieto pavisam niecīgos daudzumos, un cenas ziņā tās ir stipri lētas. Tur ir prokains, kas nav narkotiska viela, bet lokālas anestezijas preparāts, kuŗu plaši lieto dentisti zobu ārstēšanā. Katalizātors haematoporphyrins pazīstams savienojums psīchiatriem pacientu depresiju gadījumos, bet tagad tikpat kā nogājis no skatuves. Pavisam reti ārstniecībā tiek lietoti mankāna sāļi.

Beidzot kā „KH3" sastāvdaļa uzdots arī piena cukurs, kas kā pilnīgi indiferenta viela pielikts vienkārši tilpumapalielināšanai. Visām šī preparāta sastāvdaļām tirgus vērtība ir zema un, maksājot pa 150 kapsulām 30 dol. vai pat vairāk un par septiņām injekcijām Meksikā 995 dol., ir jādomā, ka slimnieki te maksā galvenokārt par pārspīlētu reklāmu. „Histeriska reklāma", kā par „KH3" informāciju izteicies kāds amerikāņu ārsts — zinātnieks.

Ražotāji pilnā mutē reklāmē, ka viņu ražojums — KH3 — uz labo vispārējo veselības stāvokli un izskatu, samazina vecuma nespēku, un ķermenis atgūst jaunību (kādā veidā?). Tālāk nāk vēl labāki solījumi: tas esot labs ķermeņa tīrītājs (no kā?), atjaunotājs (ko atjauno?) unun spēcinātājs. Tāpēc jau arī ASV un Kanadā nav atzīta šī ražojuma vērtība un nav atļauts ievest. Ja nu arī šī preparāta lietotājs jūt noguruma pazušanu un iegūst „priecīgu prātu", tad tas būs liekams, pa lielākai daļai, uz pašiedvesmes rēķiņa, daļēji varbūt arī — uzlabotai ēstgribai. Pirms sāk šo „ķermeņa stutētāju" lietot, gribētos ieteikt nepakļauties tikai skaļai reklāmai, bet vispirms uzklausīt nopietnu ārstu ieskatus.

Nogaidīsim, kamēr šis preparāts būs legālizēts šajā zemē un brīvi iegūstams vietējās aptiekās.

Veselības sargāšanai un atgūšanai tagad mūsu rīcībā ir simtiem nopietnu un vērtīgu medikamentu, kuŗus vēl nepazina priekš pāris desmit gadiem.

Jānis Priedītis Madisonā, Vis.

LATVIEŠU SABIEDRĪBA GAIDA PASKAIDROJUMUS

Man pārsteigumu sagādāja Baltijas studiju apvienības lielā interese „izpētīt" apstākļus Rīgas geto Otrā pasaules kara laikā, kas izpaudās Baltijas studiju konferencē Toronto, kur par šo jautājumu runāja divi lektori viesi. Noklausoties viņu stāstījumos, jāsecina, ka Dzimtenes Balss to nebūtu izdarījusi labāk. Arī dažādās Rīgas brošūrās, kuŗas latviešiem brīvajā pasaulē piesūta par velti, jau sen šis jautājums apskatīts tādā pašā stilā, lai kompromitētu visu latviešu tautu hitleriskās Vācijas noziegumos Otrā pasaules kara laikā. Baltijas studiju konferences rīkotāji ar saviem lektoriem viesiem tagad panākuši līdzīgu publicitāti arī lielajā Kanadas dienas presē un divos televīzias raidījumos. Samazgu spainis, kā tas pareizi minēts Latvija Amerikā šīs konferences atreferējumā, tagad uz latviešu galvām izgāzts. Kā uz visu to tagad reaģēs latviešu centrālā organizācija Kanadā — LNAK? Arī no konferences rīkotāju puses bija dzirdams, ka laikrakstā Globe and Mail, kas iespiedis abu lektoru runu izvilkumus, došot kādus paskaidrojumus, bet tādi līdz šim vēl nebija parādījušies un laikam arī neparādīsies, varbūt zudusi arī interese kaut ko paskaidrot. Lai nevainotu visus konferences rīkotājus, kas zinātniskā konferencē pieļāvuši „Rīgas stila" nomelnojumus latviešiem, būtu vēlami AABS vadības paskaidrojumi, kas šos abus lektorus uzaicinājis un vai viņiem bijis zināms, kādā veidā un stilā tie par savu tematu runās?

AABS konferences dalībneks

PATIESĪBA

Sakarā ar AABS konferenci un kanadiešu presē atreferēto, vēlos paskaidrot tiem tautiešiem, kas to vēl nezinātu, ka tādi SS Gards latviešiem nekad nav bijuši, bija gan SD (Sicherheits Polizei), dažas latviešu rotas, tā sauktie arājieši, kas cīnījās frontē un frontes aizmugurē ar partizāniem un sargāja arī Salaspils koncentrācijas nometni, kuŗā atradās daudz latviešu. Nezinu, vai viņi sargāja arī Rīgas geto, bet katrā ziņā viņu vienības bija tik labi apgādātas, ka tie ne ar ko neatšķīrās no vācu gestapo vīriem. Viņi, tāpat kā šodien Izraēlas valsts Lebanonā, gan paši uz savu roku, meklēja iespējas atriebties par savu piederīgo iznīcināšanu vai deportēšanu. Nelaimīgā kārtā nāves spriedumu parakstītājs bija čekas augstākais ierēdnis okupētajā Latvija Šustins un izpildītāji viņa tautības komisāri. Iespējams, ka šodien brīvajā pasaulē atrodas ne viens vien no viņiem. Tāda ir patiesība. Bet ja apvaino nevainīgus cilvēkus, pat visu tautu, tad darbs varētu būt Patiesības fondam, kas gaida katra latvieša ziedojumu.

Lasītājs Toronto

PLIĶIS SEJĀ

Lasot laikrakstos ALA kongresa atreferējumu Klīvlandē, paliek sāja dūša, ko gribu ganvenokārt attiecināt par Teodoru Sīli, kuŗu ALA valde bija atradusi par „nepiemērotu" Kultūras fonda preses referenta postenim. Ziemeļkalifornijas Apskats raksta, ka kongresā parādījies „ekstrēmo delegātu spārna lielais spēks". Par ko gan Sīlis agrāk saņēmis divus ALA goda rakstus, DV nozīmi zeltā u.c. pagodinājumus, ja ne par savu izcilo darbošanos izglītības, kultūras un sabiedriskajā

(Turpinājums 18. lp.)

Zīverta komēdijas

DR. P. PUTNA REFERĀTS SIDNEJĀ

Mārtiņa Zīverta 75 gadu jubilejas svinības Sidnejā turpinās. Šogad jau otrs referāts par M. Zīverta lugām. Drīz sekos Lielā Grēcinieku iela jaunā iestudējumā.

14. maija Sidnejas latviešu teātŗa sarīkojumā Latviešu namā Sidnejā par Mārtiņa Zīverta komēdijām referēja literātūras zinātnieks un mācībspēks Dārlingdaunas universitātes kolledžā (Tuvumbā) Dr. Pēteris Putnis. Pirms referāta apmeklētāji ar klusuma brīdi pieminēja Zentas Mauriņas aiziešanu mūžībā.

Par Mārtiņu Zīvertu dažreiz dzirdēti gluži pretēji spriedumi. Kādreiz gadījās dzirdēt uzskatu, ka Zīverta darbi, to filozofiskā satura dēļ domāti vairāk lasīšanai nekā teātrim. Gluži nesen laikrakstā lasījām pretēju domu, ka Zīverta lugas domātas teātrim, bet ne lasīšanai. Pēdējā uzskata paviršību raksturoja jau referenta izvēle, jo viņš ar Zīverta darbiem galvenokārt iepazinies un tos iecienījis lasīdams. Sarīkojumā vēlāk lasītie skati Sidnejas latviešu teātŗa aktieŗu tēlojumā uzbūra skatītājiem spraigas un dzirkstīgas ainas.

Referents paskaidroja, ka viņa referāta nolūks bijis parādīt Zīverta komēdiju dažādību un to galvenās temas. Dažādība parādās ne vien sižeta izvēlē, bet arī lugas izstrādājumā. Formas ziņā vismodernākā, varbūt pat visinteresantākā, referentam likās Karātavu komēdija: „Šinī lugā Zīverts nostāda blakus komisko un traģisko perspektīvu. Varētu varbūt pat teikt, ka šinī lugā komēdijas forma ir pārstrādāta, tajā ietilpinot traģiskos elementus."

Tradicionālās komēdijas ietvaros rakstītām lugām jāpieskaita Minhauzena precības: „Vairāki cēli kungi un dāmas ir ceļā no Rīgas uz Pēterburgu. Nelaimes gadījumā viņiem salūst kamanas un, pie tam, ir sacēlies sniegputenis. Tomēr laimīgi viņi atrod viesmīlību Jakobīnes mājā, kur viņiem jāpaliek divas naktis." Tur norisinās tradicionālā stilā rakstītā komēdija. „Nariškina un Minhauzena rīcība un viņu dialogs ir piesātināts ar drāmatisku ironiju," teica referents. „Viņi nesaprot, ko viņi saka vai dara pareizā nozīmē. Tādēļ viņi paliek smieklīgi. Piemēram, kad Nariškins izsakās:

— Un tagad es saprotu, ka īsti laimīgi ir tikai tie, kas maldās — viņš nesaprot, ka šis teiciens attiecas tieši uz viņu pašu. Kad Minhauzens runā par Melno masku: — Es šai brīdī paziņoju, ka to sievieti tur... es nekad neprecēšu — viņš neapjēdz, cik pareizi un precīzi viņš to pateicis. Personu nepazīšana lugā veido drāmatisko ironiju.

Par savu labāko lugu Zīverts uzskatot Meli meklē meli. Šī luga „satirizē cilvēka tieksmi uz materiālām vērtībām. Ja cilvēkam jāizvēlas starp materiālām vērtībām un augstiem ideāliem, vai starp bagātību, augstu sabiedrisku stāvokli un, teiksim, mīlestību nabadzībā, tad pirmajai bieži būs priekšroka. Cilvēkam tomēr ir vajadzīgas zināmas ērtības. Kas ir mīlestība bez automašīnas? Ja cilvēks ir pieradis pie modernās dzīves ērtībām, piemēram, pie ASV dzīves standarta, mēs nevaram sagaidīt, ka viņš būs apmierināts atgriezties, teiksim Latvijas lauku dzīvē."

Situāciju komēdija parādīta Zaļajā krūzē. Te parādīta neparasta sagadīšanās, kad vīrs un sieva pēc Otrā pasaules kara dzīvo tajā pašā istabā; Ruta strādā 14 stundas dienas maiņā, bet Vurma kungs 14 stundas nakts maiņā. Abi 7 dienas nedēļā.

Ķīnas vāze, kas pirmoreiz izrādīta Latvijas Nacionālajā teātrī 1940. gadā, komiskas situācijas kā tādas vispār nav. „Zīverts pats to nosaucis par psiholoģisku komēdiju".

Noslēgumā referents teica: „Zīverts ir radījis ievērojamu skaitu specifiski latvisku raksturu un parādījis specifiski latviskas situācijas komiskā perspektīvā. Cik man zināms, neviens cits latviešu lugu rakstnieks nav to izdarījis tik labi kā Zīverts. Par to mēs varam Mārtiņam Zīvertam pateikties."

Rakstot par referātu, neesmu vēl pieminējis Zīverta lugu illustrācijas, kas bija iestarpinātas referātā.

Kā pirmo redzējām skatu no Karātavu komēdijas, kuŗā Obersts (Viktors Aleidzāns) paskaidroja ārstam (Jānim Ķaukim), ka viņam ievainotie jāizārstē, lai par dezertēšanu nebūtu jānošauj slimniekus. Minhauzena masku spēlē piedalījās Jānis Ķauķis (Minhauzens), Māra Rozīte (Jakobīne), Juris Saldums (Nariškins), Hilda Dukure (Irme) un Vaira Dortiņa (Fīke). Komēdijas Meli meklē meli dialogu no otrā cēliena izteiksmīgi nolasīja Jānis Saldums (Pliksals) un Jānis Ķaukis (Murķelis), vēlākos paskaidrojumus dodot Mārai Rozītei (Annai). Skatu no Zaļās krūzes, kuŗā dialoga runātāji viens otru neredz, attēloja Vaira Dortiņa (Ruta) un Jānis Ķaukis (Vurms). Beidzot divus skatus no Ķīnas vāzes tēloja Hilda Dukure (Cērpa kundze), Jānis Ķaukis (Jānis), Vaira Dortiņa (Ella), Māra Rozīte (Lilija) un Viktors Aleidzāns (Notārs).

Lugu lasījums parasti neatļauj aktieŗiem atraisīt visas viņu spējas. Šoreiz tomēr likās, ka noskatāmies lugu skatuvē.

Rūdītiem aktieŗiem vairs neklātos dot kādu īpašu uzslavu. Domāju, ka ikviens no 60 apmeklētājiem pārdzīvoja aktieŗu vārdu mākslu. Vēlētos gan pieminēt vienu, kas vairāk pazīstams kā SLT dekorātors. Viktors Aleidzāns teicami iekļāvās ansamblī, un man ir bail, ka Sidnejas latviešu teātris varētu pazaudēt labu dekorātoru, tajā pašā laikā iegūstot spējīgu aktieri.

Juris Krādziņš

Tautsaimnieks Albīns Dravnieks ieguvis otru maģistra gradu — Master of Science in Accountancy (M.S.A.) Rietummičigenas universitātē Kalamazū. Viņš saistījies darbā pie federālās valdības. Pieder pie korporācijas Fraternitas Academica.

J. Ezergailis astoņdesmitgadnieks

Avīžnieka un grāmatnieka Jāņa Ezergaiļa pienesumu savai tautai, atzīmējot viņa 80 mūža gadu miju, daudzināja Klīvlandes latviešu organizācijas un draudzes divos īpašos sarīkojumos, ko izkārtoja Latviešu pensionāru un DV apvienība, apcerot mūža gājumu, kas savijās ar tautas baltām un nebaltām dienām. Jau Pirmā pasaules kara laikā, dibinoties latviešu strēlnieku pulkiem, Jānis Ezergailis bija viens no pirmajiem to dalībniekiem, cīnīdamies pret vāciešiem pie Daugavas, aizstāvot dzimto zemi, bet pēc Krievijas 1917.g. marta revolūcijas viņš kļuva par Latvijas neatkarības iedejas paudēju starp latviešu strēlniekiem, piedzīvodams arī tās īstenošanu. Kā dedzīgs latvietis viņš piedalījās Latvijas atbrīvošanas cīņās, būdams par kaŗavīru Cēsu rotā un vēlāk 2. Ventspils kājnieku pulkā, kas izcēlās ar cīņām Latgales atbrīvošanā. Atvaļinādamies no kaŗa dienesta, strādāja par saimnieciska uzņēmuma vadītāju.

Dzīvodams Klīvlandē, Jānis Ezergailis iesaistījās sabiedriskā darbā, veikdams arī Latvija Amerikā korespondenta pienākumus un strādādams latviešu organizācijās un savā draudzē. Cītīgs darbs izveidoja viņu par paraugdarbinieku, bet iecietība pret citu ieskatiem radīja daudzus draugus. Jubilārs saņēma daudzus vēlējumus izcila mūža gadu mijā, būdams arvien vēl rosīgs sabiedriskās norisēs.

(j)

Jānis Ezergailis

Starp lietuviešu keramiķiem Toronto pašlaik ražīgākā ir Biruta Batraka, kas mācījusies daiļamatniecību pie Ninas un Zigfrīda Jurševska. Viņa veltījusi daudz laika seno lietuviešu rakstu pētīšanā, ko parāda savos keramikas darbos. Precējusies ar latvieti Nameju Batraku, pievēršoties arī latviskajiem rakstiem un keramikai. Attēlā Biruta un Namejs Batraks.

Foto: J. Liģers

Plašā izvēlē

latviska un modernā keramika, skulptūras, sienas segas

Pieņem pasūtinājumus brokastu un pusdienu traukiem (īpatnēji latviski medus dzelteni un zaļi).

ZIGFRIDS JURŠEVSKIS — ZIGFRIDS ART POTTERY
1425A Bloor St. W., Toronto M6P 3L6, tālr. 536-6183

VELGAS JANSONES UN VELTAS VILSONES

KERAMIKAS UN AUDUMU SKATE

no 1978. g. 3. līdz 10. jūnijam no pl 13 — 20

VELGAS STUDIJĀ MILTON, ONT.

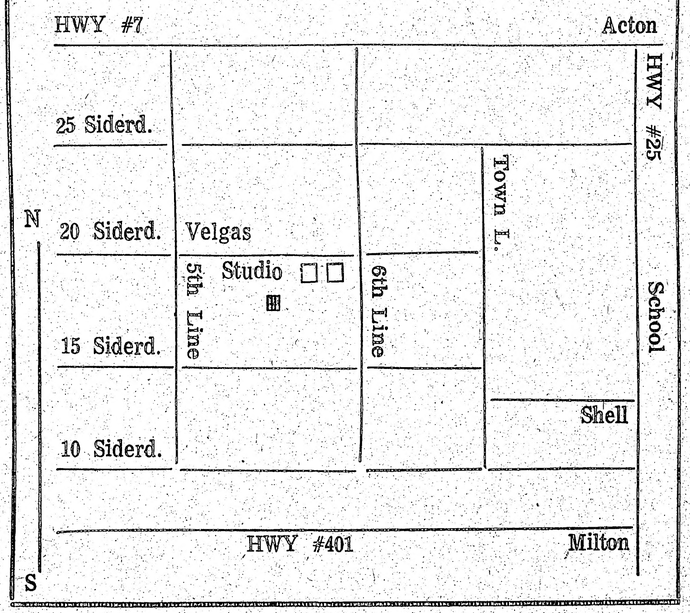

Kādreiz Liepājā

Ja arī vēsturnieki mūsu Rīgu iedzīvotāju skaita ziņā vērtē vai līdzīgu lielajiem Latvijas apdzīvotiem administrātīvajiem apgabaliem, tad tomēr, Latvijas neatkarību iegūstot, Liepāja bija nākošā pēc tās. Ja runājam par mākslu, sevišķi mūziku, tad opera atradās arī Liepājā. Pēdējā bija kā tramplīns — lēciena dēlis uz galvaspilsētu 1923., 1924. un 1925. gados, ko pavadīju Liepājā, to iemīlēju. (Mans raksts, Neaizmirstamā skaistule pie Baltijas jūras, parādījās šī laikraksta 1963.g. 3. jūlija numurā.). Meistars no gaisa nekrīt, vajadzīga kvalificēta sagatavošanās, talanta izkopšana, nobriešana. Franči pat saka, ka labi nodomi vien visu nedod, vajaga mākas — darba pilnīguma, noslīpēšanas. Līdzīgas atziņas derēja vakar, der šodien un derēs rītdien, t.i. jaunajai paaudzei.

Ierosinājumu šim rakstam deva bēdu ziņa par abās pilsētās iecienītu, iemīļotu vijolnieku B. Čunčiņu, kas aicis uz mūžību aizvēris ASV 84 gadu vecumā. Dzīve pati nereti dod interesēm virzienu. Gadījās, ka klusās Bērzu alejas galā, pie Peldu ielas, Mingrāma dzīvokļu nama istabā, ko apdzīvoja tenors dziedonis Mariss Vētra, kas aizbrauca uz jauno darba vietu Nacionālo operu Rīgā, apmetos es. Citā istabā bija Liepājas operas koŗa diriģents R. Vanags, bet visai tuvu, tikai akmens sviedienā, — Lilienfeldā, vēlākajā Dzintara ielā mita Kurzemes Vārda redaktors mans konfilistrs rakstnieks Haralds Eldgasts. Ulicha ielā kādā ģimenē — bija iekārtots opernieku un žurnālistu iecienīts pusdienas galds. Te arī notika satikšanās, sarunas par dienas un citiem notikumiem.

Šeit gadījās iepazīties arī ar Liepājas operas dibinātāju dalībnieku un diriģentu Arvīdu Pārupu. Kā viņš, tā vairāki operas redzamie spēki, minēšu solisties soprānus Berkindi, Ulandi, mecosoprānu Berzinski, bet no vīriešiem bez Marisa Vētras vēl Neimani un Verneru, kas pārcēlās uz Nacionālo operu galvespilsētā un tā kalpoju mākslai valsts apmēros. Starp viņiem bija arī mans istabu kaimiņš, operas kormeistars Rūdolfs Vanags, kas miris Latvijā 1977. gadā.

Rīgas radiofona sākuma laikā Arv. Pārups uzņēmās ne tikai radiofona orķestŗa vadību, bet bija arī priekšlasījumu kārtotājs, un tā satikos arī ar agrāko H. Eldgasta skolnieci Liepājas ģimnazijā Mīrdzu Ķempi, kuŗas dzejoļi bieži vien parādījās pilsoniskajā diena laikrakstā Kurzemes vārds. Viņa vēlāk bija radiofona programmas pieteicēja ar diezgan patīkamu tembru. Kad pa reizei man bija referāts manā nozarē, Mirdza smīnīgi izsaucās: "Tā, nu zvaigznes ar pieņu saderās kopā!" Es viņai atbildēju: "Tad jau grieķi arī nebūtu devuši galaksijas nosaukumu, ko pasaule pazīst kā piena ceļu zvaigžņājā" Kad Mirdzas veselība krūšu slimības dēļ bija iedragāta, radio raidījumus pieteica meiča ar viņai līdzīgu balss tembru. Ķempe mira okupētajā Latvijā 1974. gadā.

Nelaikus vijolnieks Bruno Čunčiņš bija dzimis Rīgā. Pilsētnieki bieži nezina, ka par čunčiņu sauc arī sīku meža putniņu. Bruno Čunčiņš pirms savas nāves sastādījis pats savu nekrologu sludinājuma veidā. Tajā viņš pateicas Dievam par ilgo mūžu un garīgi bagāto dzīvi.

Aizejot mūžībā, viņš sūta ardievas kā 7. Strēlnieku pulkam, tā brīvās Latvijas I. Kavalērijas diviziona dienesta biedriem. Sludinājumu ievietojusi viņa meita Benita ar mazbērniem Traversitijā, Mičigenas pavalstī. Viņa tuvību ar klausītājiem, mīlestību un cienību labi pasaka dzejas pēdējās rindas:, „Kur esat, senā publika, Pēc skaņām romantiskām kārā? Ak, prasiet bis, aplaudējiet, Un saucat mani atkal ārā."

No aizgājušā nacionālā noskaņojuma vēl pāris vārdu. — Ziģfrīda Meierovica, pirmā Latvijas ārlietu ministra, nāves ziņa kā zibens sestdienā, 1925. g. 22. augustā, izšāvās cauri visai Liepājai. No Rīgas pie sava vīra Haralda Eldgasta bija atbraukusi arpiniece Abgara. Visi trīs aizgājām uz tuvo Jūras paviljonu satrauktām, skumīgām klausītāju sejām. Čunčiņa trio atskaņoja Em. Dārziņa Melancholisko valsi. Vai nebija arī liktenīgi, ka nākamajā gadā pēkšņi mira pasaules filmu varonis italietis Rudolfs Valentino, kuŗa šķirstu, pārvedot uz dusas vietu,, spēleta Nīvina smeldzīgā, aizkustinošā Rožu vainaga (Rosario) mūzika?

Čunčiņš, pēc pārnākšanas uz Rīgu, Švarca afejnīcas augšstāvā latviešu intelligencei spēlēja neaizmirstami jauku mūziku. . .

Jānis Mierkalns

Liepājas osta ar tiltu un raksturīgo pilsētas tramvaju, kas bija viens no vecākajiem cariskajā Krievijā. Otrā krastā vecās ostas noliktavas austrumu pusē. Pa labi kādreizējā „Motkes viesnīca", ko vēl atcerēsies vecie liepājnieki. Latvijas neatkarības laikā ostas rietumu krastā piestāja zvejnieku laivas, atvedot svaigas jūras zivis.

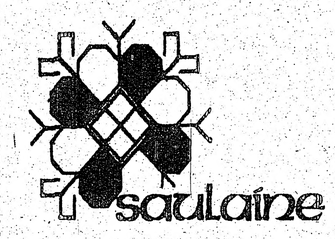

Jau 26. gadu

SAULAINES VASARAS NOMETNE

Sv. Jāņa ev. lut. draudzes īpašumā

- MAZO BĒRNU NOMETNE (5—7 g. veciem) no 9. jūl. — 13. aug.
- LIELO BĒRNU NOMETNE (7—16. g. veciem) no 9. jūl. — 26. aug.
- LATVISKI NERUNĀJUŠO NOMETNE no 6. aug.—13. aug. (5—7 g. veciem) no 6. aug. — 26. aug. (7—16 g. veciem)

NOMETNES MAKSA: $50.00 nedēļā + ekskursiju izdevumi + ziedojums (sākot ar $10.00 no ģimenes) Saulaines uzturēšanai.

Pieteikšanās un tuvāka informācija:

E. Puķītis, 226 Duncan Rd.,
Thornhill, Ont. L3T 3N8;
tel. (416) 886-0668,
vai arī draudzes kancelejā, 921-3327.

Saulainē mums labi klājas!

DV Otavas nodaļas biedri godināja savu bij. ilggadējo priekšnieku Kārli Bērziņu 65 dzīves gadu jubilejā (attēla vidū) ar apsveicējiem: M. Milleri, E. Jēkabsonu, K. Milleru, Dz. Sprudžu, E. Jēkabsoni un A. Sprudžu.

Miris Dr. Aleksandrs Kalniņš

Grand Rapidos 11. maijā miris 83 g. vecais Dr. Aleksandrs Kalniņš. Dzimis Mālpils pagastā kā būvuzņēmēja un lauksaimnieka dēls. 1912.g. iestājies Rīgas politechniskajā institūtā un drīz pēc tam arī korporācijā Selonija. Beidzis kaŗa skolu Maskavā, I. Pasaules kaŗa laikā cīnījies Nāves salā un Ložmetēju kalnā, 5. latviešu strēlnieku pulka sastāvā, ko komandējis plkv. Vācietis, vēlāk artilerijas brigādē. Revolūcijas laikā pievienojies plkv. Brieža un Goppera grupai. Pavadījis vienu gadu boļševiku cietumā Maskavā, vēlāk atbrīvots, iedalīts sarkanarmijā un nosūtīts uz Latgales fronti, lai cīnītos pret mūsu nacionālo kaŗaspēku, bet pārbēdzis savējo pusē un iedalīts 2. Ventspils kājnieku pulkā. Vēlāk, pārvietots uz Krasta artilerijā Bolderajā, paaugstinot kapteiņa dienesta pakāpē.

Pēc demobilizēšanas iestājies Latvijas universitātes medicīnas fakultātē, kuŗu beidzis 1929. g. un strādājis par chirurgu Vispārējā apdrošināšanas sabiedrībā, nodibinot arī privātpraksi. Kādu laiku bijis arī kaŗa ārsts 5. Cēsu kājnieku pulkā. Bēgļu gaitās Vācijā strādājis par chirugu Minchenē, izceļojis uz Franciju, bet 1955. g. ieradies Klīvlandē, kur, būdams jau 65 g. vecs, ieguvis ārsta tiesības un strādājis Luterāņu slimnīcā. Pēc pensionēšanās pārcēlies uz Grand Rapidiem, daļēji vēl turpinot ārsta darbu.

Dr. A. Kalniņš daudz nodevās pētījumiem par senlatviešu ticējumiem, tāpat dažādiem ticības jautājumiem. Rūpīgi bija iepazinies ar dažādiem bībeles izdevumiem latviešu un angļu vadolā, par ko izmainīja domas ar vairākiem ievērojamākiem zinātniekiem un teologiem. Viņa ļoti saistošā formā uzrakstītais dzīves atmiņu stāsts jau vairākus gadus turpinājumos iespiests Selonijas žurnālā Draugam un Tēvijai. Rakstījis arī dzejoļus, kas iespiesti tanī pašā žurnālā vai palikuši rokrakstā.

Nelaikus atstāj divas meitas ar ģimenēm, brāli ar ģimeni un māsu. Pēc aizgājēja vēlēšanās viņu izvadīja pēc dievturu paražām un pārpelnoja. Izvadīšanā runāja dievturu sadraudzes loceklis Dr. Jānis Tupesis no Viskonsīnas, kokli spēlēja un dziedāja Pārsla Bekere no Mineapoles, pavadot arī kopdziesmas. Bērinieki noklausījās Dr. A. Kalniņa ierunāto dzejoļi skaļu lentē, kas aizsniegusi arī dzimteni. Nelaika brālēns Ervīns Šmits (selonis) stāstija par Dr. Kalniņu un viņa dzimtas gaitām, kuŗai saknes izpētītas jau sākot ar 1640. gadu.

Atvadu vārdus teica Grand Rapidu korporāciju kopas seniors V. Valkovskis Cursica). Latviešu ārstu un zobārstu apvienības priekšnieks Dr. F. Valdmanis, agr. P. Finartijs (Vendia), Selonijas vārdā kalpakietis A. Lasis un draugu vārdā Dr. R. Markus. Pie aizgājēja šķirsta stāvēja Selonijas un vietējās korporācijas kopas goda sardze. Bija arī daudz izvadītāju, no Detroitas, Čikagas, Kalamazū, Aijovas, Ņudžersijas un Grand Rapidu apkaimes.

V. Zirnītis

† Dr. Aleksandrs Kalniņš

Mūsu dzīve Rietumkrastā

Vankuveras latviešu ev. lut. draudze ir vienīgā organizētā latviešu draudze Britu Kolumbijā. Draudzi apkalpo mācītājs A. Kiršfelds no Sietlas; draudzes priekšnieks jau otro gadu ir A.P. Vēveris. Gada sākumā mācītājs ieveda pērminderu amatā divus ilggadējus draudzes darbiniekus — Dr. E. Leimani un A.K. Dīcmani. Draudzes sestdienas skolu vada Z. Leimane ar 5 palīdzēm. Skolā pagājušā gadā bija 18 audzēkņi. Māca kristīgās vērtības, kā arī latviešu valodu, latviešu literatūru, vēsturi, ģeografiju, latviešu gara mantas un tradicijas. Draudzes skola ir vienīgā latviešu skola visā provincē.

DV britu Kolumbijas nodaļā ir 27 vanadzes un 45 vanagi. Nodaļas pagaidu valdē ievēlēja Māru Sīli, Gundegu Slaviku, Ilgu Stūrmani, Nikolaju Drikīti un Vilni Kajaku. Jau gada sākumā nodaļa piešķīrusi pabalstus aprūpei un izglītībai: Vankuveras latviešu draudzes skolai — 250 dol., vasaras vidusskolai Kursa 500., Minsteres latviešu ģimnazijai 500., Sietlas latviešu bērnu nometnei 50., latviešu kara invalidiem 100. un Patiesības fondam 200. dol.

Vankuveras latviešu biedrība rīkoja Draudzīgā aicinājuma vakaru ar ilggadējā biedrības priekšnieks A. Pupola referātu. Vankuveras latviešu draudzes skolai naudas veltes nodeva Daugavas vanagi, vanadzes, Vankuveras latviešu biedrība un Skujeniece. Latviešu biedrības valdē šogad darbojas: priekšnieks A. Pupols, vietnieks A. Vēveris, sekretārs A. Arnicāns, kasieris J. Dambītis, biedrzine H. Ozola un sarīkojumu daļas vadītājs J. Paeglītis.

Pulkveža Kalpaka piemiņas dievkalpojumu Kistilano baznīcā vadīja mācītājs A. Kiršfelds Pec dievkalpojuma laicīgo aktu baznīcas zalē rīkoja Vankuveras latviešu korporāciju kopa. Aktu vadīja Dr. Runiķis, atklāšanas runu teica profesors Jānis Lielmežs. Galveno runu — viesis no Tokomas prof. Gundars Kings-Keniņš, minot, ka pāri par 200.000 latviešu, kas pēc Pirma pasaules kara palika Krievijā, Staļina valdīšanas laikā saimnieciski, kultūrāli un fiziski iznīcināti. Piemiņas akts bija savienots ar koncerta programmu. Ar kafiju un cepumiem pacienāja Korporaciju kopas dāmas.

— kis

Savu naudas atbalsta solījumu jaunajam Latviešu centram Toronto paraksta konsuls Dr. E. Upenieks. Aiz viņa LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs, kas arī parakstīja savu solījumu.
Foto: TLC

KANADAS ZIŅAS

LONDONA

● Londonas latviešu pensionāru apvienības gada sapulcē ievēlētā valde sadalīja amatus šādi: apvienības priekšnieks V. Albertiņš, vietnieks K. Atars, kasieris O. Rezebergs, sekretārs F. Arnds, biedrzine M. Tiltiņa un mantzine A. Ādmine. Revīzijas komisijā: T. Banga, V. Riktere, A. Arnda un M. Laviņa. Divas reizes mēnesī apvienība sanāk t.s. kārtējās pārrunu pēcpusdienās, kuŗas parasti kuplina ar kādu skaņu filmu, krāsu slīdīšu demonstrējumu vai referātu. Pagājušā gadā notikuši arī divi lielāki sarīkojumi, vienā no tiem dziedāja Dainas koris, bet otrā Toronto latviešu ģimnazijas drāmatiskais pulciņš viesojās ar Lugas Nebēdnieki izrādi. Līdzšinējais priekšnieks Ž. Petrovskis jaunās valdes vēlēšanās vairs nekandidēja. F.A.

VINIPEGA

● Juris un Katrīna Demes atskatījušies uz 50 laulības dzīvē aizvadītiem gadiem. Viņu kopējās dzīves gaitas sākušās 1927. gadā. Mācītājs Jānis Osis abus salaulājis mājās, jo vietējā Rucavas baznīca nodegusi. Jaunais pāris uzsācis saimniekot tēva mājās, vēlāk iepirktas Ļaudumu mājas Virgas pagastā. Demes saņēmuši no Kurzemes Lauksaimniecības biedr. savienības sudraba medaļu par centību un sasniegumiem lopkopībā un laukkopībā. Bēglu gaitās no Omstedes, Oldenburgas tuvumā, 1948. gadā izceļoši uz Kanadu, apmetoties Vinipegā, kur Juris Deme bijis septiņus gadus Vinipegas latviešu ev. lut. Sv. Krusta draudzes priekšnieks, arī Vinipegas latviešu biedrības dibinātājs un valdes loceklis. Katrīna Deme bijusi vairākkārtēja draudzes dāmu komitejas priekšniece. Pēc aiziešanas pensijā viņa pievērsusies keramikai, piedaloties izstādēs un saņemot vairākas godalgas. Piedalījusies arī piecās Folklorāmās. Ģimenē izaudzinātas divas meitas un dēls. Jubilāriem ir arī septiņi mazbērni.

● Ar jaunatnes pulciņa nodibināšanos Vinipegas sabiedriskā dzīve sākusi atplaukt. Visas organizācijas vienojās piedalīties „Folklorāma 78" organizēšanas darbos. O. Radovskis uzņēmies „Folklorāma 78" administrātora pienākumus. Par latviešu stenda Rīga pilsētas galvu izraudzīja jaunatnes pulciņa priekšnieku Pauli Tizeku. Vēl izraugāma "Miss Rīga". Pēdējā draudzes un organizāciju kopsēdē galveno nodaļu vadību uzņēmās Vinipegas latviešu biedrība. DV Manitobas nodaļa nespēja lielākos pienākumos iesaistīties darbinieku trūkuma dēļ, bet solīja savu māteriālo atbalstu. DV biedri, kam tas būs iespējams, piedalīsies Folklorāmas darbā. Kafijas galdu vadīs Kaktiņa un Radovska, informācijas nodaļu — Tizeka, bet Folklorāmas skati iekārtos — Kļaviņā un Rutule. Priekšnesumus sagatavos jaunatnes pulciņš P. Tizeka vadībā. A. V.

Māju KRĀSOŠANA
Zvanīt vakaros 536-1459
Alberts Freibergs

Jelgavas Skolotāju Institūta
bijušo audzēkņu un skolotāju
SANĀKSME
sestdien, 1. jūlijā, pl. 20.30
Bostonas Shedaton viesnīcas Berkley istabā
(3. stāvā, Conference Level).
Visi mīļi aicināti.
A. Banga (tel. 617-335-5590)

Vinipegas Latviešu biedrībai 30 gadi

Vinipegas latviešu biedrības gada sapulcē piedalījās 19 biedri. To atklāja biedrības priekšsēdis O. Kļaviņš. Par sapulces vadītāju ievēlēja A. Vītiņu par sekretāri Mirdzu Rutuli. Balsis skaitīja Z. Kļaviņa un E. Jurēvics. Visus ziņojumus sapulce pieņēma vienprātīgi.

Pēc kasiera K. Krastiņa ziņojuma biedrības priekšnieks pateicās viņam par līdzšinējo darbību un novēlēja sekmes jaunajā dzīves vietā Hamiltonā. Pateicību saņēma arī A. Krastiņa par ilggadējo darbību biedrības biletena Informātors izsūtīšanā.

Biedrības priekšnieks O. Kļaviņš ziņoja, ka viņa vadītā biedrības grāmatu krātuvē pašreiz ir 702 grāmatas. No biedrības līdzekļiem pagājušā darbības gadā iegādātas 18 jaunas grāmatas, bet ziedojumos saņemtas 53 grāmatas. Grāmatas lasīšanai ņēmuši 15 latvieši, izlasot pavisam 72 grāmatas. Informatora redaktrise ziņoja, ka darbības gadā iznākuši 11 Informatora numuri. Kā zināms, šis izdevums ieguvis otro vietu Latviešu preses b-bas apkārtrakstu sacensībā. Vairākiem Informātora numuriem zīmējumus devusi Lilita Kļaviņa. Biedrības priekšnieks izteica redaktrisei Mirdzai Rutulei pateicību par sekmīgu darbu un pasniedza iesietus Informātora numurus, par laiku no 1963. līdz 1974. gadam.

Par Vinipegas brīvības fonda (VBF) darbību ziņoja O. Radovskis, kuŗa iniciātīvā ievēlēta VBF valde: priekšnieks O. Radovskis (latv.), vietnieks Helmūts Anoko (igaunis), sekretāre Viktorija Daubaras (liet.) un kasieris — Marijus Timmerans (liet). Pārvēlot VLB valdi, par biedrības priekšnieku ievēlēja O. Kļaviņu, bet valdē: E. Dīriķi, O. Radovski, P. Tizeku un M. Tolku. Revīzijas komisijā: T. Blosmani, E. Dīriķi un Z. Kļaviņu. Par VBF pārstāvi ievēlēja O. Radovski. Biedru maksu atstāja līdzšinējo 15 dol. gadā „Folklorāmas 78" vajadzībām piešķīra pabalstu līdz 1500 dol., aicinot arī pārējās organizācijas tam sekot.

Šogad paiet 30 gadi kopš Vinipegas latviešu biedrības dibināšanas, ko atzīmēs ar attiecīgu sarīkojumu. A. V.

saulaine

LIGO SVĒTKI SAULAINĒ
sestdien, 24. jūnijā

DZINTARS DZIED
DIVI KONCERTI — pl. 17 un pl. 19.

Jauna programmā. Daudzi pirmatskaņojumi un dziesmas no Austrālijas un Jaunzēlandes 1977. g. koncertturnejas. Piedalās arī viesis — Austrālijas latviešu teātŗa iecienītais aktieris JURIS ZEMĪTIS ar latviešu humoru no Ķengurzemes.

Līgošana — Pie lielā ugunskura.
Jāņu tēvs un Jāņu māte ar sieru un miestiņu.

JĀŅU BALLE — Saulšķūnī
pie 12 vīru „Harmonie" kluba deju orķestŗa.

PŪNĪTĪ — bufete un atspirdzinājumi.

Ieejas maksa koncertam un ballei — 6 dol.
Pensionāriem un skolēniem līdz 12. g. v. 4 dol.

Ieeja tikai ballei un līgošanai 4 dol.,
bērniem līdz 12. g. v. brīva.

Ieejas kartes iepriekšpārdošanā: centrā — Sv. Jāņa baznīcā, 200 Balmoral Ave., 921-3327; rietumos — Zigfrids Pottery — 1425A Bloor St. W., 536-8183; austrumos — Gardenia puķu veikalā, 362 Danforth Ave., 466-1951.

SAULAINĒ MUMS LABI KLĀJAS.

Visus laipni ielūdz — Saulaines pārvalde

PBLA izglītības . . .

(Turpinājums no 2. lp.)

vairāku gadu darbu, izstrādājot manuskriptu, ko bija paredzējis publicēt Archīva 17. sējumā. Materiālu plašo apmēru dēļ tas nebija iespējams un tādēļ PBLA izglītības padome trimdas latviešu skolu vēsturi izdos atsevišķā grāmatā J. Kronlina redakcijā.

Materiālu apzināšana skolu vēsturei bija sarežģīts darbs, jo ne visur informācija par skolu darbību bija saglabāta un iegūstama. Lai novērstu līdzīgus apstākļus nākotnē un atvieglotu informācijas sakopošanu un apstrādāšanu, PBLA izglītības padome izstrādāja vienveidīgu formulāru skolu darbības gada pārskatam lietošanai visās zemēs. Pārskats nosūtāms vietējās zemes latviešu pārstāvniecības izglītības nozarei un otrs eksemplārs uzglabājams skolas archīvā. Apzinot materiālus, dažos gadījumos bija jāsaduras ar īpatnēju uzskatu, ka skolas darbība ir skolas „iekšēja lieta". Mūsu kopējais uzdevums ir novērst tādus pārpratumus un ar sadarbību nostiprināt nepieciešamo apziņu, ka latviešu skola ir latviešu sabiedrībai — savai tautai.

Visās zemēs jau sen konstatēts, ka pieaug ģimeņu skaits, kurās bērni latviešu valodu zina slikti vai nemaz. Šīs negātīvās attīstības aizkavēšanai nepieciešamas piemērotas latv. valodas mācību grāmatas. Jau pirms gada Izglītības padome pārbaudīja iespēju sastādīt latviešu valodas mācības grāmatu valodas nepratējiem pēc tādas metodes, kuŗā valodas mācīšanu nebalsta uz svešvalodām. Tiešās sarunas un latviešu laikrakstos ierosinātās debates šai jautājumā starp latviešu valodniekiem nav radījušas nekādu atsaucību, kaut arī metode pastāv citās valodās. Tādēļ pagaidām jāatgriežās pie „tradicionālās" domāsanas, sagatavojot mācību grāmatas atsevišķām valodas grupām, uzņemoties ekonomiskās konsekvences.

Zviedrijā V. Lasmane gatavo māc. grāmatu, balstītu uz zviedru valodu, ko šogad izdos ZLCP izglītības nozare lietošanai Skandinavijā. Angliski runājošām zemēm ALA izglītības birojs pārbauda J. Leļa manuskripta iespiešanas iespējas. Atrisināms uzdevums ir līdzīgu grāmatu sagatavošana vāciski, spāniski un portugaliski (Dienvidamerikā) runājošām zemēm.

Kā iepriekš norādīts, paaudžu maiņa rada arī nepieciešamību rūpēties par latviskas aroda literatūras sagādāšanu jaunajiem skolotājiem. Skolotāju žurnāls dotu atbilstošu periodisku informāciju, un apzinātais abonētāju skaits projektam dod reālistisku motīvāciju. Pārrunas izraisa vienīgi apstāklis, ka ASV robežās ALA Žurnāls ar skolas darbam veltītu nodaļu, tādēļ ASV nav izrādījušas vēlēšanos Skolotāju žurnāla izveidošanu atbalstīt.

Diemžēl, daži aizkavējušies dati šai pārskatā neļauj minēt korrektus pašreizējos skaitļus par latviešu skolniekiem un skolotājiem trimdas skolās. Skolnieku skaitam vajadzētu būt lielākam, un tas var būt lielāks! ASV un Zviedrijā ir izdarītas aptaujas, lai „iegūtu pārskatu un statistiku latviešu pašreizējās situācijas izvērtēšanai, uz ko varētu balstīt nākotnes darba ievirzes". Statistikai ir nozīme tikai tad, ja to praktiski izmantojam. Kaut arī šo aptauju dati ir nepilnīgi, tie uzrāda nepieciešamību plaši vecākus informēt par latviešu skolām un latviešu valodas mācīšanās iespējām. Tas ir globāla mēroga darbs. Izglītības padome uzsākusi sagatavošanas darbus un paredz plaša mēroga akciju ar Informācijas brošūru bērnu vecākiem (Venecuēla pieprasījusi 1200 eks.),

PBLA izglītības padomes darbs norit galvenokārt sarakstes ceļā, ieskaitot rakstveida sēdes. Attālumi starp kontinentiem atsevišķus darba momentus bieži stipri kavē. Tādēļ, vadoties no iegūtās prakses, padomes iekšējā darba efektīvitāte jāizvērtē un jāpapildina ar jaunām metodēm. Nākošā klātienes sēde paredzēta 1979. gadā, Pasaules brīvo latviešu dziesmu dienu laikā Gotlandē. Darba lauks ir plašs, tam nepieciešama plašas sabiedrības un organizāciju līdzdalība. No jaunatnes organizācijām vēlēšanos darboties līdz izteikušas jaunatnes organizācijas Eiropā un Venecuēlā.

Mums arī jāatceras, ka, piemēram, Brazilijā ir liela latviešu kolonija (ir minēts skaitls apm. 25.000), kas jāiekļauj mūsu kopībā, tāpat kā latvieši citās zemēs. Par trimdas latviešu skolu interesējas arī latvieši Latvijā. Turpretim negātīvā nozīme izpaužas „Latvijas komitejas kultūras sakariem ar tautiešiem ārzemēs" statūtos ierakstītā vēlēšanās — veicināt latviešu skolas darbu ārzemēs., kam jāsaskan ar komitejas mērķi, l,veidot labas attieksmes ar PSRS". Trimdas latviešu skolām tāda rakstura atbalsts nav vajadzīgs! Turpretim latviešu tautas interesēs, saskaņā ar PB LA valdes ierosināto pretpārkrievināšanas gadu, būtu pamatoti ierosināt izglītības ministrijai Rīgā sagatavot programmu, lai pasargātu ap 80.000 latviešus no pazušanas Krievijā.

DV Kalamazū apvienības rīkotā Kurzemes cietokšņa atcerē notika piemiņas brīdis arī Riversaides kapsētā. Attēlā aizlūgums pie bijušā cīnītāja R. Ozoliņa kapa.

Foto: V. Namatēva

Pirmā jauniešu nometņu konference Sidrabenē

Pirmā latviešu jauniešu un bērnu nometņu konference Sidrabenē no 1 — 4. septembrim solās izvērsties par tevērojamu notikumu. Konference sāksies sestdien, 2. septembrī. Tiem, kas ieradīsies iepriekšēja dienā, būs iespējams iepazīties „Lejputrijas vakarā", kur ugunskurā cepsies kartupeļi un silķe vakariņām, bet komponists Imants Sakss pastāstīs par latviešu mūziku, mūziķiem un dziedāšanu.

Konferenci ar svētbrīdi ievadīs mācītājs K. Kuškevičs, bet atklās māc. J. Cālītis. Pirmas dienas paneļu virstemati: Kas ir latvisks vasaras nometnēs; Kādu saturu dot nometņu dzīvei; Speciālās nometnes; Intereses radīšana un disciplīna vasaras nometnēs. Svētdienas temati: Latviešu valoda nometnēs; Nometņu vadītāju izraudzīšana un sagatavošana: Nometņu problēmas. Pēdējā konferences dienā pirmais temats būs veltīts saimnieciska rakstura jautājumiem un administrācijai, — Nometņu darbības pārskati. Pēdējais panelis — Skats nākotnē, pieskaņoties sadarbībai nometņu starpā, 2X2 nometnei, sadarbībai ar skolām u.t.t. Par referentiem un paneļu dalībniekiem piedalīsies pārstāvji no visa Ziemeļamerikas kontinenta, to vidū ne tikai nometņu darbinieki, bet arī skolu pārstāvji, vecāki, sabiedriski darbinieki un daudzi citi, kam rūp latviešu nometņu nākotne, kā no vecās, tā vidējās un jaunās paaudzes. Savs laiks paredzēts arī brīvā laika nodarbībām — tautas dziesmai, tautas dejām, pārrunām pie kamīna, sportam, pastaigai un peldēšanai.

Rīkotāji rūpēsies arī par naktsmājām, izmantojot jauno celtni un pārējās ēkas. Dalības maksa ir 25 dol. no personas, ieskaitot pārtiku un nakstmājas. Ja piedalās tikai 1 dienu, dalības maksa 10 dol., iepriekš pieteicoties pie G. Rāviņas, 9 Castle Green Cresc., Weston, Ont., Canada, M9R — 1N5 Tālrušis 416 — 249 — 9585.

Ž. Zentiņš

Līgo **Līgo**

GADSKĀRTĒJIE LIGO SVĒTKI

SIDRABENĒ

1978. g. 24. jūnijā

„Kad Sidrabenē paparde zied"

Alma Skudras - Kārkliņas uzvedums

Venerandas Vabales — GLEZNU IZSTĀDE

Dejas pie iecienītās „RUNČU" mūzikas

U g u ņ o š a n a

Ieejas maksa pieaugušiem — $6.00, pensionāriem un studentiem — $4.00, bērniem līdz 14 gadiem ieejas brīva. **Kafejnīca ar atspirdzinājumiem un garšīgiem ēdieniem.**

Lai sanāca Jāņu bērni
No maliņu maliņām.

Visus laipni ielūdz — Sidrabenes pārvalde

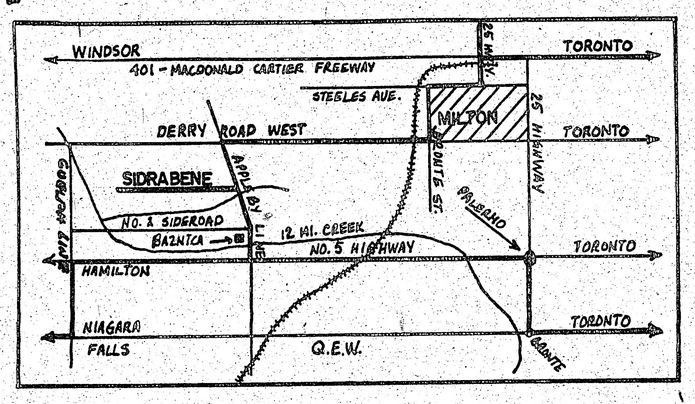

MANČESTRA

● Latviešu ev. lut. draudzes jauniešu iesvētes dievkalpojumu Vasarsvētkos vadīja draudzes mācītājs K. Freimanis, piedalījās viesu mācītājs A. Čops no Kanadas, kas teica jauniešiem ļoti piemērotu sprediķi, skaidrojot iesvētīšanas dienas un draudzības nozīmi. Dziedāja brīvmāksliniece Elza Mekša, arī duetā ar Z. Kēleri un Rotas vīru koris P. Aldiņa vadībā. Pavadījumus un ērģelu mūziku atskaņoja E. Brigmane. Iesvētīja 5 jaunavas un 7 jaunekļus; Andru Sarmīti Grasi, Brigitu Martu Gustiņu, Intu Lindu Kļaviņu, Rutu Ribicku, Ainu Kristīni Skudru, Ērika Pēteri Freimani, Donaldu Gromani, Paulu Edvardu Kūlīti, Jāni Albertu Kūlīti, Robertu Liepu, Gunti Strazdu un Valdi Strazdu.

● Draudzes skolas un dāmu komitejas Ģimenes dienas kopējā sarīkojumā baznīcas lejas zālē māc. K. Freimanis vadīja svētbrīdi, bet L. Freimanis atskaņoja klavieru mūziku. Skolas audzēkņi bija sagatavojuši priekšnesumus. Apbalvoja mātes ar vijolīšu pušķīšiem, bet dāmu komiteja vecajām māmuļām pasniedza sarkanbaltsarkanus rožu ziedus. Audzēkņu vecāki bija rūpējušies par cienastu. P. S.

ŅUJORKA

● Ģimenes dienā Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzē bija pieci dievkalpojumi. Tie notika Saļā, Jonkeros, Džamaikā, Bruklinā un Īstoranžā. Visur pēc tam bija dāmu komitejas sarīkojumi, godinot ar velti un ziediem vecākos draudzes locekļus, sēdinot viņus azaida laikā pie atsevišķiem galdiem. Skolu jaunatne bija sagatavojusi priekšnesumus. Jonkeros dievkalpojumu kuplināja Linda Alļe ar solo. Pamatskolas skolēni deklamēja, atskaņoja piano solo un nodejoja trīs M. Zālītes vadībā iestudētas tautas dejas. Džamaikā bija Magdas Stotas priekšlasījums. Arī parējās vietās bija skolēnu priekšnesumi, Īstoranžā arī S. Vidberga grafikas skate.

● Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes jauniešu iesvētē 14. maijā Jonkeru baznīcā bija pulcējušies ap 300 apmeklētāju. Iesvēti ievadīja gājiens ar draudzes priekšnieku, Ziemeļu novada vecāko un trim draudzes mācītājiem, kam sekoja iesvētāmie. Dievkalpojumu kuplināja jaunās paaudzes soliste Valda Avika un meiteņu ansamblis Daudzskaņas. Iesvētīja piecus jauniešus: Lotaru Belovu, Rudīti Musseti, Aigu Raudzenu, Elizabeti Stotu un Andri Vītiņu. Pēc dievkalpojuma jauniesvētītiem bija atsevišķi sarīkojumi savās mājās vai īrētās telpās. Vk

KALAMAZŪ

● Latviešu biedrības pēdējais šīs sezonas abonentu koncerts notika kolledžas zālē ar Brusubārdas koŗa un Milvoku jaunatnes ansambļa piedalīšanos. Korim programmā bija 12 dziesmas. Pēc koncerta ciemiņi kopā ar vietējo koŗu diriģentiem, koristiem un Latviešu biedrības darbiniekiem pulcējās biedrības namā kopējā sadraudzības vakarā, uzrunas teicot biedrības priekšniekam V. Miķelsonam, Dziesmu Vairoga priekšniecei A. Austriņai un Brusubārdas koŗa priekšniekam J. Zvēram. Latviešu biedrības bijušajiem valdes locekļiem par veikto darbu pateicās priekšnieks V. Miķelsons, Jānim Šneideram, Arnoldam Gīrupniekam, Arvīdam Bārzdelim, Antonam Polim un Pēterim Austriņam pasniedzot grāmatas, bet dāmu komitejas priekšniecei H. Polei — ziedus.

● ALA nopelnu stipendiju pārbaudījumus Latviešu skolā vadīja ALA izglītības biroja pilnvarnieks P. Austriņš. Pārbaudījumos no vidusskolas klases piedalījās Ilona Dimante un pamatskolas — Sandra Gendrikova un Ivars Sīka. V. B.

MONTREALA

● Gadskārtējā talka Tērvetē 7. maijā pulcinājusi pāri par 30 talcinieku ar kupli pārstāvētu jauno paaudzi. Vadītāja K. Dreijera izkārtojumā uzposa Tērvetes apkārtni, apkopa stādītos kokus un veica citus nepieciešamos darbus. Par talcinieku pacienāšanu gādāja I. Vasariņa un R. Gailītis.

● Pensionāru apvienības 11. maija saiets bija veltīts Ģimenes dienai. Piedalījās 40 biedri. Par mūža biedriem uzņēma Dārtu Petrovicu un Lavīzi Valdmani. Programmu bija izkārtojusi un to vadīja Katrīna Lapsa. Ar priekšnesumiem piedalījās paši pensionāri ar referātu: Tēva mājas.

● Latviešu skolas izlaiduma aktu skolas telpās 13. maijā ievadīja pārv. A. Voitkus ar lūgšanu. Skolas pārzinis I. Steprāns uzrunā godināja tagadējos un bijušos skolas skolotājus un skolniekus. Šogad ģimnaziju absolvēja Andris Golde un Pēteris Ziediņš, bet pamatskolas kursu beidza: Gints Hūns, Mārcis Kraulis, Kristīne Pušpūra, Dāvids Timmermanis un Ingrīda Ziediņa, Birutas Senkēvičas balvu saņēma Andris Golde, kas arī pateicās skolnieku vārdā. Visi skolnieki piedalījās nelielā uzvedumā, ko izkārtoja Ozols.

P. A.

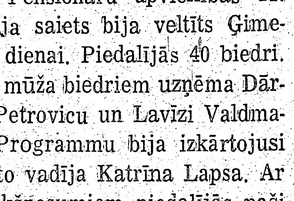

PIEMINEKĻI

657-2147, vakaros 445-8035

Kvalitātes darbs un
dzirdīgs cenas

Igaunu uzņēmums

YONGE MEMORIAL LTD.

2919 Yonge St., Toronto

Starp Eglinton un Davisville

Prasīt pēc E. J. Hopp

(51. turpinājums)

Redaktora postenis visumā nebija izprieca, jo strādāt vajadzēja daudz. Tā kā jaunie gadi man priekšrocību nesagādāja, tad vajadzēja pūlēties un mācīties caurām naktīm. Toreiz izrādīja nopietnu autoru vērtīgas lugas, tāpēc nācās iepazīties gan ar tekstiem, gan ar vēsturi, kā gatavojoties eksāmenam. Bija jāpazīst teātŗa teorētiķu raksti: no krieviem Staņislavska, Meiernolda, Jevzeinova, Tairova, no vāciešiem Jēringa, Pintus un citi. Gustava Freitāga „Drāmas technika", pēc kuŗas mācījās jau Blaumanis, stāvēja manā atvilktnē, tādēļ arī tagad brīnos, ka izrāda tik daudz bezcerīgu, vāju lugu. Luga nav izrāde, kur viens cēliens seko otram, bet kur viens cēliens IZAUG no otra, citādi tā publiku nekad neaizrauj.

Daudz man deva draudzēšanās, sarunas ar diviem fanātiskiem teātŗāļiem: Robertu Kroderu un Felicitu Ertneri. Kroders nebija teātri mācījies, bet viņam bija iedzimts instinkts uz to. Izteiksme gan neskaidra, kur juka kopā visu disciplīnu termini, bet atkal jāsaka — mūsu dienās, kur mīl sasvaidīto, ārkārtējo — Kroders varbūt būtu populārs.

BEZ PROTEKCIJAM, LŪDZU!

„Viņš ir kā kumeļš, kas domā, ka visa pasaule tam vaļā" — ar zināmu skaudību par mani teica Hermanis Asars. Droši vien kādreiz jau pārspīlēju arī, nebiju vēl „izbalansēts". Maniem pretiniekiem, kam gan tādi negadās — varbūt nāca par labu, ka nebija man nekādas „salona" respektīvi sieviškas aizmugures noteicējās sfairās. Pēterim Ērmanim un Jānim Veselim, kas bija sākuši īsti producēties tikai gadus trīs priekš manis — tādas protektores arī nebija. Anna Brigadere dievināja lielās grāmatu firmas direktoru Rapu un vadīja Daugavas Gada grāmatu. Es kā pārgalvis vēl paasi nokritizēju Brigaderes modernās lugas, gan atzīdams Sprīdīti un Maiju un Paiju. To ļoti ļaunā ņēma direktors Jānis Rapa un atrakstīja man pārmetumu pilnu vēstuli, uzsvērdams, ka viņš esot Latvja izdevējs. Ziņoju šefredaktoram Bergam. Tas — gods viņam — tomēr mani aizstāvēja, nicīgi noteikdams: „Kas šis nu par izdevēju!" Laikam jau Rapam bija ļoti maza akciju dalība sabiedrībā Latvis. Bergs pats bija biedrs noteicējs ar pilnu atbildību.

Vēl no pirmskaŗa laikiem pastāvēja salons ģimnazijas īpašniecei Annai Rūmanei-Ķeniņai (Ainai Rasmerei), kas starplaikā bija darbojusies diplomātijā. Arī turp soļoja Veselis, un bez tam par viņu labi rakstīja Angelika Gailīte un Paula Jēgere-Freimane. Tā gan debitēja tikai 1913. gadā, bet drīz to kā lietpratēju ievirzīja T. Zeiferts savā Izglītības ministrijas Mēnešrakstā. Viegli saprast starpību: ne Jānis, ne Pēteris nebija precējušies, nebija saistījušies redakcijās un ar laiku varēja rīkoties izvaļīgi. Man bija Paula, vēl gan ne sieva, un darba atliku likām. Arī neesmu viegli iekustināms draudzēties ar svešiem cilvēkiem. Ar literāra salona turētāju iepazinos trimdas laikā — tā bija Lilija Brante-Pārupe.

Kā redaktors varēju sākt iegādāties gleznas. Pirmā, kas nāca manā dzīvoklī, bija Strunkes ekspresionistiskā kompozicija ļoti izturīgās eļļas krāsās un pilnīgi abstraktā zīmējumā, ko vēl tagad varētu rādīt modernistiem par paraugu. Samaksāju 5000 rubļu jeb 100 latu, kas toreiz bija diezgan augsta cena. Preses balles Vēstneša sēdē manās mājās humorists Kuri-Beri (agr. A. Valdmanis) izteica atzinību: reālistisks darbs esot viegli saprotams, bet par šādu vēl vienmēr varot padomāt.

Man vajadzēja arī labi ģērbties. Par savu drēbnieku izvēlējos Džonu B. Nelsonu, netālu no Biržas nama, kas ar anglisko uzvārdu tomēr bija latvietis. „Lūk, šādā uzvalkā jaunekļi staigā priekšpusdienā pie biržas Londonā," viņš rādīja modes lapā ketoveju. Man labāk patika ielas uzvalki — sako, kas noturējušies savās vietās vēl tagad, un „tējas laika" uniforma — svītrainas bikses un melni svārki, iemargoti šaurām zīda lentītēm. Tādus bez manis vēl valkāja ārlietu ministrijas ģenerālsekretārs Albats, Baltijas valstu nodaļas vadītājs Munters un, protams, vēl daudzi citi labi ģērbušies kungi. To vidū bija LTA direktors Bērziņš, kam gan neviens uzvalks lāgā „nesēdēja".

No Padomijas ieradās noplukušie, nabadzīgie diplomāti, kuŗus Nelsonam vajadzēja „apšūt". Atceros, viņš stāstīja par ģenerālkonsulu Agapovu, kas bija viens no pirmajiem ievērojamajiem boļševikiem šeit. Nelsona dēls arī strādāja par sūtniecības ierēdni, laikam Londonā.

ASTRĀLAIS KAVALIERIS

Apdāvinātais, rosīgais rakstnieks un zinātnieks, pēc izglītības un amata teologs, Dr. Valdis Mežezers atsaucies uz rindām, kuŗās pausts par prāvesta Birnbauma, Paulas skolasbiedra, dzīvi Dzērbenē. Turu par vajadzīgu plašāk citēt šo iestarpinājumu, kas ir literāri vērtīgs.

„Jūsu atmiņās", raksta Mežezers, „ir epizods, kas brīnišķīgi sasilda sirdi.. Mācītājs Alberts Birnbaums bija labs seniors un arī draugs. Otrs viņa draugs bija komponists Jānis Cīrulis, kam sieva vadīja Dzērbenes lauksaimniecības skolu. Komponista ģimene mita skolas mājā, viņš pats dzīvoja pa daļai Rīgā, pa daļai Dzērbenē. Še viņš šad tad iegriezās mācītāja mājā, jo bija iemīlējies Birnbauma labajos franču vīnos. Pagrabs bija pilns ar tiem, gan noslēgts, bet viena atslēga bija uzticēta man — to komponists zināja — kad mācītāja paša nebija mājās.

Jānis komponēja kādus divus manus dzejoļus un manu otru godalgu ieguvušo tekstu Baznīcas virsvaldes (prāv. Sakārņa projekts) kantātes konkursā, Andrejs Eglītis dabūja pirmo godalgu. Bet kantātes manuskripts palika dzimtenē, ne komponists, ne teksta autors to nebija paņēmuši līdz trimdas laikam.

Mēs to jau sākām sagatavot pirmatskaņojumam manā Penkules baznīcā, kur pie ērģelēm būtu bijis komponists Edvards Šēnfelds, mans skolas biedrs Tērvetes pamatskolā.

Otrs mans labs draugs un pa daļai penkulnieks, kas bieži sēdās pie baznīcas ērģelēm, bija Dzintars Lapiņš kādreizējais Hercoga Pēteŗa ģimnazijas direktora un rakstnieka Jāņa Lapiņa dēls. Viņš bieži ciemojās Penkules mācītāja mājā un pamatskolā, kur bija latviešu valodas un ticības mācības skolotājs, to pārzināja Leitis, rakstnieka A. Leiša dēls. Ļoti mūzikāls, tas vadīja izcilu draudzes un kultūras biedrības Daile kori. Dz. Lapiņš spēlēja aizkulišu mūziku vienai no manām teātŗa nodaļas vadītāja Pāvila Gruznas cenzētām lugām „Vasara Lauksētās" Penkules jaunajā un plašajā biedrības namā — vācu laikā.

(Turpinājums sekos)

TORONTO ZIŅAS

● Lielo 14. jūnija deportāciju atceri, kas ir visas tautas sēru diena, baltieši atzīmēs ar kopīgu dievkalpojumu otrdien, 13. jūnijā, pl. 20 Sv. Paula anglikāņu baznīcā (Bloor un Jarvis). To ik gadu rīko Baltijas tautu federācija Kanadā. Piemiņas dievkalpojumā piedalīsies garīdznieki no visām trim tautām — archibīskaps A. Lūsis, igauņu bīskaps K. Raudseps no Sv. Katrīnām un lietuviešu biskaps V. Brizgis no Čikagas. Bez tam dievkalpojumā runās igaunis Olafs Tammarks no Čikagas, kas izcietis 7 gadus koncentrācijas nometnē Pad. savienībā. Mūzikālajā daļā latvieši piedalīsies ar Sv. Andreja draudzes kori. Vēl dziedās Toronto igauņu vīru koris un lietuviešu apvienotais koris. Pie ērģelēm igaunis Jaaks Kiviks. Latviešu organizācijas un draudzes lūgtas mudināt savus locekļus kuplā skaitā piedalīties šajā atcerē.

● TLB sestdienas skolas jaunākās klases, līdz 7. klasei ieskaitot, beidza mācības gadu 27. maijā. Skolēnus uzrunāja skolas pārzinis J. Ozols, Latviešu biedrības valdes priekšsēža vietn. Vilnis Pētersons un skolas padomes priekšsēdis R. Preisbergs. Pēc tam skolēniem izdalīja goda rakstus par labām sekmēm mācībās un par ierašanos mācību stundās bez kavējumiem, tāpat arī liecības. Skola mācības atsāks 9. septembrī. 27. izlaiduma akts 3. jūnijā pl. 11 Latviešu namā.

● Latviešu biedrības sestdienas skolas vecāku komitejas rīkotā vecāku un skolotāju pārrunu vakarā 24. maijā Latviešu namā piedalījās 25 vecāki un skolotāji. Skolotāja V. Slaviešа referēja par skolas interešu grupām nākošā mācību gadā. Pārrunās skāra arī piemērotas lasāmvielas trūkumu mazajiem bērniem. Šai jautājumā skola gaida latviešu centrālo organizāciju aktīvitāti.

● Toronto vanadžu koŗa Zīle gada sapulcē 9. maijā DV namā piedalījās 32 no 41 koristes un diriģents Arvīds Purvs. Sapulci vadīja M. Lapiņa, bet protokolēja I. Spēlīte. Koŗa priekšniece M. Jonāne savā ziņojumā minēja, ka kopš 6. septembŗa notikuši 53 koŗa mēģinājumi un viens koŗa gadskārtējais koncerts. Koris piedalījies arī citos koncertos. Iemaksāti 200 dol. komponista Alberta Jēruma piemiņas fondā. Par koŗa priekšnieci ar aklamāciju ievēlēja līdzšinējo Moniku Jonāni. Valdē ievēlēja S. Treiloni (priekšnieces vietniece), S. Koruli (kasiere), Viju Jomu (saimn. vadītāja) un R. Rēvaldi (sekretāre). Zīles piedalīsies Bostonas dziesmu svētkos, Sidrabenes lielsarīkojumā, Latvijas valsts svētku 60 gadu atceres aktā 12. nov. Sv. Katrīnās un 18. novembrī Bostonā. Nākošo vasaru tās piedalīsies dziesmu dienās Gotlandē, pēc tam dosies Eiropas koncertturnejā. Šoruden Zīle paredzējusi ieskaņot savu otro skaņu plati.

● Kanadas skulptoru apvienības 50 gadu jubilejas izstādē, ko atklāja 23. maijā Makdonalda galerijā — St. Lawrence Lounge, 900 Bay Str., piedalās 76 skulptori no visas Kanadas. Latviešu skulptorus reprezentē Zigfrīds Jurševskis ar skulptūru Nature's Cry. Izstāde būs atvērta līdz 18. jūnijam, no pirmdienas līdz piektdienai, no pl. 10 — 17 un svētdienās no pl. 13 — 17. Vēlāk šī izstāde ceļos uz Londonu, Anglijā, Parīzi, Briseli, bet rudenī apceļos ASV pilsētas.

● Jauniešu iesvētes dievkalpojumā Sv. Andreja ev. lut. draudzē 28. maijā iesvētīja 13 jauniešus (4 jaunavas un 9 jaunekļus). Dievkalpojumā piedalījās māc. Ā. Čops un māc. J. Cālītis, draudzes koris, Gundegas Melli vadībā. Pie ērģelēm Edite Timmermane-Ozola. Iesvētes dievkalpojuma dziesmu lapiņas vāku bija zīmējusi arhitekte Ita Ozola. Iesvētīti: Dace Cielava, Astrīde Augule, Sandra Rudzīte, Astrīda Kronberga, Ivars Blūms, Hillars Šultmanis, Ādolfs Strazds, Eduards Miška, Richards Gabers, Ernests Skujiņš, Valters Kronbergs, Ēriks Blūms un Edmunds Treijs.

● Sv. Andreja draudzes lauku īpašumā Sidrabenē šovasar paredzēti īpaši noteikumi un sarīkojumi; 10. — 11. jūn. Jaun. un sporta svētki, Jāņu svinēšana 24. jūnijā, vasaras nometnes atklāšana 9. jūlijā pl. 17, Sidrabenes lielsarīkojums no 28. — 30. jūlijam, Sporta svētki 13. augustā, nometņu vadītāju konference no 1. — 4. sept. un kokļu svētki 7. un 8.oktobrī.

● Pensionāru apvienības sanāksme 25. maijā Latviešu namā bija pulcinājusi ap 250 apmeklētāju. Priekšnesumos dziedāja sopráns Marta Ādama Rutas Āzes pavadījumā un pensionāru koris Astras Vītolas vadībā. Mantu loteriju vadija E. Austriņš. Izlozēja arī apvienības rokdarbnieču gatavotās un ziedotās mantas, M. Nordštrandes gleznu u.c. Dāmu komiteja E. Retigas vadībā bija klājusi cienasta galdu. Pateicības vārdus teica valdes priekšsēdis E. Retigs. Pēdējā šīs sezonas kārtējā sanāksme 8. jūnijā ar A. Kiršas uzvedumu Anemarija pensionāru skatuves ansambļa uzvedumā, Margas Kociņas un Kārļa Pakrastiņa iestudējumā. 19. jūnijā paredzēta ekskursija uz Kavartas rajonu, bet 16. augustā uz Kolingvudu. Kārtējos saietus atsāks 7. septembrī.

● Māc. I.Gaide salaulājis Egilu Ernestu Dukuru no Klīvlandes un Dzintru Irēnu Palmeri. Līgavainis strādā Latvija Amerikā.

● Māc I. Gaide kristījis Darilu Edvīnu Smisu, Braiena un Ligitas, dzim. Kinstlere, dēlu.

● Māc. A. Dūmiņš no Port Kolbornas, Ont., salaulājis inž. Jāni Paukšēnu ar Džūliju Petru Stavrefu.

● Latviešu biedrības dravnieku kopas jūnija kārtējā sanāksme notiks 10. jūnijā pl. 10 no rīta J. Kūlnieka bišu dravā, Bramptonas tuvumā. Demonstrēs pavasaŗa darbus bišu dravā, kā arī stāstīs par saimju spietošanu. Tuvākai informācijai zvanīt J. Kūlniekam, tālr. 485-6806, vakaros.

● Kičenerā, Vudlandes kapsētā, 22. maijā māc. Ā. Čops izvadīja 19. maijā mirušo 73 g. v. Paulu Makarski. Aizgājējam paliek dzīvesbiedre Elza un divi mazbērni; viņa meita mirusi pirms 4 gadiem.

● Komiteja, kas atbalsta The Toronto Sun galveno redaktoru P. Vorsingtonu un preses brīvību, aicina piedalīties 12. jūnijā, no pl. 12.30 — 14 īpašā sanāksmē pilsētas valdes nama laukumā. Galvenais runātājs būs federālā parlamenta locekļis Toms Kosits. P. Vorsingtonam „tiesas darbi" sākās sakarā ar laikrakstā ievietoto rakstu par čekas aģentu darbību Kanadā, jo it kā izlietoti slepeni dokumenti.. Komiteja pieņem naudas ziedojumus: P. O. Box 843, Station F, Toronto, Ont. M4Y 2N7.

● Toronto Austrumu ev. lut. draudzes lauku īpašumā Tālavā 27. maijā sezonas atklāšanas sarīkojums bija pulcinājis 108 apmeklētājus, to vidū vietējo laikrakstu Alliston Herald un Barry Banner pārstāves. Vakaru ievadīja Tālavas pārvaldes priekšnieks Elmārs Grotāns, un māc. A. Briedis teica galda lūgšanu. Draudzes priekšnieks Arvīds Bērziņš apsveica dalībniekus ar sezonas atklāšanu. Viesojās Toronto latv. pensionāru apvienības koris Kamoliņš, Astras Vītolas vadībā nodziedot vairākas dziesmas. Marga Kociņa un Vilma Aleksandra skandēja dzejoļus.. Draudzes vārdā priekšnieks pateicās ciemiņiem, kas pirmo reizi vesojās Tālavā, cerot, ka „tā nebūs pēdējā reize." Māc. A. Briedis atzina, ka pirmā koŗa dziedātā dziesma bijusi ar reliģisku ieskaņu, kas stiprinās tālaviešu ticības dzīvi.. No pensionāriem par uzņemšanu pateicās priekšnieks A. Retigs Pakavējoties pie Tālavas dāmu kafijas galda, pensionāru apv. sarīkojumu daļas vad. K. Tannis uzaicināja nodziedāt vairākas kopdziesmas, kuŗas diriģēja P. Broks. Bija arī izloze. Vairums laimestu „krita" koŗa dalībniekiem. Sarīkojums deva Tālavai ap 300 dol. atlikumu. Līgo svētki Tālavā 24. jūnijā.

● DV Toronto nodaļas novusa klubs, nobeidzot sezonu 14. maijā, bija rīkojis DV namā Kanadas latviešu 1978. g. meistarsacīkstes. Ar tehniski augstu spēles veidu trešo gadu pēc kārtas Kanadas latviešu novusa meistara godā tika Harijs Vaits, izcīnot DV kluba dāvāto ceļojošo kausu. Balvas saņēma arī otrās un trešās vietas ieguvēji. Tās bija dāvinājis novusa klubs, pasniedzot vadītājam P. Kalniņam. Sacīkstes ilga 7,5 stundas. Vienspēlē uzvarēja H. Vaits, 2. M. Baumeisters, 3. V. Teteris, 4. A. Dzilna, 5. P. Kalniņš un 6. H. Jākabsons. Dubultspēlēs: 1. P. Kalniņs un H. Vaits, 2. M. Baumeisters un V. Teteris, 3. A. Dzilna un J. Ertmanis.

Baltijas studiju konferencē Toronto satikās lektori no visas brīvas pasaules. Attēlā no kreisās: T. Fenels no Austrālijas, A. Strautmanis no ASV, Solveiga Miezīte no Kanadas un Jāzeps Lelis no ASV.
Foto: J. Liģers

Atspēkoti tendenciozie apgalvojumi

Divi pret visiem latviešiem vērstie referāti Baltijas studiju konferencē radījuši sašutumu visā latviešu sabiedrībā, it sevišķi pēc šo referātu citējumiem kanadiešu presē un raidījumiem televīzijā. Dīvainā kārtā televīzija pievērsusies tikai šai konferences daļai, kas liek domāt, ka nav notikusi nejauša sagadīšanās, bet mums saprotama mērķtiecība.

DV Kanadas valdes ārējās informācijas daļas vadītājs Pēteris Vasariņš no Sv. Katrīnām vēstulē laikraksta The Globe and Mail galvenajam redaktoram atsaucies uz šī laikraksta 12. maija numurā ievietoto rakstu: "U or T Speaker on Holocaust Fears for Safety". Savā vēstulē, ko laikraksts iespiedis savā 29. maija izdevumā, P. Vasariņš norāda, ka raksts ir „zem šī laikraksta līmeņa" un raksta: "Lai pastāstītu par zinātniskiem sasniegumiem trīs dienu ilgajā konferencē, kur piedalījās 120 zinātnieku ar referātiem, tajā vietā jūsu korrespondents izņēmis no visa konteksta tikai mazu sesijas sektoru par Holocaust Baltijā, ko izcēlis ar sensācionālu virsrakstu. Ziņojumā nebija minēts, ka pēc referāta sekojošās debatēs izrietēja pareizā perspektīva par Holocaust Baltijā, bet radīja maldinošu iespaidu, ka visi baltieši bijuši žīdu iznīcinātāji.

Holocaust laikā Baltijas valstis bija okupējusi nacistu Vācija un baltieši nebija noteicēji. Daži baltiešu nacionālisti atbalstīja apiešanos ar žīdiem, bet to skaits, kā konferencē uzsvēra referents prof. Emanuels Nodels, bijis ļoti niecīgs. Šo cilvēku rīcības dēļ nedrīkst nosodīt visus baltiešus. Paši baltieši piedzīvojuši masveidīgu iznīcināšanu: pāri par 100.000 cilvēku Baltijā tika vai nu noslepkavoti padomju cietumos, vai deportēti uz Sibīrijas koncentrācijas nometnēm, kur liels vairums ļaužu aizgāja nāvē. Šī baltiešu masveidīga iznīcināšana atkārtojās ar vēl lielāku nežēlību pēc pad. otrreizējās okup. Baltijas valstīs un dažādos veidos turpinās vēl šodien. Rīgas geto laikā vēl nebija latviešu SS apsargu. Ļomazs latviešu skaits bija padots vācu drošības spēkiem. Daudz vēlāk latviešus mobilizēja lielākā skaitā un ietērpa vācu "Waffen SS" uniformās, kuŗus sūtīja cīņās pret padomju armiju. Faktu, ka viņi nekad nav bijuši vācu tiešajās SS vienībās, noskaidroja sabiedroto autoritātes pēc 2. Pasaules kaŗa."

Citā vēstulē, kas iespiesta The Globe and Mail 25. maija numurā, Rietumontario universitātes mācībspēks ģeoloģijas profesors A. Dreimanis atsaucies otru šajā pašā laikrakstā ievietoto rakstu — "Latvian SS Guards are Branded Latvian Jews' Worst War Threat", kuŗā izraudzīti daži nievājoši citāti G. Šneideres 90 minūšu gaŗās runas Baltijas studiju konferencē. A. Dreimanis norāda, ka rakstā ignorētas dažas korrektūras, kas izdarītas sekojošās diskusijās, tā atstājot neizskaidrotu medaļas otro pusi", ka latviešu mēģinājuši palīdzēt žīdiem. Vācu okupācijas spēki savāca visus Rīgas žīdus geto 1941. gada vasarā, kad vēl nebija nodibinātas latviešu SS vienības. Latviešu leģionārus, kuŗus iesauca ar vācu okupācijas spēku pavēli, nosūtīja uz austrumu fronti vai arī uz militārās apmācības nometnēm Paplakā. Viņi nekalpoja par sargiem Rīgas geto.

Tā kā vairums domā, ka SS apzīmējums nozīmē "nacists", tad jāpiemin, turpina A. Dreimanis, ka šī politiskā implikācija neattiecas uz Latviešu leģionu vispār. Izskaidrojums ir vienkāršs: starptautiskie likumi aizliedz okupētās zemes iedzīvotājus iesaukt okupācijas varas bruņotajos spēkos, bet vācu valdībai pietrūka 2. Pasaules kaŗā kaŗavīru, un tā sāka iesaukt jaunus vīriešus no okupētajām zemēm savās "Waffen SS" vienībās, lai gan šo vienību definīcija dotajā gadījumā būtu volontieŗu militārās vienības, nobeidz savu paskaidrojumu prof. A. Dreimanis.

LATVIEŠU NAMS
491 College St., Toronto
IZIRĒ TELPAS
sarīkojumiem - viesībām
klāj viesību galdus
Tel. 922-2931

Latvijai uzspiestā satversme

ALBERTA EGLĪŠA PIEZĪMES PAR OKUPĒTĀS LATVIJAS JAUNO, TĀ SAUKTO — — KONSTITŪCIJU

Aprīlī iznākušajās padomju avīzēs, kas nokļuvušas rietumos, atklājās kāds Maskavas režīma varas akts, kuŗu gandrīz varētu saukt par aprīļa joku, ja šī „joka" dēļ mūsu tautai jau nebūtu bijušas lielas ciešanas un arī turpmāk nebūtu jādzīvo pastāvīgās bailēs par savu drošību. Jauno konstitūciju okupētās Latvijas „jā" deputāti apstiprināja Rīgā 18. aprīlī. Tās saturs iedalīts 10 daļās, 19 apakšnodaļās un izteikts 173 pantos, izceļot vienīgi Pad. savienības, tāpat komūnistu partijas absolūtās varas lomu, kā arī no jauna, pēc 33 nežēlīgiem valdīšanas gadiem, apliecina mūsu vēstures, mūsu taisnības un tiesību samīdīšanu. Tautai viss galvenais tiek norādīts, pavēlēts. Pašai savas ideja dzīvei, savu sabiedrisko centienu, ja tie nesakrīt ar okupantu interesēm, tai nedrīkst būt.

Kremļa imperiālisma cinismu spilgti raksturo 69. pants: „Latvijas PSR patur sev tiesības brīvi izstāties no PSRS." Pārpratuma novēršanai te jāpiezīmē, ka mēs nekad tanī neesam brīvprātīgi iestājušies, bet iedzīti ar padomiešu durkļiem. Kuŗš latvietis gan tūlīt negribētu no padomju žņaugiem atbrīvoties!? Lai tikai kāds mēģinātu šo jautājumu aktīvizēt. Tam ceļš uz trako māju vai darba nometnēm Sibirijā būs tūliņ nodrošināts!

Vislētākais joks tautai dāvātajos statūtos ietverts 42. pantā: „Latvijas PSR pilsoņiem ir tiesības uz dzīvokli." Īstenībā jaunceltajos dzīvokļu namos dzīvokļus saņem tikai partijas funkcionāri un iepriedinātā krievu masa. Tur tagad dzird tikai krievu valodu, jo Rīgā jau kopš pagājušā gada esot viens miljons iedzīvotāju, pašiem latviešiem paliekot mazākumā.

Kuriozitāte lasāma arī 50. pantā, kuŗā tā sauktajiem Latvijas PSR pilsoņiem garantēta reliģiskā brīvība. Būtībā tie ir rupji meli, jo tādas garīgas brīvības tur nevienam individam nav. Mācītāju bērni nedrīkst studēt, vecākiem draud sods, ja tie bērnus audzina reliģiskā garā, nepatikšanas, ja tie kristīti, iesvētīti, laulāti baznīcā. Nav ne mazāko pazīmju, ka šinī virzienā kļūs kaut kas labāks. Atļaut cilvēkam brīvi veidot savu personību Latvijas apspiedēji nedrīkst pat sapnī, un Latvijas komūnisti krievu maisā jau nu pavisam ne! To rāda viņu glēvums un lokanās muguras krievu varasvīru priekšā. Rīgā iebraukušos latviešu tūristus vadā apkārt kā cietumniekus Intūrista autobusos uzticamu gīdu pavadībā, lai parādītu padomju propagandas objektus. Laikmeta patieso tumsu skaudri atgādina arī 70. pants, kuŗā teikts: „Latvijas PSR nodrošina, sekmē PSRS pilnvaru reālizēšanu un īsteno PSRS augstāko valsts varas pārvaldes organu lēmumus šajā territorijā." Jājautā, kad latviešu tauta šādas pilnvaras Pad. savienībai vispār devusi?

Draudus izsaka 71. panta kategoriskais pavēles tonis: „PSRS likumi ir obligāti Latvijas PSR territorijā." Un tas, lūk, līdz saknēm skar mūsu substanci! Latvietim savā zemē Latvijā savas problēmas birojos, darba vietās, tiesās un pat kolchozos, tāpat mūsu jaunatnei skolās un studentiem augstskolā, sekmīgi kārtojas tikai krievu valodā, turpretī latviešu valodai reālajā ikdienā, okupācijai ieilgstot, ar katru jaunu gadu zūd savs svars un vērtība. Pret savu pārliecību un gribu latvietim jāveicina Pad. savienības intereses un autoritāte savā zemē, ko spilgti redzam arī Gorkija ielas komitejas pasākumos ar režīma funkcionāriem pret savu tautu, strādājot pēc Maskavas pavēles.

57. pants pavēl: „Latvijas PSR pilsonim jāievēro PSRS konstitūcija, Latvijas PSR konstitūcija un padomju likumi, jācienī sociālistiskās kopdzīves noteikumi, godam jāattaisno padmju pilsoņa vārds." Tas saprotams, ja zinām, ka šīs jaunās konstitūcijas sagatavošanas komisijas priekšsēdis ir Toboļskā dzimušais Augusts Voss, kas kādā konstitūcijas pamatošanas argumentā nekaunējās apgalvot, ka „tagad republika deviņās dienās saražo vairāk rūpniecības ražojumu nekā agrāk buržuaziskās Latvijas veselā gadā," lai gan Rīgā, tāpat kā citās mūsu pilsētās, vēl šodien trūkst adāmo adatu, šujamo diegu, makšķerniekiem āķu un slimniekiem termometru, nemaz neatgādinot rindas pēc gaļas, piena ražojumiem, zivīm un mārciņas apelsīnu.

Jaunajā konstitūcijā nevienā punktā nav satversmes latviešu tautai. Pati tauta to sev nekad nav pieņēmusi, bet tā ir okupantu uzspiesta.

A. Tīcmanim 2 zelta un 2 sudraba medaļas

Latviešu gaužām aktīvais meistarklases vieglatlēts Arnolds Tīcmanis nupat atkal guvis labus panākumus Ziemeļamerikas Accidental International rīkotās meistarsacīkstēs vieglatlētikā Ziemeļkarolīnā. Sacīkstēs piedalījās ap 500 senioru. A. Tīcmanis palika otrā vietā mešanu pieccīņā—šķēps, disks, lode, veseris un 35 mārciņu svars. Jāatzīmē, ka šāda veida pieccīņa bija pirmo reizi, un svara mešanā A. Tīcmanis nebija ne reizi trenējies. Individuālās disciplīnās A. Tīcmanis uzvarēja veseŗa un diska mešanā, iegūstot zelta medaļas. Lodē viņš ieguva otro vietu un sudraba medaļu.

Ž. Zentiņš

Ziedoņa svētkos Saulainē, kur par ziedu princesi ievēlēja Lailu Strazdiņu. Augšējā attēlā no kreisās: Ēriks Eglīte (galma kungs), Aelita Brīviņa (galma dāma), Laila Strazdiņa (ziedu princese) un Ivars Melnbārdis (princis). Apakšā — Diādanča un Auseklīša dalībnieki, kas kuplināja sarīkojumu.

Foto: Norberts Sebris

Kas nodarbina Kvebekas valdības prātus

Kvebekas provinces imigrācijas ministrs Ž. Kotjū 25. maijā pieņēma vizītē pāri par 60 dažādo etnisko minoritāšu vadītājus no Montrealas. Latviešus pārstāvēja Montrealas Latviešu Biedrības priekšnieks M. Štauvers. Viesiem bija reta izdevība tikties ar vairākiem valdības ministriem, opozicijas partiju līderiem, deputātiem un arī noklausīties 31. Kvebekas parlamenta 3. sesijas gaitu pēcpusdienas stundās.

Premjēra Leveka labā roka Kamils Lorēns centās iepazīties ar iespējami vairāk pārstājiem. Franciski nerunājošiem viņš nāca talkā, atgādinot, ka runājot angliski. Jāpiezīmē, ka iespēja sarunāties angliski bija visur, lai gan ne vienmēr labprāt, jo visa pieņemšanas gaita noritēja franciski.

Dž. Leveks izrādījās visradiantākā personība, kas tūdaļ ieguva simpatijas. Liberālis Čaiača, italiešu izcelsmes, solījās turpināt cīņu par minoritāšu tiesībām. Nacionālās (Union National) partijas līderis R. Birons vēlējās kaut ko uzzināt par katru etnisko grupu, kā skaitu, aktīvitātēm u.t.t. Vairums separātistu valdības ministru un parlamenta deputātu par Latviju un latviešiem zināja maz vai pat nekā! Tiem trūka viselementārākās informācijas. Še redzam lielu vajadzību — informācijas materiālu franču valodā un kontaktus.

Pati sesijas gaita bija tipiski „kanadiska". Atsevišķie deputāti nemitīgi pārvietojās, sarunājās savā starpā, lasīja laikrakstus, grāmatas vai ko citu, cits pat snauda, kamēr atsevišķi runātāji iztirzāja savus tematus vai iztaujāja valdības ministrus. To visu bija interesanti vērot. Pieņemšanas runā ministrs Kotjū atklāja, ka separātistu valdība nolēmusi ļoti zemo dzimstību balansēt ar izmeklētu un vēlamu franču izcelsmes ieceļotāju uzņemšanu provincē. Minoritāšu interešu kārtošanai izveidota padomdevēju komiteja, kas darbību jau uzsākusi un kuŗā patlaban ietilpstot lielāko minoritāšu pārstāvji, kuŗu 2/3 ik pa 2 gadiem nomainīšot citi. Kad varētu pienākt latviešu kārta un kā notiek kandidātu izvēle, par to viņš neizteicās, bet privātās sarunās atkārtoti uzsvēra, ka bez franču mēles neesot iespējama pareiza fanču situācijas izpratne, tādēļ pat vecākiem ļaudīm esot jāmācās franciski, jo „kā citādi varot dzīvot Kvebekā"! Viņa pavadoņi plaši nodarbojās ar privātu iztaujāšanu: vēlējās zināt, piemēram, cik atstāj provinci un kāpēc; kā balsošot neatkarības referenduma jautājumā u. c.

Uzņemšana bija reti laipna. Pāris stundas bija atlicinātas arī Kvebekas pilsētas apskatīšanai, netrūka garšīgu pusdienu un vakariņu. Atliek tikai cerēt, ka šī nebūs pirmā un pēdējā reize. Pie tam dažādo minoritāšu vadītājiem radās reta iespēja plašāk iepazīties savā starpā, jo maz ticāms, ja sasauktu tikšanos uz savu roku, tie pulcētos tik kuplā skaitā.

Tā nu pirmie plašākie kontakti panākti. Redzēsim, kā tie attīstīsies. Varbūt ka gaŗai un piedzīvojumiem raibajai 25. maija dienai būs sava nozīme, un no tās ko mantos Kvebekas latvieši.

M. Štauvers

OTAVA

● Otavas ev. lut. Miera draudzes laukų īpašumā Tērvetē bērnu vasaras nometne notiks no 16. — 29. jūlijam. Tuvākai informācijai zvanīt P. Braunam, tālrī 521-0726. Draudzes mēnešrakstā lasāma ziņa, ka Rīgas Jēzus draudzes mācītājs Haralds Kaliņš Dušanbē (Sibirijā) iesvētījis vācu luterāņu baznīcu, ko tie nopirkuši. Dievkalpojums ildzis četras stundas pie dievgalda nākuši 450 baznīcēni, 58 iesvētīti, salaulāti 12 pāri. Mēnešrakstā ievietota vēl otra raksturīga ziņa par okupētās Latvijas archibīskapu Jāni Matuli, kas izteicies, ka luterāņi ir pret visiem necilvēcīgiem ieročiem veidiem. "Mēs it īpaši esam pret tādiem brutāliem ieročiem kā ņūtrona bumba. Manu draudžu locekļi lūguši mani dot piemērotu paskaidrojumu, un es to daru," izteicies A. Matulis.

DAUGAVĀS VANAGU VAKARIŅAS

ar kokteili, priekšnesumiem un deju

Bostonas dziesmu svētku laikā

sestdien, 1. jūlijā,

no pl. 6.15 līdz pusnaktij

COPLY PLAZA viesnīcā, Bostonā.

Piedalās Toronto DV vīru koris, Vilibalds Drosmiņš,

S. Rampāna deju kapella ar kanaku melodijām.

Piedalīšanās maksa $20.00 no personas, ieskaitot nedaudz dzērienu. Pie katra galdiņa 10 personas. Atsevišķi pieteikušos pie galdiņiem novietos pieteikšanas kārtībā. Aicināti piedalīties DV biedri, labvēļi un draugi. Pieteikšanās pie Rūdolfa Liepiņa, 14 Orchard St. Jamaica Plain, MA, 02130, tel. (617) 522-8134.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

3. jūnijā pl. 14 Toronto LMMK rīkotās 3 klubu makšķerēšanas sacīkstes A. Gaibišeļa vasarnīcu rajonā, Honey Harbour (Gorgian Bay).

7. jūnijā pl. 19.30 Sv. Jāņa baznīcas zālē Kanadas latviešu centra Toronto informācijas vakars par techniskiem un ģeāliem jautājumiem attieksmē uz iecerēto namu.

8. jūnijā pl. 14 Latviešu namā pensionāru sezonas slēgšanas sanāksme ar M. Kiršas 3 cēlienu ludziņas Anna Marija izrādi.

11. jūnijā pl. 15 Walmer Rd. baznīcā baptistu draudzes dievkalpojums. Viesis māc. U. Ukstiņš.

22. jūnijā pl. 19 DV namā Cēsu kauju atcere.

TORONTO KONCERTU APVIENĪBAS 1978./1979. G. SEZONAS KONCERTI

28. septembrī pl. 20 Johnson Building, Walter Hall Melitas Mičules (mecosoprāns) koncerts.

12. oktobrī pl. 20 Town Hall, Artura Ozoliņa (piano) konc.

2. decembrī pl. 20 Town Hall, Skaldrītes Līdumas-Hildebrantes (soprāns) un Valda Treimaņa (piano) koncerts.

29. martā pl. 20 Town Hall, Ievas Graubiņas (vijole) koncerts.

4. novembrī Dainas koŗa koncerts.

24. un 25. novembrī Toronto latviešu ģimnazijas 25 gadu atcere ar dievkalpojumu, aktu, teātŗa izrādi un balli dojumu.

SIDRABENE

10. un 11. jūnijā Jaunatnes un sporta dienas Sidrabenē. Atklāšana 10. jūnijā pl. 10 no rīta. Rīko DV KV un LSAK.

3. jūnijā pl. 10 no rīta Parkview laukumā golfa sezonas atklāšana. Zvanīt — A. Dzilna, tel. 293-7482.

24. jūnijā gadskārtējie Līgo svētki Sidrabenē. Izrādīs Almas Skudras-Kārkliņas Jāņu uzvedumu Kad Sidrabenē papardes zied turpinājumu. Venerandas Vabales gleznu izstāde. Runču deju mūzika, uguņošana. Kafejnīcu Sidrabenē šogad vadīs Raģis.

SAULAINE

24. jūnijā Līgo svētki Saulainē. Piedalās Dzintars no Portlandes ar 2 koncertiem pl. 17 un 19. Līgošana un deja.

SV. KATRĪNAS

17. jūnijā no pl. 15 — 24 Sv. Katrīnu Mednieku un makšķernieku klubs rīko tradicionālo zušu makšķerēšanu Niagaras upē. Sapulcēšanās parastajā vietā. Visi laipni ielūgti.

HAMILTONA

11. jūnijā pl. 13.30 pie pilsētas valdes notiks baltiešu 14. jūnijā deportēto piemiņas akts. Runās LNAK valdes pr-ks T. Kronbergs. Dziedās vīru koris Viesturs. Pēc tam gājiens un vainagu nolikšana Gore parkā.

V. Tomsonu atceroties

Šīs pasaules gaitas beidzis Latvijas konsuls Montreaļā Viļis Tomsons, ar sirsnīgu un saticīgu dabu apveltīts cilvēks. Tādu atceros aizgājēju no tā laika, kad ar viņu atrados ciešā sadarbībā Montrealas latviešu sabiedriskajā dzīvē jau no pirmajām dienām pēc ierašanās šinī pilsētā. Sadarbībā un draudzībā aizritēja 7 darba bagāti gadi, pilni jaunības spara un dedzības. Mūsu draudzīgie sakari turpinājās arī vēlākā laikā, apmainoties vēstulēm.

V. Tomsonam, 1951. gada vasarā ierodoties Toronto, pirmā vēlēšanās bija tikties un iepazīties ar šejienes sabiedrisko organizāciju un draudžu dzīves vadītājiem. Gadījās piedalīties viņa pirmajā rīkotajā pieņemšanā. Pārsteidza konsula sabiedriskās dzīves pamācošā dziŗksts, ar kādu viņš piegāja latviešu lietām. Tā jau pirmajā iepazīšanās vakarā baudījām konsula un viņa dzīvesbiedres Veltas viesmīlību, un tā nebija vienīgā reize. Atmiņā palikušas arī DV nodaļas rīkotās Kultūras un jaunatnes dienas 1952. gada ziemā. Ar vērtīgiem referātu lasījumiem piedalījās toreizējais archibīskapa pārstāvis Kanadā prāvests A. Skrodelis, tagadējais archibīskaps, toreizējais Sv. Jāņa draudzes mācītājs A. Lūsis, rakstniece Irma Grebzde u. c. Tas tā sajūsmināja konsulu, ka tūliņ pēc tam aicināja galvenos rīkotājus un programmas veicējus pie seviš ciemā.

Konsula Viļa Tomsona rosme jo īpaši izpaudās 18. novembŗa valstssvētku atceres un 14. jūnija tautas sēru dienas izkārtošanā. Pēc ierašanās Kanadā, pirmajā valstssvētku atceres aktā, kuŗa rīcības komiteju vadīja konsula tuvs līdzdarbinieks, tagad arī jau aizsaulē aizgājušais plkv. K. Tirzītis, konsuls teica šo svētku pirmo atceres runu. Tai laikā Montrealā nedarbojās organizāciju pārstāvju izveidota padome, tādēļ konsulam nācās būt galvenajam koordinētājam lielāku svinību izkārtošanā. Nelaikā sūtņa K. Zariņa apciemojuma gadījumā Kanadā konsuls Tomsons atkal bija mūs kopā aicinātājs, lai noorganizētu sūtņa uzņemšanu.

Viļis Tomsons prata klusi un izteikti atturēties no partejiskuma un iejaukšanās nesaskaņās. Viņš par tām bija noskumis, bet bija pacilāts par ikvienu kopēju pasākumu. Konsuls arī centās būt klāt LNAK padomes sesijās, pēc tam stāstīja un lepojās par tās veikumiem, tāpat piedalījās DV delegātu salidojumos un citās sabiedriskās dzīves norisēs ne tikai Montrealā, bet arī citos latviešu centros, it īpaši Toronto. Viņš jūsmoja par jauno audzi, jo arī pats audzināja divus dēlus. Montrealā savā laikā arī organizējās skauti, tautas deju grupa, darbojās latviešu skola, par ko viņš jūsmoja. Tāpat dzīvoja līdz mūsu draudžu dzīvei un kādreiz izteicās: „Toronto gan var būt lepna ar saviem latviešu mācītājiem, neatkarīgi pie kādas draudzes un konfesijas viņi piederētu!"

Vilis Tomsons arī iestājās par ciešāku baltiešu sadarbību un bija aktīvs līdzdalībnieks pārējo baltiešu valstssvētku un citos zīmīgos svinību gadījumos. Montrealas sākuma gados sabiedrisko rosmju veicinātāja bija toreizējā Latviešu palīdzības biedrība, kam vēlāk cieši pievienojās DV nodaļa; abās biedrs bija arī konsuls V. Tomsons.

Lai viņam viegla dusa!

Osvalds Kļavenieks

Jauniešu iesvēte Sv. Jāņa ev. lut. draudzē Toronto. 1. rindā no kreisās: Daina Svereva, Māra Ozola, māc. I. Gaide, draudzes priekšnieks J. Koncis, archibīskaps A. Lūsis, māc. J. Cālītis, Ingrīda Tauriņa, Karina Pipasta 2. rindā Balvis Rubess, Pauls Legzdiņš, Zaiga Pērkona, Sandra Sīle, Sandra Bādere, Ilze Villere, Diāna Lapiņa, Roberts Bičevskis un Ēriks Ruģelis. Aizmugurē: Raimonds Kalniņš, Ēriks Kalniņš, Jānis Galejs, Arnis Miķelsons, Ralfs Seilis, Māris Kupše, Jānis Adītājs, Pauls Bambers un Egils Dūle.

Sabiedrība gaida jaunus darbiniekus

TORONTO LATVIEŠU ĢIMNAZIJU ŠOGAD BEIGUŠI 25 JAUNIEŠI

Toronto latviešu tautas augstskolas ģimnazijas 22. izlaiduma aktā 27. maijā Latviešu nama latviski dekorētajā zālē bija pulcējušies ap 250 apmeklētāju. Ģimnaziju šogad beidza 25 jaunieši: Arnis Bredovskis, Daçe Cielava, Zinta Frīdenberga, Jānis Galējs, Zinta Grigora, Ēriks Kalniņš, Astrīda Kaņķe, Ēriks Kleperis, Arnis Korolkēvics, Valters Kronbergs, Diāna Lapiņa, Pauls Legzdiņš, Sandra Markitante, Ēriks Mikelšteins, Ivars Mikelšteins, Zaiga Pērkone, Anne Reinberga, Sandra Rudzīte, Ēriks Ruģelis, Ernests Skujiņš, Ingrīda Tauriņa, Jānis Tikiņš, Pēteris Viducis, Ilze Villere un Teika Zilāne.

Latvijas karogu ienesa Pauls Legzdiņš, asistējot Ingrīdai Tauriņai un Annei Reinbergai. Māc. Ā. Čops svētrunā apcerēja izglītības vērtības, kuŗu iegūšanai absolventi ziedojuši laiku un spēku. Ar savām zināšanām tiem jākalpo tautai: jāstrādā latviešu sabiedrībā, jālasa latviešu grāmatas, jāseko latviešu literātūrai un visai kultūras dzīvei, kas dibināta uz latviešu valodu. Svarīgs ir arī izveidots cilvēka raksturs, lai tie spētu izšķirt, kas labs, kas ļauns.

Toronto latviešu tautas augstskolas vadītājs Ā. Sudmalis, kas dzīvojis skolai līdz no tās dibināšanas laikiem, savā uzrunā minēja, ka šogad aprit ģimnazijas 25. darba gājums, paziņojot, ka pie TLTA nodibināts ģimnazijas inspektora Ludviga Vīka piemiņas fonds, kuŗa augļi katru gadu izmaksājami balvās ģimnazijas absolventiem. Balvas piešķiramas par aktīvitāti sabiedriskā darbā, par latvisko studiju turpināšanu, par pētījumiem, kas skaŗ mūsu tautas dzīvi dažādos veidos, senāk un mūsu dienās. Balvas lielums būs no 100 — 200 dol. Balvas piespriedīs speciāla komisija, un tās varēs sākt izsniegt ar nākošā gada izlaiduma aktu. Interesentiem pieteikšanās uz balvām pie TLTA vadītāja A. Sudmaļa vai skolotāja O. Sila. Direktrise V. Slavieša iepazīstināja ar šā gada absolventiem. Viņus klātesošie sumināja ar ilgiem aplausiem. V. Slavieša savā uzrunā sacīja, ka šāgada absolventu klase ir ieaugusi vienotības garā, prot stāvēt par taisnību un savu tautu, un novēlēja viņiem izaugt par krietniem tautas darbiniekiem, kuŗu sirdīs kvēlo brīvības gars, kas sauc tautu gaismā.

Absolventu klase nodeva skolas karogu nākamajai 4. klasei. Latvijas karoga krāsu izskaidrojumu teica absolvents Jānis Tikiņš, karogu nodeva P. Legzdiņš un saņēma Mārtiņš Kunaus, asistējot Dacei Veinbergai un Vivianai Vasarājai. Absolventu klases priekšnesumā Valters Kronbergs stāstīja par jauniešiem latviešu tautasdziesmās, bet klases biedri deklamēja piemērotas tautasdziesmas. Līdz ar gatavības apliecībām absolventi saņēma no skolas piemiņai Kārļa Ulmaņa grāmatu Degsme.

Par latviskākiem šā gada absolventiem šogad bija izrauti un balvas saņēma trīs audzēkņi: Pauls Legzdiņš — Birutas Senkēvičas balvu (20 dol.), ko līdz ar savu grāmatu pasniedza autore, pieminot, ka P. Legzdiņš jau saņēmis viņas balvu, beidzot sestdienas pamatskolu. Bez tam Pauls Legzdiņš saņēma arī nelaika inspektora Ludviga Vīka piemiņas balvu (50 dol.) par pareizu latviešu valodas lietošanu un aktivitātēm ģimnazijas sabiedriskā darbā, ko pasniedza TLTA vadītājs A. Sudmalis. No latviešu saimniecisko darbinieku apvienības apbalvojumu saņēma Zaiga Pērkone, bet Jānis Tikiņš P. un M. Vāgneru balvu. Ierakstus grāmatā par aktīvitātēm drāmatiskā pulciņā saņēma Ēriks Kleperis, Jānis Tikiņš un Arnis Korolkēvics, par aktīvu piedalīšanos skolas žurnāla Sīkumi — P. Legzdiņš, Z. Pērkone, A. Kaņķe, Ē. Ruģelis, D. Lapiņa, Ingrīda Tauriņa un Zinta Grigore, kas pašreiz atrodas Rietumvācijā kā apmaiņas studente. 1977./78. m. g. ļoti teicamas sekmes mācībās uzrādījuši Z. Pērkone, P. Legzdiņš un J. Tikiņš. Par labām sekmēm ierakstus grāmatā saņēma Jānis Galējs, Anne Reinberga un Ingrīda Tauriņa.

Aizvadītā mācības gadā labas sekmes uzrādījuši 3. kl. Dace Veinberga, Aija Auziņa, Ilze Kraujiņa, Marģers Kravis un Viviana Vasarāja, 2. kl. Sandra Ķuze un Valdis Mārtinsons, 1. kl. Anita Ābele un Sandra Struce. Visā māc. g. nevienu mācības stundu vai tikai vienu dienu kavējuši 7 ģimnazijas audzēkņi.

Atvadu vārdus teica 4. kl. audzinātāja I. Pilpe, novēlot paturēt latvisko apziņu. Izolde Krūmiņa no LPB Kanadas kopas valdes izsniedza grāmatu veltes par labākiem darbiem skolas žurnālā Sīkumi Aijai Auziņai, Ilzei Kraujiņai, Zaigai Pērkonei un Ilzei Villerei.

(Turpinājums 11. lp.)

Sabiedrība gaida...

(Turpinājums no 10. lp.)

No izlaiduma klases atvadu vārdus teica Pauls Legzdiņš. Nolasot konsula V. Tomsona vēl 18. maijā sūtīto apsveikumu ģimnazijai, skolotājs O. Sils uzaicināja ar klusuma brīdi godināt viņa piemiņu. Apsveikumus bija sūtījuši arhibīskaps A. Lūsis, konsuls Dr. E. Upenieks un katoļu draudzes priekšnieks V. Miklašēvics. LNAK priekšsēdis T. Kronbergs savā apsveikumā minēja, ka sabiedrība vēro, kas no ģimnazijas izlaiduma strādās organizācijās un nesīs tālāk tautā latvisko garu. Vecāku padomes priekšsēdis J. Galējs pateicās ģimnazijas vadībai un skolotājiem, bet direktrise V. Slavieša — vecāku padomei un absolventu vecākiem, kā arī organizācijām un privātiem ziedotājiem, kas atbalstījuši ģimnaziju.

TLTA prezidija ilggadējam loceklim K. Priedītim aizejot no aktīvā darba, skola atminai dāvāja grāmatu velti. Pa rožu ziedam TLB sestdienas skolas skolotāja M. Miezīte pasniedza absolventiem, saviem bijušajiem audzēkņiem.

Vēlāk akta dalībnieki pulcējās pie absolventu klases vecāku sarūpētā cienasta galda, kur turpinājās apsveikumi — runāja Sv. Andreja draudzes priekšnieks J. Pētersons, no DV organizācijas — K. Zenaitis (aploksne) un Biruta Senkēviča. Beigās bija dejas un rotaļas.

Izlaiduma aktā TLTA ģimnazijai ziedojumus nodevušas šādas organizācijas: DV 200 dol., Latviešu katoļu draudze Toronto 50 dol., Latviešu kara invalidi Kanadā 25 dol., studenšu korp. Spīdola 50 dol., Latviešu saimnieciško darbinieku apvienība Kanadā 50 dol., J. Pētersons, J. Grodnis un B. Senkēviča katrs — 20 dol., P. un M. Vāgneri 10 dol., L. Vīka no Austrālijas 50 dol.

V. S.

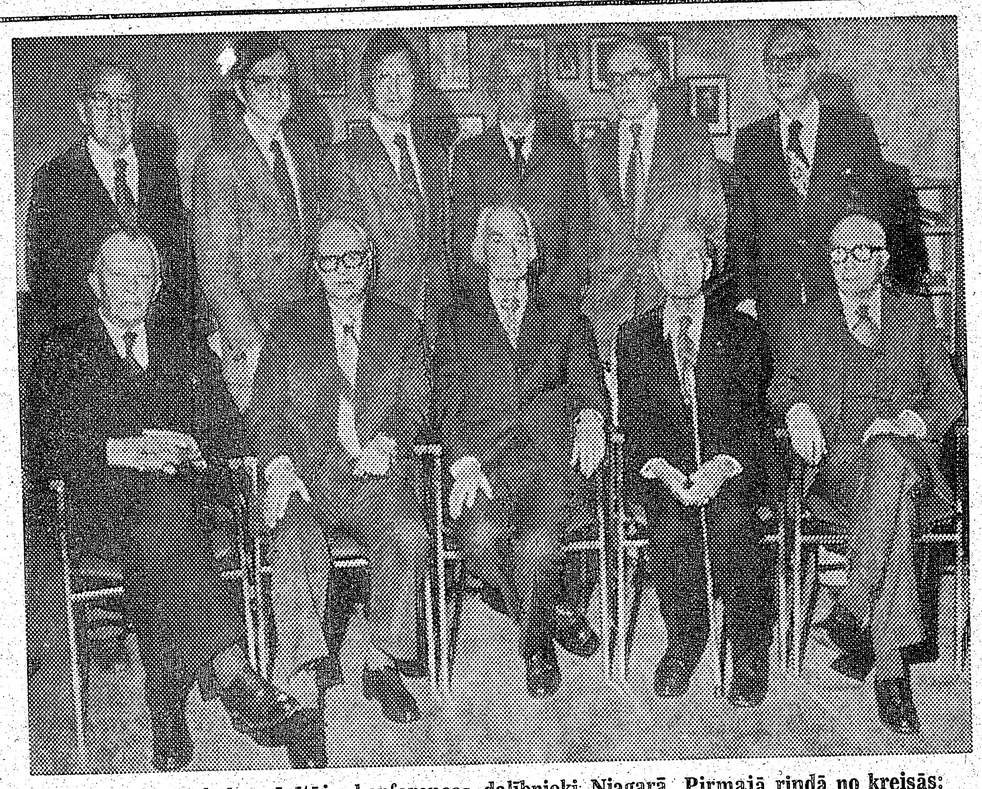

LELBA Kanadas apgabala mācītāju konferences dalībnieki Niagarā. Pirmajā rindā no kreisās: māc. Ā. Čops, prāv. A. Voitkus, archibīskaps A. Lūsis, prāv. A. Skrodelis un māc. A. Briedis. Aizmugurē no kr.: Niagaras draudzes priekšnieks P. Treiers, mācītāji I. Gaide, J. Cālītis, J. Prauliņš, E. Ķerģis un K. Kuškēvics. Foto: Džems Ligurs

Vilis Tomsons pēdējā gaitā

Vašingtonā aizsauleg ceļos 19. maijā aizsaukto Latvijas sūtniecības padomnieku un konsulu Montrealā Vili Tomsonu, pēc pārvešanas uz Montrealu izvadīja 24. maijā. Wray - Walton - Wray bēru namā aizlūgumu vadīja prāvests Arturs Voitkus. Goda sardzi veidoja korporācijas Lettgallia locekļi. Piedalījās ap 100 izvadītāju, to vidū vairāku organizāciju vadītāji vai pārstāvji.

LNAK padomes un valdes, Jaunatnes dziesmu svētku padomes un Montrealas latviešu biedrības vārdā no aizgājēja atvarījas M. Štauvers, DV Kanadas vāldes un vietējās DV nodaļas — J. Grībuts, ev. lut. Trīsvienības draudzes — A. Spurmanis, tautas deju vienības Ačkups — J. Zilkalns, latviešu skolas Montrealā — I. Steprāns. Konsulārā kurpusa vārdā runāja korpusa dīns, Senegāles konsuls Barnabas Vizkeletijs. Klāt vēl bija Austrijas konsuls N.F. Lēvenheims un Madagaskaras konsuls Leopolds Bernīrs.

Vīru koris Junda diriģenta Daumanta Vītola vadībā dziedāja Bruno Skultes Aijā un Teklas Ilsteres Tēvzeme runā, kuŗā solo partiju dziedāja J. Zilkalns. Aizlūgumu beidza ar Dievs, svētī Latviju.

Pirms pārpelnošanas funerālijas 25. maijā Mount Royal krematorijā vadīja prāvests A. Voitkus. Arī šoreiz pie šķirsta stāvēja korp. Lettgallia goda sardze. No sava kollēgas atvadījās goda konsuls Dr. E. Upenieks, nesot pēdējās ardievas mūsu apspiestās tautas vārdā, kuŗai aizgājējs savā diplomātiskajā dienestā bija kalpojis visu savu mūžu, cīnoties pret uzspiesto vedrzību mūsu tautai. „Viņa darbošanās gars un lielā degsme par savas tautas nacionāliem ideāliem paliks vienmēr kā stipra iedvesme katram, kas tic savas tautas brīvībai," teica konsuls Dr. E. Upenieks. Korporācijas Lettgallia vārdā atvadījās H. Jeckalējs.

Rd.

Diždancis Pitsburgā

TLB tautas deju kopa Diždancis Z. Miezīša vadībā ar 24 dejotājiem, kopā ar Ariānas Liepiņas vadītiem koklētājiem Auseklītis, piedalījās 27. maijā Pitsburgas tautību festivālā. Uzveduma temats bija Jāņi ar dejām un dziesmām; solisti Ariāna Liepiņa un Atis Freimanis. Izrādē Diždancis nodejoja Maģo danci un Jāņu deju. Festivāla laikā bija iekārtota arī latviešu rokdarbu izstāde un latviskā virtuve telšu nojumē, kur Diždanča dejotāji nodejoja vēl 10 tautas dejas, lai vairāk ieinteresētu publiku latviešu stendam. Festivāls ilga trīs dienas, no 26. — 28. maijam, un tajā pavisam ar priekšnesumiem kopā piedalījās 27 tautības. Diždancis Pitsburgas festivālā piedalījies jau vairāk nekā 10 gadus. Diždancis šovasar piedalīsies arī tautas deju lieluzvedumā Bostonā, Līgo svētkos Sidrabenē un Sidrabenes lieluzvedumā. (ls)

Basketbola spēles Sidrabenē

Basketbola nozares vadītājs J. Daugavietis noorganizējis Sidrabenes draudzības spēles ar vairākām spēcīgām kanadiešu vienībām basketbolā. Piedalīsies vienības no Kičeneras, Londonas, Bramptonas u. c. Sestdien, 10. jūnijā, pl. 13 Sidrabenē basketbolistu apspriede, pēc tam sacīkstes. Spēlētāji aicināti ņemt līdz basketbola tērpus. Spēlētāju vecums 18 gadu un vecāki. Ikviens aicināts šajās sacīkstēs piedalīties, neatkarīgi, pie kādas biedrības viņš pieder. Sacīkstes notiks sestdienās — pēcpusdienā: 17. jūnijā, 8. un 22. jūlijā un 5. augustā. Ž. Z.

HAMILTONA

● Tautas sēru dienas, 14. jūnija sarīkojums Hamiltonā notiks svētdien, 11. jūnijā, pl. 13.30 pie pilsētas valdes nama. Šogad šo atceri rotācijas kārtībā rīko Hamiltonas Latviešu Biedrība ar V. Ozolu priekšgalā. Latviešu biedrības namā notika baltiešu sēde, ko vadīja E. Robežgruntnieks, un pārrunāja 14. jūnija atceres norisi 11. jūnijā. Aktu vadīs Kanadas vanadžu priekšniece Ilga Breikša. Galvenais runātājs būs LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs. Aicināti pilsētas galva un parlamenta locekļi. Aktā dziedās vīru koris Viesturs J. Baruša vadībā. Pēc tam protesta gājiens - demonstrācija ar karogiem un plakātiem uz Goŗe parku, kur noliks vainagus. Mācītāji teiks lūgšanas vārdus. J.G.

Bilance ar 15 milj. dolaru

Latviešu kreditsabiedrības bilance Toronto aizvadītā saimniecības gada beigās sasniegusi 14.629.421 dol., pēdējo 12 mēnešu laikā pieaugot par 4, 15 milj. dol. vai 39 proc. Aizdevumi un peļņas ieguldījumi aizvadītajā gadā ienesuši 1 milj. 224.511 dol. augļu. Biedriem par noguldījumiem izmaksāts augļos pāri par 0,74 milj. dol.

Biedru ieguldījumi sasniedz 14,4 milj. dol., pie kam ilgtermiņa noguldījumi pieauga līdz 8,6 milj. dol. jeb 58 proc., akcijas un noguld. sasniedz 2,39 milj. dol., krājnoguldījumi 2,19 milj. dol. un čeku kontos 0,9 milj. dol. Visa biedru noguldījumu kopsumma 1977/78.g. pieauga par 43 proc., kas ir jauns rokords vienam gadam. Hipotēkāriem aizdevumiem bija izsniegti 10 milj. dol. un personiskos aizdevumos 1,4 milj. dol.

Tāpat kā iepriekšējos gados, ziedojumos šogad izmaksāti: Latviešu nacionālai apvienībai Kanadā 6000 dol., latviešu skolām 3.400 dol., Kreditsabiedrību gada grāmatai 7.045 dol., citiem — 1300 dol., kopsummā 17.745 dol. Izdevumu kopsumma, ieskaitot darbinieku algas (95.000 dol.), apdrošināšanu, amortizāciju — 1.059.000 dol. Saimniecības gada tīrais atlikums 165.291 dol., bet pieskaitot iepriekšējā saimniecības gada tīro atlikumu — 211.272 dol., kopā 376.563 dol. Rezerves fondā pārskaitīts 24.490 dol., kas kopā ar iepriekšējā gada 32.238 dol. pieaudzis uz 87.357 dol. Nesadalītā peļņa šā gada beigās bija 44.863 dol. Biedru skaits ir 3669, organizāciju depozitu kontu skaits 263, krājnoguldījumu un čeku konti — 2259, ilgtermiņa noguldījumu skaits 1458, personisko aizdevumu skaits 374, bet hipotēkāro aizdevumu — 351.

Dividendes — 7 proc. — izmaksātas par minimālo mēneša bilanci no 1977.g. 1. aprīļa līdz 1. sept. un 8 proc. no 1977. g. 1. okt. līdz šā gada 31. martam, kas ir saimnieciskā gadā nobeigums.

Ar jauno saimniecības gadu ilgtermiņa noguldījumu likmes paaugstinātas no 7 - 9 proc. uz 7,75 — 9,50 proc., izņemot piecu gadu terminu, kur paliek līdzšinējie 9,25 proc. Krāšanas kontos augļi paaugstināti uz 6,5 proc., bet čeku kontos paliek 4 proc. Augļu likmes par hipotēkāriem aizdevumiem 10,50 — 10,75 proc. par pirmo un 11, 60 proc. par otro hipotēku, bet par personiskiem aizdevumiem no 11 — 12 proc.

Latviešu kreditsabiedrība ir apdrošināta Ontario akciju un noguldītāju apdrošināšanas biedrība (OSDIC). —ls—

Uztraucas tikai par profesoru

Par laikrakstā The Globe and Mail ievietotām piezīmēm par Baltijas studiju konferenci Toronto universitātē tā paša laikraksta 30. maija izdevumā tagad savā vēstulē atsaucies arī Baltijas studiju konferences speciālo tematu programmas vadītājs lietuvietis Romualds J. Misiunass no Viljamsa kolledžas, Viljamstaunā, Masačuzetā. Viņš nav uztraucies par Gertrudes Šneideres briesmu stāstiem par baltiešiem Rīgas geto un "latviešu SS sargiem", kādi toreiz nemaz nebija, ko savā vēstulē kanadiešu laikrakstam nemaz nepiemin, bet gan izteicis savas rūpes par to, ka laikraksts minējis kādus varbūtējus draudus no baltiešu puses otram lektoram profesoram Emanuelam Nodelam, sakarā ar viņa izvēlētā referāta tematu, kuŗa nosaukums grozīts pret: "Baltiešu loma". (Referāta temats sākumā bija par Baltiešu lomu žīdu likvidācijā Baltijā). Prof. Nodels bijis viens no trim runātājiem, kas lūgts lasīt lekcijas studiju konferencē par šo tematu.

Speciālo tematu programmas vadītājs Misiunass savā vēstulē laikrakstam The Globe and Mail izteicies, ka viņš neesot tik daudz norūpējies par "relātīvi mazām neakurātībām" kā par laikraksta "ofensīvo iejaukšanos" ar sensācionālo virsrakstu, ka šī temata referents bīstas par savu drošību. Tālāk viņš paskaidro, kas esot gan zvanījis profesoram Nodelam četras reizes, nevis, lai brīdinātu par kādiem draudiem, bet lai viņam atgādinātu iesniegt savu referātu komentātoriem, kas vēlu izdarīts. "Vienā tādā tālsarunā pieminēju baumas, kas izrādījās nedibinātas, ka esmu dzirdējis, ka daži individi it kā plānojuši par protesta demonstrācijas rīkošanu mūsu panelē," raksta Misiunass savā vēstulē un paskaidro, ka "neviens nav apdraudējis profesora, manu vai cita referenta drošību. Neesmu arī patvaļīgi mainījis referāta temata nosaukumu. To izdarīja programmas komiteja redakcijas dēļ."

Tas tad bijis viss, ko programmas vadītājs varējis paskaidrot kanadiešu laikrakstam. Profesora Nodela un citu referentu drošība nav apdraudēta, un viņi arī turpmāk mierīgi varēs nodarboties ar šāda veida "Baltijas studijām".

Dieva mierā aizgājis mūsu mīļais vīrs, tēvs un vectētiņš

Kārlis Damanis

dzimis 1907. gada 20. jūlijā Vidzemē, Suntažu pagastā, miris 1978. gada 27. maijā Toronto

Visā dzīvē ies mums līdz
Tava mīļā, labā sirds.

Par viņu sēro

sieva Valija, dēls ar ģimeni, radi un draugi Kanadā un Latvijā

SAVIENOTAJĀS VALSTĪS

BOSTONA

Pāri par 200 bostoniešu pulcējās Trimdas draudzes baznīcā, lai pēdējā gaitā izvadītu Čikāgā mirušo Mildu E. Hervarti. Nelaiķe dzimūsi 1916. gada 14. jūlijā Stienes pag. Stūrīšos. Pēc studijām Bostonā strādājusi Harvarda universitātes ķīmiskā laboratorijā. Nelaiķa atstāj vīru, meitu no pirmās laulības Māru Krūmiņu ar vīru un 3 mazbērniem, kā arī māsu un svaini — Lilijų un Jāni Kluci. Aizgājēja bijusi Bostonas vanadžu priekšniece, apbalvota ar DV centrālās un ASV valdes goda rakstiem. Viņa darbojās arī Trimdas draudzes dāmu komitejā. Sēru dievkalpojumu vadīja mācītāji I. Kalniņš un A. Galiņš, dziedāja Līgas koris un dubultkvarters Tēvija; pie ērģelēm Dr. Karina Gūtberga un Jānis Ansbergs. Goda sardzē pie šķirsta stāvēja Bostonas Daugavas vanadzes un vanagi. DV vārdā atvadījās priekšn. R. Liepiņš un vanadžu priekšniece D. Antiņa, Trimdas draudzes dāmu komitejas — E. Gūtberga, Jamaika Plēin draudzes — māc. F. Ruperts, Līgas koŗa — O. Ozols un brālēns no Liepupes radiem. J.Z.

GRAND RAPIDI

Uz 80 mūža g. 13. maijā atskatījās Andrejs Plāte, dzimis Doles pagastā. 18.g. vecumā brīvprātīgi iestājies Krievijas cara armijā, iedalīts 4. Vidzemes strēlnieku pulkā, piedalījies kaujās pret vāciešiem, pie Rīgas kritis gūstā. Pēc atgriešanās Latvijā cīnījies pret Bermonta spēkiem, bet pēc ievainošanas atvaļināts. Kā atbrīvošanas cīņu dalībniekam viņam piešķirts Pulkarnes muižas centrs. Grand Rapidos ieguvis daudz draugu. Jubilārs labprāt pakavējas pensionāru saietos. V.Z.

Latviešu skola Grand Rapidos mācības gadu beidza 20 maijā ar izlaidums aktu. To ar svētbrīdi ievadīja māc. J. Mednis baznīcā, bet izlaiduma akts risinājās draudzes telpās. Absolventus uzrunāja skolas pārzine māc. V. Fricsone. Skolu beidza Ausma Āruma, Monika Liepiņa, Linda Plāte, Andra Visocka un Inta Ziemele saņemot apliecības. Priekšnesumos bija patriotisku dzejoļu skandējumi. 8. klases skolēni dāvināja savai skolai rakstnieces Annas Brigaderes ģimetni un nākošā dienā Mežvidos iestādīja piemiņas kociņu. Bērnu vecāki un skolas vecāku padome bija gādājusi par cieneštu.

Dziesmu Vairoga un Grand Rapidu latviešu apvienotais koris 21. maijā koncertēja Fauntain ielas baznīcā. Programmā bija pavisam 15 dziesmas. Kopkorī dzied ap 80 balsu, atskaņojot dziesmas, ko dziedās Bostonas dziesmu svētkos. Diriģenti bija Dace Galēna, Velta Galēna, Jānis Avotiņš un Roberts Zuika, kuŗi kopā ar solistiem pēc koncerta saņēma ziedu veltes. —tis—

DIENVIDKALIFORNIJA

DV Dienvidkalifornijas apvienības rīkoto Kurzemes cietokšņa pēcpusdienų ievadīja L. Daugaviete ar Andreja Eglīša prozas darbu Kurzemes piemiņai. Par tematu „Pasaules kaŗa bilance" runāja I. Dankere. Nobeigumā L. Daugaviete izteiksmīgi skandēja Fr. Bārdas Sauciens tālē. Vanadzes bija sarūpējušas cienastu apmēram 60 sarīkojuma apmeklētājiem. K.K.

KLĪVLANDE

Apvienotās draudzes pārpildītajā dievnamā Vasarsvētku dievkalpojumā māc. L. Grendze iesvētīja 12 jauniešus. Par pilntiesīgiem draudzes locekļiem kļuva Jānis Brikmanis, Kārlis Brikmanis, Aldis Cers, Arturs Dinsbergs, Rita Kauliņa, Benita Krūmiņa, Pēteris Līcītis, Laila Lipomane, Anita Pētersone, Jānis Salnājs, Guntārs Šilders un Sandra Ziediņa. Dievkalpojumu kuplināja draudzes koris Dr. V. Ciemiņa vadībā un dziedonis tenors Leo Lipomanis. Iesvētītos jauniešus apsveica draudzes priekšnieks T. Bērkulis, pasniedzot dāvanai bībeli līdz ar iesvētes apliecību. Piederīgo sarūpētie mielasti notika draudzes namā un personiskās mājās.

Apvienotās draudzes dievnamā 19. maijā notika oikūmeniskais dievkalpojums, kuŗā piedalījās mācītāji L. Grendze, J. Šmits un U. Ukstiņš. Svētrunu teica J. Šmits. Dziedāja Apvienotās un baptistu draudzes kopēji koŗi diriģentu Z. Vīķes un Dr. V. Ciemiņa vadībā.

Klīvlandes Latviešu biedrības koris 20. maijā deva savu gadskārtējo koncertu diriģentu J. Ūdra un A. Pirktiņas vadībā. Programmā J. Vītola, E. Melngaiļa, E. Dārziņa, J. Graubiņa un citu latviešu komponistu skaņdarbi. Koncerts bija labi apmeklēts.

Apvienotās draudzes dievnamā 21. maijā māc. L. Grendzes vadībā notika jauniešu dievkalpojums pašu jauniešu izkārtojumā un sniegumā. Ar divām dziesmām to kuplināja jauniešu ansamblis skolotājas Z. Tēraudes vadībā. J. E.

Piemineklis mācītājam Albertam Gulbim

Štrombergas ciemā, dažus km no Bingenas pie Reinas, mācītāja mājā pagājušā gada 9. maijā atrada mācītāju Alfredu Gulbi gultā mirušu. Par draugu saziedoto naudu uz viņa kapa Štrombergas kapsētā tagad uzcelts piemineklis, kuŗu atklāja tieši mācītāja nāves dienā, šī gada 9. maijā. Kapsētā bija ieradies prāvs pulciņš ļaužu — vietējie vācu draudzes piederīgie un latvieši, pat no attālākām vietām. Dieva vārdus kapsētā teica A. Gulbja bij. priekšnieks, Seibersbacha draudzes mācītājs Friedhelms Gorals un mācītājs Dr. Volfgangs Bīnerts. Abi vācu mācītāji, sirsnīgi A. Gulbja draugi un kādreizējie darba biedri Venecuēlā. Koraļus spēlēja draudzes jauniešu pūtēju orķestris.

Ziedus pie pieminekļa nolika: no LCK un latviešu katolticīgiem Vācijā prāvests Miķelis Lizdiks no Frankfurtes, no Minsteres latviešu ģimnazijas skolotājs Dainis Pavasars un trīs Minsteres skolnieki, no JKS Arturs Ludriksons no Mepenes u. c. Minsteres latv. ģimnazijas pārstāvji nodeva arī aploksni ar ziedojumu kapa kopšanai.

Mācītājs Alfreds Gulbis kalpoja par mācītāju Štrombergas vācu ev. lut. draudzē tikai nepilnus divi ar pus gadus, bet ar čaklu un sekmīgu darbošanos bija ieguvis ļoti lielu populāritāti un daudz sirsnīgu draugu. Sevišķi sekmīgs ir bijis viņa darbs ar jaunatni un veco ļaužu un slimo aprūpē.

Kāda latviete no māc. A. Gulbja dzimtā pagasta Latvijā bija atvedusi zemes sauju un puķu stādu. Kāda cita latviete no Kanadas atsūtījusi rožu stādu. Šīs puķes iestādītas uz kapa un tagad kupli aug. Arī daži latvieši no Venecuēlas apmeklējuši mācītāja Alfreda Gulbja kapu.

Pēc svētbrīža kapsētā draudzes namā pie vakariņu galda bija izdevība aprunāties un dzirdēt stāstījumus par māc. A. Gulbja svētīgo darbošanos šinī apvidū. Māc. A. Gulbja pēcnācējs, tagadējais jaunais Štrombergas draudzes mācītājs piemineka atklāšanas svētbrīdī nepiedalījās. Viņš aizbildinājies, ka viņš kā teologs neesot varējis piedalīties, jo teoloģija atzīstot tikai nāvi un augšāmcelšanos. Vēl kaut kāda cita celšana un svētbrīdis pie kapa esot pretrunā ar teoloģijas mācību.

Kapa akmenī ir šāds uzraksts: „Alfreds Gulbis Pfarrer, 1914 — 1977, Faith Hope Love — Glaube Hoffnung Liebe — Ticība, cerība, mīlestība, 1. kor. 13/13" un „Fraternitas Academica Latviešu draudzes locekli Venecuelā". Vēl paredzēts pievienot Fraternitas Academica krāsas.

A. Ludriksons

BLĒŽU KARALIS KĻUVIS PAR MISIONĀRU

Ferdinandu Valdo Demaru, kam niecīga skolas izglītība, vēl arvien uzskata par lielāko blēdi pasaulē. Pirmo reizi viņa vārdu prese daudzināja Korejas kaŗa laikā, kad tas 1951. g., uzdodamies par Kanadas jūras spēku leitnantu Dr. Jāzepu Siru, uz kāda iznīcinātāja piedalījās chirurģiskās operācijās. Reiz pat viņš asistēja operācijā, kur lode atradās tikai ceturtdaļcollas no ievainotā sirds. Kad radās aizdomas un atklājās, ka viņš nav ne ārsts, ne virsnieks, tam ļāva klusu, ar godu pazust.

Pēc pāris gadiem viņš uzradās Teksasā. Tur viņam bija laimējies piemānīt iestādes, uzdodoties par mācītu penaloģistu; nu viņš kļuva par valsts cietuma priekšnieka palīgu. Vēlāk Demara bija gan brālis Jānis kādā Mainas klosterī, gan kādā ģimnazijā mācīja franču un latīņu valodu. Pirms dažiem gadiem, piedaloties kādas filmas uzņemšanas darbos Losandželosā, viņš ieradās Glābšanas misijā, nožēloja savus grēkus un kļuva tur par kapelānu dvēseļu glābšanā. Pašreiz 56 g. vecais izveicīgais „leģendārais blēdis" ir Anaheimas Labo samāriešu slimnīcas garīgās aprūpes darbinieks. (vgs)

Atlikums Patiesības fondam

EIROPAS PROGRAMMA ARĪ HAMILTONĀ

Kaut arī saulainās dienas vilina meklēt veldzi ārpus pilsētas, taču DV Hamiltonas nodaļas rīkotais DV vīru koŗa Kanadā uzvedums bija visai kupli apmeklēts, Daudzkultūru centrā pulcinot tuvu pie 200 klausītāju. Bija ieradušies arī viesi no Klīvlandes, Detroitas un Ročestras, arī Londonas un Toronto. Koris tikai priekš desmit dienām bija atgriezies no Eiropas turnejas, taču dziedātāji likās spirgti un ar savām dziesmām iejūsmināja klausītājus.

Ievadījumā koŗa priekšnieks Elmārs Krūka uzsvēra koŗa mērķi — iemūžināt latviešu kaŗavīra daudzinājumu, ko tas godam pelnījis, ejot cīņā par tēvu zemes brīvību. Šī izrāde bija turnejas nobeiguma izrāde ar tādu pašu saturu, tikai bez koncerta programmas. Jauki izskanēja dziesmas beigu vārdi — jānozied un jābirst klusi, rudens rozei pēdējai.

Publika ar aplausiem sumināja uzveduma izpildītājus un iestudētāju E. Kraujiņu, uzveduma vadītāju E. Krūku, komponistu I. Saksu, diriģentu Dr. A. Pērkonu un skaņu un gaismu meistaru I. Ķipi. Vanadzes apveltīja dziedātājus ar maijpulkstenīšu ziediem. Rīkotāju vārdā pateicās Baiba Šmita-Kalēja. Šī sarīkojuma atlikums novēlēts Patiesības fondam.

Koris ar dziesmu Lūk, roze zied sveica vanadzi Betiju Pabērzu dzīves gadu jubilejā. Par deju mūziku rūpējās Rumči, bet vanadzes ar priekšnieci Noru Pulciņu par viesu pacienāšanu. Sarīkojuma telpas bija dekorētas pavasaŗa ziediem. Bija arī loterija.

Lai sirsnīga pateicība koris un Runčiem, kas uzstājās un spēlēja bez atlīdzības. O. K.

BĒRZIŅŠ Realty Ltd. Arnolds un Herberts Bērziņš
NEKUSTAMI ĪPAŠUMI, APDROŠINĀŠANA UN NOTĀRS
226-6950 — 5385 Yonge St., Suite 20, (Northtown Shopping Plaza) Willowdale, Ont.
445-5325 — 72 Northdale Rd., Willowdale, Ont.
Sovereign GENERAL INSURANCE COMPANY LIFE ASSURANCE COMPANY

Koplidojums no Toronto uz
6 vispārējiem latviešu dziesmu svētkiem
Bostonā, Mass. ASV
1978. gadā no 30. jūnija — 4. jūlijam.
Izlidošana piektd., 30. jūnijā, atgriešanās otrd. 4. jūl.
MAKSA $119.30
Pieteikšanās Latviešu kreditsabiedrībā Toronto,
491 College St. Toronto, Ont. M6G 1A5;
tālr. 922- 2551 vai pie G. Kārkliņa, tālr. 625-0500

Informācijas darb. sanāksme

Paplašinātā informācijas darbinieku sanāksmē 18. maijā DV namā Toronto bija pulcējies 21 dalībnieks DV Kanadas valdes ārējās informācijas daļas vadītāja P. Vasariņa ierosmē. Piedalījās arī LNAK politiskās un informācijas nozares vad. Dr. L. Lukss, LNAK padomes priekšsēdis V. Upeslācis ar sekretāri E. Miniati un padomes locekļi — Dr. P. Cakuls, DV Kanadas valdes priekšsēdis V. Plūdons ar vanadžu priekšnieci Ilgu Breikšu un DV Toronto nodaļas priekšsēdi Z. Akotu, LNAK valdes loc. Ināra Leimane ar A. Jomu, politisko zinātņu doktors J. Dreifelds, Latviešu centra komitejas priekšsēdis V. Liepiņš, TLB skolas pārzinis J. Ozols, informācijas darbinieki O. Ieviņš, K. Zenaitis, jaunieši u.c.

Sanāksmes ievadījumā P. Vasariņš tuvāk apcerēja apstākļus dzimtenē zem pārkrievināšanas jūga un aicināja pret to cīnīties ikvienu nacionāli domājošu latvieti, neatkarīgi no piederības pie organizācijām. Latviešu kolonijās izveidojami informācijas darbinieku centri. Kāpināma aktīvitāte lasītāju vēstuļu akcijās, tāpat arī jābūt aktīvākiem kontaktu radīšanā ar kanadiešu politiķiem resp. parlamentu deputātiem.

Līdzīgos uzskatos bija arī Dr. L. Lukss, iesakot politiskai nozarei uzturēt sakarus ar valdības iestādēm un lai tā būtu latviešu politisko jautājumu plānotāja. Dzimtenes pārkrievināšanas problēmai pievēršama vislielākā uzmanība. Izstrādājams īpašs projekts — vācami visi nepieciešamie materiāli. Tās apkarošanā lieli pienākumi ir PBLA un Baltijas tautu apvienībai. Izveidojams ciešāks kontakts ar pārējiem latviešu centriem, pat sakaru tīkls. Sagādājami līdzekļi raidījumiem no Kanadas. Kanadiešu presē nekavējoties jāreaģē pret apvainojumiem, kas vērsti pret mūsu tautu. Jāizmanto visas iespējas publicēties laikrakstos par Belgradas jautājumiem. Tā kā tuvojas Latvijas valstssvētku 60 gadu atcere, rīcības komitejām būtu jāgādā, lai atceres aktos tiktu uzsvērta mūsu politiskā situācija.

Nākamā sanāksme 12. jūnijā pl. 8 vak. DV namā.

O. K.

Paulam Začam aizejot

† Pauls Začs

Viņam vēl bija jādzīvo, bet viņš aizgāja. To dzirdējām kapa runās, to jūtam viņa tukšajā vietā. Saka gan, ka neviens nav neaizstājams; taču neviens nevar citu pilnīgi aizstāt, un tā ir arī ar Paulu Začu. 29. marta pēcpusdienā viņu guldīja Hamburgas — Altonas Diebsteicha kapos, Rietumvācijā, svētīšanas vārdus teicot Hamburgas lietuvju dekānam V. Šarkam un prāvestam Richardam Mutulim. Pie kapa ar vainagiem, ziediem un uzrunām atvadījās LCP, LCK un Hamburgas latviešu biedrības vārdā LCK priekšsēdis A. Cipulis, Šlezvigas — Holšteinas apgabala parstāvis agr. J. Daģis, LKSA Dzintars vārdā A. Spoģis, LKIA CV vārdā J. Logins, LKBV Druva vārdā A. Mežals, DV Hamburgas nodaļas vārdā O. Baltputnis, DV Špākenbergas nod. A. Gaujers, LKIA Libekas kopas vārdā K. Štamers, Šnelzenes un pārējās Hamburgas un apkārtnes latviešu vārdā Krastiņi, Podziņš, Spekters un daudzi citi.

Nelaikis atstāj meitu ar vīru un 2 bērniem Hamburgā, 4 māsas un 2 brāļus Latvijā.

Pauls Začs dzimis 1924. gada 1. janvārī Balvos. No ģimnazijas sola viņu 1943. gadā iesauca Latviešu leģionā. Ģimnazijas pilnu kursu viņš nobeidza tikai pēc Cēdelgemas gūsta Libekas latviešu ģimnazijā. Viņš izstaigājis austrumu cīņu laukus, Latgales, Vidzemes un Kurzemes ielenkuma cīņas, kur 1944. gada Ziemsvētku smagajās kaujās zaudēja labo roku. Studējis Baltijas universitātē Pinebergā baltu valodas un germanistiku, Hamburgas universitātē tautsaimniecību. Visu laiku bijis rosīgs darbinieks dažādās mūsu trimdas organizās. Jau 1949 gadā pievienojās katoļu studentu apvienībai Dzintars un sešdesmito gadu sākumā vairākus gadus bija Vācijas vienības seniors.

Paula Začа ierosmē 1951. gadā nodibinājās DV nodaļa Hamburgā, kuru viņš vadīja līdz 1955. gadam, bet gadu iepriekš uzņēmās Hamburgas centra latviešu komitejas vadību, ko veica līdz pēdējam laikam. No 1956. — 1960. gadam bija Latviešu kara invalidu apvienības priekšsēdis, CV revīzijas loceklis un Hamburgas nodaļas priekšsēdis. Ilgus gadus vadījis Hamburgas latviešu papildskolu. Laiku pa laikam viņu ievēlēja arī LCP, vienu darbības periodu bija Hamburgas apgabala pārstāvis. Začs rakstīja arī presē un vadīja latviešu grāmatu un tautisko rokdarbu veikalu. Tāpat aktīvi darbojās Hamburgas Latviešu bied. ilgāku laiku par viceprieksšēdi. Vairākus gadus darbojies Ziemeļvācijas latviešu bērnu nometnē Neištatē.

A. Spoģis

No mums šķīrusies mūsu mīļā

Emma Dzintra Gulbis

dzimusi 1911. gada 17. septembrī Cesvainē,
mirusi 1978. gada 23. maijā Kesvikā

Ņem no mums tās gaišās stundas,
Kurās bieži kopā būts,
Lai tev svešās zemes vēji
Klusu miera dziesmu dzied.

Dziļās sērās

vīrs, Ilma ar ģimeni, brālis Anglijā
un māte Latvijā

Mūsu mīļais tēvs un vectēvs

Aleksandrs Fridenbergs

dzimis 1889. gada 8. septembrī Kolkasragā, Latvijā
miris 1978. gada 27. maijā Toronto

Dzimtenes vēji lēni lai pūš,
Svešajā zemē beidzies Tavs mūžs.

Viņu piemin

dēls Antons ar vedeklu un mazmeitām Toronto
un dēls Vasilijs ar ģimeni Latvijā

Mūsu draugs

Ilmārs Irbe

miris 1978. gada 25. maijā Vankuverā

Viņu mīļā piemiņā paturēs

klases biedri no Franču liceja

Mūsu ilggadējais kluba biedrs

Mārtiņš Jakovics

miris 1978. gada 15. maijā Brantfordā.

Apbedīts Woodland kapos Hamiltonā

Hamiltonas latviešu mednieku
un makšķernieku klubs

(83. turpinājums)

„Slimību var izārstēt,'' Kalums nespēja atrast atjautīgāku atbildi.

„Jā, dažās zemēs pārāk runīgos ārstē psichiatriskajās slimnīcās.'' To teikusi, Narda cieši satvēra Kaluma roku. Viņa plauksta dega, it kā tajā būtu ielikta karsta ogle.

Kalums šinī brīdī iedomājās Pastalnieku. Tas gan tagad nebūtu ļāvis savu plaukstu dedzināt, bet kā lācis satvertu Nardu ar abām ķepām un to saplucinātu. Nē, lācis Kalums nebija, drīzāk nevarīgs trusītis, ko hipnotizē viltīga čūska. Narda ar savu vijīgo augumu, melno, piegulošo tērpu un zaļgampelēkajām acīm tiešām atgādināja čūsku. Kalums cita nekā neredzēja kā tikai šīs acis un apaļu, sarkanu muti, kas nāca arvien tuvāk, līdz beidzot aizspieda tam elpu.

„Redzi, es tevi gluži nenoslāpēju, paliks kāda daļa uguns arī Stefānijai, Narda teica, atraisīdama rokas no Kaluma kakla.

„Kāda daļa man gar Žirbinska kundzi?'' Kalums likās izbrīnējies, tikko valdīdams satraukumu.

„Patiesībā — nekādas, izņemot mazu noslēpumu,'' Narda mierīgi atbildēja.

Kalums sarāvās, it kā Narda viņam būtu uzšāvusi ar asu rīksti. Vai tiešām šī viltniece čūskas ādā, kas tikko bija apvijusies ap viņa kaklu, zināja viņa sakarus ar Stefāniju un tagad uzsāks savu terroru pret abiem, lai iesaistītu savās nožēlojamās gaitās. Tāpat jau Džēms Kollins bija terrorizējis Mirdzu, lai iegūtu no biedrības biroja latviešu adreses. Nebija šaubu, ka šinī sakaru tīklā jau ievilkta nelaimīgā Stefānija!

„Kas tas par noslēpumu?'' Kalums interesējās, apspiezdams uztraukumu.

„Stefānijas vīrs ir polis.''

„Jā, to es zinu,'' Kalums likās vienaldzīgs.

„... un Stefānija puslatviete, drīzāk īsta latviete,'' Narda piebilda.

„Tā stāsta''...

„Mums tādi cilvēki vajadzīgi. Daudz sakaru ar Latviju notiek caur Poliju, kur režīms ir mīkstāks. Pasta sūtījumus tur kontrolē paviršāk. Sūtījumi no Rīgas caur Poliju pienāk netraucēti. No Polijas lielu daļu pasta pārsūta Stefānijai, kas zina, kur to šeit nogādāt. Arī es pārvedu dažādus citādi neiegūstamus materiālus no Rīgas ciemiem. Tos aiznes Stefānijai, tikai nemini manu vārdu!''

To teikusi, Narda izņēma no savas ceļojuma somas prāvu žūksni dažādu papīru. Tur bija arī daži provinces laikrakstu eksemplāri un Rīgas Ziņas, ko neļauj pārsūtīt vai izvest.

„Tev nebija bail to visu turēt savā bagāžā?'' Kalums jautāja.

„Uzticamiem cilvēkiem viss atļauts,'' Narda atbildēja.

„Tu strādā uz abām pusēm?''

„Abpusēji sakari, mīļais draugs! Tos taču mēs vai katru dienu prasām. Tagad tev lielie brīnumi!'' Narda jautri iesmējās. Tad viņa izņēma no savas ceļa somas vēl vienu sainīti.

„Kas tas ir?'' Kalums iepleta lielas acis.

„Bumba! Terrors tagad modē.''

„Tu vēlies mani nogalināt?'' Kalums jokoja, nomierinājies, ka Narda par viņa intimajiem sakariem ar Stefāniju nekā nezina.

„Jā, gribu nogalināt tavu patmīlību,'' Narda izsaiņoja Rīgas melnā balzāma pudeli.

— — —

Kalums pamodās tai pašā gultā, kurā viņš dažas naktis bija gulējis, kamēr Narda atradās ceļojumā. Viņas galva bija noslīdējusi no spilvena un atspiedusies pret Kaluma plecu. Viņš uzmanīgi pavirzījās tālāk un izgāja otrā istabā. Turpat uz zemā galdiņa vēl stāvēja Rīgas balzāma pudele, jau krietni noplakusi. Narda savu pēdējo glāzīti nebija izdzērusi. Kalums piepildīja savējo un izdzēra arī Nardas atstāto. Reti iegūstama manta taupāma. Caur logu iespīdēja nomiegojusies rudens saule.

Kalumu uz ielas sagaidīja garlaicīgs rīts...

Tūlīt iet pie Žirbinska vēl bija par agru. Narda jau nebija no Rīgas pārvedusi svaigas zivis, kas varēja ātri sasmirdēt, bet varbūt žūksni nekam nederīgu papīru, kuŗus Stefānija tūliņ iemestu atkritumu tvertnē. Vispirms bija jāpārliecinās, kas tie tādi par dokumentiem īsti ir. Iespējams, ka veiklā Narda tikai mānījusies, lai atviļinātu Kalumu pie sevis un tēlotu lielu dubultnieci kā interesantos spiegu romānos. Arī Žirbinskis vēl nebūs aizbraucis uz darbu un garlaicīgi kūņāsies pa māju, kamēr beidzot ierāpsies savā automašīnā un slinki aizbrauks, valstīdams pa muti resno cigāru, no kuŗa varbūt nešķīrās pat gultā. Nebija vērts steigties, ja nevarēja Stefāniju satikt vienatnē.

Kalums gāja kājām uz mājām, lai tīši novilcinātu laiku. Nebija prātīgi satikt agri no rīta Pastalnieku un klausīties viņa muļķīgajās zobgalībās. Kalumam bija arī vainas apziņa, ka nakti pavadījis ārpus mājas, ko Pastalnieks varēja tūliņ nojaust, ja satiktu viņu tik aizdomīgā rīta stundā. Taču Lūcija to bija jau noskaidrojusi, apskatīdama Kaluma gultu, ko viņš pagājušo nakti nebija nemaz lietojis. Lūcija šad un tad pārbaudīja sava īrnieka istabu, kad atkal pa laikam vajadzēja ieslēgt mājas apkuri, lai izdzītu rudens nakšu vēsumu. Tā arī pirms Kaluma pārnākšanas viņa klusi bija pavērusi istabas durvis, vai īrnieks nav atkal atgrūdis vaļā savas istabas logu un izlaidis par dārgu naudu sasildīto gaisu, bet atradusi, ka Kalums savā istabā nakti nemaz nav pārgulējis.

„Nu tikai sargies, ka neievazā manā mājā kādas nelāgas slimības, visu nakti blandīdamies apkārt,'' Lūcija pārmeta, tikko Kalumu pamanīja.

„Biju uz pasta nodaļu. Ierakstīts sūtījums,'' Kalums taisnojās un rādīja Nardas iedoto sainīti.

„Tad nu gan gaŗa rinda bijusi, ka visu nakti vajadzēja izstāvēt,'' Lūcija iesmējās un iegāja savā istabā.

Kalums uzkāpa pa čīkstošajām kāpnēm savā būrī. Pretim sitās silts un sastāvējis gaiss. Viņš atgrūda loga rāmi līdz pašai augšai un nosēdās pie galda, kur attina Nardas dārgumus. Tur bija veci, sabūrzīti laikraksti, pāris žurnālu, dažādas skatu kartītes, Rīgas telefona abonentu grāmata, radio programma un vēl kādas apdrukātas lapas — uzsaukumi kolchozniekiem celt darba ražību un fabriku strādniekiem neražot brāķi.. Tās tad nu bija tās svarīgās ziņas, kuŗas Narda bija pārvedusi, it kā riskēdama pat ar savu dzīvību, ja noticētu viņas stāstam.

(Turpinājums sekos)

Edvarts Tūters

LAIKS SAULĒ IEGRIEZIES

Sāk skanēt putnu dzeja —
Laiks saulē iegriezies.
Ir vējam strauja skreja.
Zieds tulpei atvēries.

To jaužu es ar elpu:
Kļūst priecīgs, kas bij baiss.
Pa bezgalīgo telpu
Šķiet , soļo Mūžīgais.

Viņš saulei iedod tvīksmi,
Liek kokam lapas riest.
Dzēš skumjas Viņš, dod līksmi—
Kam negars licis ciest.

Ir vējam strauja skreja —
Laiks saulē iegriezies.
Sāk skanēt putnu dzeja.
Zieds tulpei atvēries.

Vanagu Kārlis

PIENENĪTE

Akmens un asfalta sprostā
dienas savas es bedu,
pilsētas kņadā un postā
pretim Aizmūžam vedu.

Akmens un asfalta salā
nu tikai ziedoni ģiedu —
trokšņainās ielas malā
ieraugot saulainu ziedu:
pienene, zeltainā vizmā,
ziedoņus gaisušos stāsta,
akmens un asfalta klizmā
sirdī tev nemieru bārsta.

Viegli ir tam, kuŗš bez jūtu —
akmens kam sirds vietā būtu!

Marija Urnežus

RIETĀ

Skaistums, kādreiz vienojis mūs
Paliks vienmēr kā bijis:
Ētera viļņos ierakstīts,
Gaismas un mūžības daļa.

Pilnskaņas akordu meklējot
Nesa mūs liesmaini spārni.
Pasauli jaunu iezvanot
Skanēja dvēseļu zvani.

Pilnība — sapnis, šeit
nesniedzams,
Buras tik zeltojas rietā.
Sevī gars redzīgāks atgriežas
Saklausīt visuma dziesmu.

Biruta Senkēviča

GRŪTSIRDĪBA

Es zinu, ka dzīve ir skaista,
Ja skaisti dzīvot to prot;
Es zinu, ka cilvēka krūtis,
Ir dievišķais jāatrod!

Es zinu, — nāk pavasars dabā
Kā cilvēks, raditais cilvēks, —
Bet tomēr man apziņā klusi
Smeldz dziļa grūtsirdība:
Kā svešumā, saltā svešumā
Mīt tik maz vienotības. —

RELIĢISKĀ DZĪVE

Sinepju graudiņš, kas izaudzis par koku

ARCHIBĪSKAPA ARNOLDA LŪŠA ZIŅOJUMS BAZNĪCAS VIRSVALDES PAPLAŠINĀTĀ PREZIDIJA SĒDĒ 29. APRĪLĪ MINEAPOLĒ

III

Izmantojot manā rīcībā esošās ziņas, esmu mēģinājis izgatavot aptuvenu pārskatu par līdzekļiem, ko mūsu kopbaznīcai piederošās draudzes no budžeta summām devušas ārpus baznīcas esošām organizācijām un dažādiem pasākumiem, kas tieši nesaistās ar baznīcas darbu un uzdevumiem.

Palīdzības darbam 1977. gadā mūsu draudzes izlietojušas apmēram 45.000 dol. Pilnīgi izsmeloša statistika ir gan tikai par ASV un Kanadu. To izstrādājis prof. Dr. E. Leimanis, un tā rāda, ka ASV un Kanadā palīdzības darbam izlietoti 17.811 dol., uz Latviju nosūtīti resp. palīdzībai izdoti 12.534, uz Vāciju — 5.731 dol. Dažādās citās zemēs palīdzības darbam izlietoti 2940 dol. Šīs summas galvenokārt nākušas no dāmu komiteju savāktiem līdzekļiem.

Nacionāli kultūrāliem mērķiem 1977. gadā baznīcas devums arī nebūs mazāks par apmēram 45.000 dol., no šīs summas 43.523 dol. devušas Amerikas un Kanadas draudzes. Šai summā ietilpst pabalsti Minsteres latviešu ģimnazijai, vasaras vidusskolām, jauniešu stipendijām, ziedojumi latviešu tautas interešu aizstāvēšanai politiskā forumā un t.t.

Jāpiezīmē, ka līdz 1978.g. aprīlim Latvijas brīvības fondā bija iestājušās 30 draudzes. Par dalībniecēm, saskaņā ar Fonda noteikumiem, var kļūt draudzes, kas iemaksā vismaz 500 dol. Tomēr ir draudzes, kas devušas vairāk, kā arī iemaksājušas īpašus ziedojumus speciālām vajadzībām, piemēram, mūsu interešu aizstāvēšanai Belgradas konferencē. Mūsu baznīcas devums Brīvības fondam būs ap. 20.000 dol.

Nav iespējams te minēt visus citus devumus, ko draudzes un dāmu komitejas piešķīrušas dažādiem mūsu trimdā veidotiem, nozīmīgiem pasākumiem. Gribu norādīt, piemēram, tikai uz Gaŗezeru, kur tagad draudzēm vairs nepieder akciju vairākums, kā tas sākotnēji, Gaŗezeru pērkot, bija iecerēts. Viena pati Milvoku Sv. Jāņa draudze Gaŗezerā, akcijas pērkot, ieguldījusi 30.200 dol. Liels ir arī citu draudžu devums Gaŗezera uzturēšanai.

Musu baznīcas satversme nosaka, ka baznīcas budžeta kārtībā iegūtie līdzekļi izmantojami tikai baznīcas darba sekmēšanai. Tomēr trimdā mēs nevaram šo noteikumu iedzīvināt, jo bez draudžu materiālā atbalsta daudzi citi pasākumi nebūtu īstenojami vai apsiktu. Tā, piemēram, Zviedrijā sadarbības komiteja līdzekļus gūst galvenokārt no draudžu ziedojumiem. Jānorāda arī uz to, ka līdzekļi, ko izlietojam kopbaznīcas budžetam, ir minimāli. 1978. gadā Baznīcas virsvaldes budžets bijis tikai 22.000 dol. apmērā. Samērā mazs 1977. gadā ir bijis arī draudžu devums Baznīcas rītdienas fondam — tikai apm. 15.000 dol. Ņemot vērā to, ka draudzes algo mācītājus un uztur dievnamus, draudžu devums ir cildināšanas vērts.

MŪSU BAZNĪCA UN OIKŪMENISKĀS ORGANIZĀCIJAS

Pasaules baznīcu apvienības un Luterāņu pasaules federācijas darbā pašreiz vērojams it kā zināma apsikuma periods. Pēc asamblejām — Pasaules baznīcu apvienībai tāda notika Nairobi, Kenijā, 1975. gadā un Luterāņu pasaules federācijai Daresalamā, Tanzānijā, 1977. gadā — abās organizācijās tiek meklēti ceļi, kā iedzīvinat asambleju laikā pieņemtās skaistās rezolūcijas, piemēram, par cilvēka tiesību īstenošanu.

Luterāņu federācijas iesniegums t.s. Belgradas konferencei bija diezgan bāls un neizteiksmīgs. Tā sastādītāji tikai nedroši, it kā gaŗāmejot, bija pieminējuši to, ka, piemēram, Pad. savienībā neatļauj ievest bībeles un teoloģisko literātūru; represijas tiekot vērstas arī pret jaunatni, kas apliecinot ticību Dievam un piederot baznīcai.

Ir tiešām jānožēlo, ka ne Luterāņu federācija, ne Pasaules baznīcu apvienība neizmantoja 1975. gadā Pad. savienībā izdoto likumu par reliģisko organizaciju darbību, kaut arī biju šo likumu abām organizācijām jau laikus piesūtījis. Uz šo likumu, kas tik ciniskā kārtā ignorē cilvēka tiesības reliģiskās brīvības aprisēs, nav norādījuši arī politiķi Belgradas konferencē, kaut gan tas būtu visiespaidīgākais un neapstrīdamākais matereāls cilvēka tiesību ignorēšanai Pad. savienībā. Kā noklusēšana jākvalificē arī ta, ka ne Luterāņu federācijas, ne Pasaules baznīcu apvienības ziņu biļetenī, kas parasti sniedz ziņas pat par samērā nenozīmīgiem notikumiem baznīcu dzīvē, par šī likuma izdošanu neko nerakstīja.

Luterāņu federācijas nostāju, liekas, varam izskaidrot ar vēlēšanos nogludināt ceļu palīdzības darbam baznīcām Pad. savienībā, galvenokārt t.s. Pievolgas vāciešiem, kas tagad izkaisīti dažādos Pad. savienības apgabalos. Lielākās vāciešu izvietošanas vietas, uz kuŗām tos deportēja 1941. — 42. gadā, ir Omska, Novosibirska, Karaganda, Zelinograda un c. Daži tūkstoši šo vāciešu dzīvo arī Latvijā un pulcējas uz dievkalpojumiem R.gā, Jēzus baznīcā, un Siguldā.

Pagājušā gadā Luterāņu federācija šiem vāciešiem ar val. dības atļauju nosūtījusi 5000 bībeles. Vai tās arī saņemtas un izdalītas, par to ziņu trūkst. Te jāpiezīmē, ka, atsaucoties uz Padomju valdības iesniegumu, Somijas parlamentā ierosināts likumprojekts — aizliegt bībeles no Somijas ievest Pad. savienībā. Šāds ierosinājums nācis pēc tam, kad Pad. savienības ierēdņi konfiscējuši 500 bībeles, ko kāds tūrists gribējis no Somijas ievest Krievijā. Līdz šim somu valdība bija aizlieguši uz Pad. savienību vest tikai pornografisko literātūru.

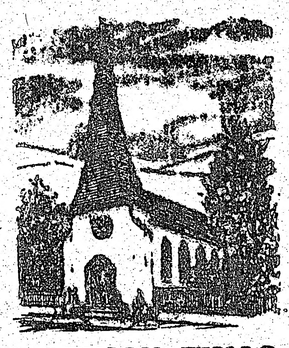

BAZNĪCU ZIŅAS

TORONTO

Māc. I. Gaide, 12 Worthington Cres., Toronto 21, Ont., tālr. 766-5525. Sv. Jāņa draudze, tālr. 921-3327, 200 Balmoral Ave.

Māc. I. Gaide sastopams baznīcas kancelejā otrdienās un ceturtdienās no pl. 9.30 līdz 12 no rīta, bet trešdienās no pl. 18—20 un piektdienās no pulksten 17—20. Pārējās dienās pēc iepriekšējas norunas. Draudzes kanceleja atvērta otrdienās un ceturtdienās no plkst. 12—20. Dievkalpojumi notiek katru svētdienu plkst. 11 no rīta.

4. jūnijā pl. 10 dievkalpojums. Māc. J. Cālītis.

11. jūnijā pl. 10 Tautas sēru dienas dievkalpojums ar dievgaldu aizvesto piemiņai. Piedalās Alma Mača ar skandējumiem un koklētāji Ariānas Liepiņas vadībā.

18. jūnijā pl. 10 dievkalpojums.

25. jūnijā pl. 10 dievkalpojums.

2. jūlijā sakarā ar dziesmu svētkiem Bostonā dievkalpojums nenotiks.

Māc. J. Cālītis. Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto, Ont., M4G 1V5. Tālr. 482-5743 mājās, 8 Rolland Road.

Biroja stundas — trešdienās no pl. 10—12 un 18—20, ceturtdienās no 10—12. Citā laikā iepriekš sazinoties.

4. jūnijā pl. 15 dievkalpojums.

11. jūnijā pl. 11 Tautas sēru dienas dievkalpojums.

18. jūnijā pl. 15 dievkalp.

25. jūnijā pl. 11 Jāņu dienas dievkalpojums Sidrabenē.

9. jūlijā pl. 17 Sidrabenes nometnes atklāšana.

16. jūlijā pl. 10 dievkalpojums baznīcā.

16. jūlijā pl. 10 dievkalpojums Sidrabenē.

23. jūlijā pl. 10 dievkalpojums Sidrabenē.

23. jūlijā pl. 10 dievkalpojums baznīcā.

30. jūlijā pl. 10 dievkalpojums Sidrabenē un jaunceltnes iesvēte.

6. augustā pl. 10 dievkalpojums baznīcā.

13. augustā pl. 10 dievkalpojums Sidrabenē.

20. augustā pl. 10 dievkalpojums baznīcā.

21. — 27. Draudžu dienas Gaŗezerā.

3. septembrī pl. 11 dievkalpojums Sidrabenē.

10. septembrī pl. 11 Kapu svētki.

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. 757-2739. Toronto Austrumu ev. lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā 361 Danforth Avenue.

4. jūnijā pl. 13 iesvētīšanas dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā.

11. jūnijā pl. 13.30 dievkalpojums Grace United baznīcā Bramptonā.

18. jūnijā pl. 13 Aizvesto atceres dievkalpojums Sv Barnaba baznīcā.

Baptistu draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 16. Bībeles studijas un lūgšanas vakari trešdienās plkst. 19.30 Walmer Road baptistu dievnamā.

Māc. prāv. Dr. B. Kokins, 100 Sunnyside Ave., tālr. 533-9456 Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā 1021 College Str. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā pulksten 13.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Avenue South. Māc. K. Kuškēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G8, tālr. 385-9838.

Mācītāja K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl 19.30—21.30. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

4. jūnijā pl. 11 draudzes dievkalpojums.

11. jūnijā pl. 11 Tautas sēru dienas dievkalpojums, koris.

MONTREALA

Prāv. A. Voitkus 3438 Rosedale Ave., Montreal H4B 2G6 P.Q. Tel. 489-3224. Montrealas latviešu ev. lut. Trīsvienības draudze, Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcell Ave.

4. jūnijā pl. 19 dievkalpojums baznīcā.

11. jūnijā pl. 19 dievkalpojums.

18. jūnijā pl. 11 Kapu svētki. Dziesmu lapiņas. Lietainā laikā dievkalpojums pl. 13.30 baznīcā.

25. jūnijā dievkalp. nebūs.

2. jūlijā dievkalp. nebūs.

9. jūlijā pl. 19 dievkalpojums baznīcā.

16. jūlijā pl. 11 bērnu nometnes atklāšanas dievkalpojums Tērvetē. Dziesmu lapiņas.

23. jūlijā pl. 11 dievkalpojums Tērvetē. Dziesmu lapiņas. Plkst. 19 dievkalpojums baznīcā.

30. jūlijā pl. 11 dievkalpojums Tērvetē.. Dziesmu lap.

5. augustā pl. 19.30 nometnes slēgšanas dievkalpojums Tērvetē.

6. augustā pl. 19 dievkalpojums baznīcā.

13. augustā pl. 11 Brīvības cīņu piemiņas dievkalpojums Ezerkalnos. Dziesmu lapiņas.

20. augustā dievkalp. nebūs.

OTAVA

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel 733-3906 Otavas latv. ev. lut. Miera draudzes Sv. Pētera lut. baznīcā, 400 Sparks ielā

4. jūnijā pl. 14 ģimeņu dievkalpojums.

13. jūnijā pl. 20 Tautas sēru dienas dievkalpojums.

18. jūnijā pl. 11 dievkalpojums Sprīdīšos.

Latviešu misijas radio raidījums

„BRĪTIŅŠ AR DIEVU"

nepārtraukti 23. gada gājumā

Katru svētdienas rītu no pl. 9 — 9.30

Vilnis 1270 AM

No Niagaras WHLD raidītāja

Vadītājs A. Laksmanis, 106 Dorset Rd. Scarboro, Ont., tālr. 261-4218

PRIEKA VESTS

Kristīgs latviešu radio raidījums katru svētdienu pl. 2.45 pēcp. no Niagaras WHLD raidītāja Vilnis 1270 AM

Vadītājs Dāvids Miķelsons 60 Stevenson Rd., Rexdale, Ont., tālrunis 749-0832

KLAUSAITIES GARIGOS RAIDIJUMUS

Global TV 6. un 22. stac. 100 Humdy Str., Toronto, no pirmd. — ptkdd. pl. 9.30 no rīta, sestd. pl. 10 no rīta. Bufalo TV stac. 29, 700 Club, šķ dienas pl. 11.30 no rīta un pl. 9.30 vakarā.

Radio FM CBN 107.7 24 stundas. Tel. 869-3126

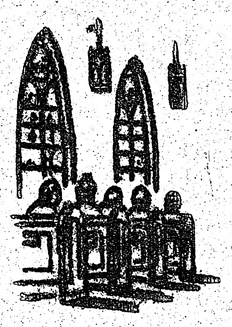

„Cilvēks nedzīvo no maizes vien, bet no katra vārda, kas iziet no Dieva mutes". Mateja ev. 4—4.

Klausaities latv. radio raidījumu katru svētdienu pl. 2.45 pēcp. no Niagaras WHLD raidītāja. Vilnis 1270.

PAVASARA **LE 1-7353**

DELIKATEŠU VEIKALS UN KONDITOREJA

361 Roncesvalles Ave. Īpašnieks K. KEDZIERSKI

Gatavo pieminekļus un skulptūras

CANADIAN ART MEMORIALS LTD.

Port Credit, Ont.

Tēlnieks P. POLNA

16 Bowden Street,
Toronto, Ont. M4K 2X2
Tel. 466-7580

DAŽĀDU ZIEDU MEDUS

dabīgs, nepasterizēts

Ziedputekšņi Pollen)

Peru pieniņš (Royal Jelly) no

ĒRGĻU LIGZDAS DRAVĀM

30 Dewson St., Toronto, Ont. M6H 1G5, tel. 534-0563

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM un P.S.R.S.

Mēs pārsūtām apdrošinātus drēbju un apavu sainīšus līdz 19¾ märc. netto

LIELA MANTU IZVĒLE MŪSU VEIKALĀ

Biroja laiks — pirmd., otrd., ceturtd. un piektdien no pl. 9.00 — 17.00
Piektdienās vēlākā laikā — iepriekš sazinoties pa telefonu.
sestdienās no pl. 9.00 — 16.30, trešdienās birojs slēgts.

Baltic Exporting Co.

482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont.

M6R 2N5. Tālr. 531-3098

Ja esat nodomājuši iegādāties
JAUNU 1978. GADA AUTOMAŠĪNU
apmeklējiet mūsu SKATES TELPAS
CHEVROLET - CHEVELLE - CAMARO
OLDSMOBILE - CHEVY II - CHEVETTE
Sazinieties nekavējoties ar mūsu latviešu pārstāvi
HANS PLAUDE Tālr. HO 6-1131

Robertson Motors Ltd.
1555 Danforth Ave., Toronto, Ont.

Skyline Real Estate Ltd.
2100 Dundas St. West,
Toronto M6R 1W9
Tel. 533-8553

NEKUSTAMI ĪPAŠUMI
AUTO UN MĀJU
APDROŠINĀŠANA
Tel. 533-8553 Ilmārs Jankovskis

BROADVIEW WOOLS, ARTS & CRAFTS

Īpašn. Elza Avots

Veikali Toronto:

674 Broadview Ave., pie Danforth, tel. 463-2005
9 Queen St. East, pie Yonge ielas 368-5011

Lielā izvēlē īstas un sintētiskas vilnas dzijas, vietējās un ārzemju; aužamās dzijas, vilnas dzīpari. Materiāli dažādu latvisku rokdarbu sagatavošanai, linu materiāli, diegi, audekli, kanva visādos rupjumos. Dāvanām dažādi rokdarbi un audumi atsevišķi tautas tērpu gabali. Padomi rokdarbu jautājumos.

Veikali atvērti:

Pirmd., otrd. un trešd. no 9 rītā — 6 vak.;
ceturtd. un piektd. no 9 rītā — 8 vak.;
sestdienās no 9.30 rītā — 4 pēcp.

GARDENIA
NATURE'S GIFTS

362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie „Chester" pazemja pieturas)
466-1951 vai 466-1502
ZIEDI KATRAI VAJADZĪBAI
LIETIŠĶAS MĀKSLAS IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS
Veikals atvērts ceturtdienās līdz pl. 8.00 vakarā.
Māra Gugāns-Lūsis

RM **ROSAR-MORRISON** NSM
FUNERAL HOME LTD
Thomas L. Morrison — Funeral Direktor
467 Sherbourne St. Toronto, Ont. M4X 1K5. Tel 924-1468

RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA
Apbedīšanas ceremoniju izkārtošana

Lotus FLOWERS
792 Bathurst St.,
(Pie Bloor St.) Toronto
Ont. M5R 3G1
Tel. 533-3884

PUĶES - GRĀMATAS
DAIĻAMATNIECĪBAS IZSTRĀDĀJUMI

Vienalga, kur dzīvojat: Sidnejā, Stokholmā vai Sanfrancisko — rakstiet, telegrafējiet, telefonējiet, un jūsu puķu pasūtinājumu izpildīsim nekavējoties. **Ināra un Arvīds Tīrumi**

MEKLĒJAMĀS PERSONAS

Latvijas Sarkanais Krusts (4400 Münster, Koenigsberger Str. 137, BRD) lūdz atsaukties šādas meklējamās personas:

Akots, ar meitu un dēlu, 1948. gadā izceļojis uz Angliju; Zenta Augenbergera, dz. 1919. g. Valmieras apr.; Alfrēds Jānis Aizelksnis, dz. 1909.g. 7. jūlijā; Pēters un Jānis Augusti; Antons Baika, bijis Lībekā; Jānis Brušvītis, dz. 1899.g. 6. martā; Jānis un Emīls Bumbuļi, it kā dzīvojot Argentīnā; Voldemars Cīrulis, dz. 1923.g. 1. sept.; Arvīds Freivalds, dz. 1921.g. 7. dec.; Olga Grīnberga, bijusi Uchtē; Rita Lūse, 47. g. v. bijusi Uchtē; Fricis Nikolaitis, dz. 1913.g., no Tukuma; Pēteris Ozols, dz. 1911.g. 5. janv.; Vilis Pukats, dzimis Neretā; Zigismunds Selga, dz. 1929.g. 8. nov.; Dr. Siliņa ģimene; Elza Skuja, bijusi Eslingenā; Arnolds Stankevičs, dz. 1926.g. 25 sept; Dundagas pag.; Andris Vanags, dz. 1940.g. 12. maijā Kraukļu pag.; Ādolfs Veide, dz. 1926.g. Valmierā; Vītoliņu ģimene, Austrālijā; Zankeviča ģimene; Edmunds Zagars, dz. 1922.g. 22. dec.; Helene un Ojars Zaļupe no Rīgas.

Latvijas Sarkanais Krusts lūdz atsaukties tos, kas kaut ko zinātu par šiem meklējamiem tautiešiem, jo iespējams, ka vairāki jau miruši. LSK neizdod atrastā adresi bez viņa piekrišanas.

Aina Šilde

INDIANA

● Indianas pensionāru biedrības gada sapulcē Indianapolē, ieejot savas darbības 10. gadā, ievēlētā valde par biedrības priekšnieku izraudzīja māc. P. Nesauli, viņa palīgu K. Vanagu, sekretāru Franci Zepu, kasieri un biedrzini Ernestu Ķirķi, sarīkojumu pārzini Ralfu Henkeli, bet dāmu kopu pārzinās I. Dzelzaine un Henkele. Revīzijas komisijā darbosies J. Pūtelis, Ad. Brošs un Augusts Beimanis. Biedrība ar saviem 113 biedriem un viszemāko biedru maksu (tikai 2 dolari gadā ir viena no aktīvākām ASV vidienē. Veco ļaužu dzīves apstākļu uzlabošanai uztur sakarus arī ar abām lielākajām amerikāņu pensionāru apvienībām. Ikmēneša biedru saietos noris savstarpējas pārrunas, un notiek kāds priekšlasījums par veselības jautājumiem, dzimto zemi vai dzīves aktuālitātēm. Plk. O. Kalpaka godināšanai biedrība nodomājusi iekārtot piemiņas stūrīti Gaŗezera vidusskolā, ar vēsturisku relikviju — no dzimtenes pārvestu priedes gabaliņu, pie kuŗas 1919.g. pie Airītēm krita leģendārais Latvijas pirmā karaspēka komandieris.

pb

ČARLIJS ČAPLINS ATRASTS

Šveicē policija 17. maijā apcietināja Čaplina līķa nolaupītājus 11 nedēļas atpakaļ. Pašu Čarliju atrada ieraktu kādā rudzu laukā. Divi Austrumeiropas bēgļi bija pieprasījuši 600.000 dol., ko vēlāk nolaida uz 250.000. Atraitne gan bija nolēmusi nemaksāt ne centa.

Tagad Čaplinam būvēšot cementa pret zagļiem drošu kapu.

PERSONAS

kanais Krusts
Koenigsberger
līdz atsaukties
ās personas:
eitu un dēlu,
ojis uz Angliju;
gera, dz. 1919.
or.: Alfrēds Jā
dz. 1909.g. 7.
n Jānis Augus-
kā, bijis Lībekā;
dz. 1899.g. 6.
n Ēmīls Bumbu
ojot Argentīnā;
lis, dz. 1923.g. 1.
Freivalds, dz.
Olga Grīnberga,
ita Lūse, 47. g.
: Fricis Niko-
., no Tukuma;
dz. 1911.g. 5.
kais. dzimis Ne
ds Selga, dz.
Dr. Siliņa gime-
bijusi Eslinge-
Stankevičs, dz.
Dundagas pag.;
dz. 1940.g. 12.
pag.: Ādolfs
26.g. Valmierā;
ne, Austrālijā;
nene; Edmunds
922.g. 22. dec.;
s Zalupe no Rī-

rkanais Krusts
tos, kas kaut ko
n meklējamiem
iespējams, ka
ruši. LSK neiz-
dresi bez viņa

Aina Šilde

IANA

nsionāru biedrī-
lcē Indianapolē,
rbības 10. gadā,
par biedrības
audzīja māc. P.
alīgu K. Vanagu,
nci Zepu, kasie-
i Ernestu Ķirķi,
rzini Ralfu Hen-
u kopu pārzinās
n Henkele. Re-
jā darbosies J.
rošs un Augusts
drība ar saviem
un viszemāko
(tikai 2 dolari
a no aktīvākām
Veco ļaužu dzī-
uzlabošanai uz-
rī ar abām lielā-
kāņu pensionāru
kmēneša biedru
savstarpējas pār-
tiek kāds priekš-
veselības jautāju-
zemi vai dzīves
Plk. O. Kalpa-
ai biedrība nodo-
ot pieminas stūrī
idusskolā, ar vēs-
ju — no dzimte-
priedes gabaliņu,
19.g. pie Airītēm
rais Latvijas pir-
komandieris.

pb

PLINS ATRASTS

ija 17. maijā ap-
lina līķa nolaupī-
ļas atpakaļ. Pašu
a ieraktu kādā ru-
vi Austrumeiropas
eprasījuši 600.000
nolaida uz 250.000.
bija nolēmusi ne-
enta.

linam būvēšot ce-
gļiem drošu kapu.

AICINĀJUMS VOLEJBOLISTIEM

Sakarā ar volejbola sacīkstēm Bostonā dziesmu svētku laikā sekojošie sportisti aicināti uz treniņiem izlases komandas izraudzīšanai.

Sieviešu komandai no Toronto latviešu YMCA: Aija Auziņa, Daina Egle, Rita Jansone, Astrīda Kalna, Ināra Lūse, Valda Mackara, Anda, Astra un Vizma Maksiņa, Gundega Ozoliņa, Karina Simsone, Aina Tilupe, Evija Bērziņa un Anita Zute no Hamiltonas Spartas, kā arī Anita un Silvija Poriete no Montrealas LSK. Treneri aicināti — Ivars Leja (Sparta) un Andris Ciemgalis (YMCA).

Vīriešu vienībai aicināti Arnolds Stirajs no Otavas; Montrealas — Gunārs Klaiše, Pēteris Miķelsons, Andrejs Vītols, Juris Kanins, Roberts Ribakovs; Hamiltonas Spartas — Arnis Ansons, Valdis Cers, Gunārs Robežgruntnieks, Hilarijs Amoliņš, un Andrejs Richters. Toronto YMCa — Māris Kārkliņš, Ivars Kopštāls, Imants Koškins, Modris Lorbergs, Imants Ķivlis, Atis un Jānis Ozoliņš, Arturs Siksna, Māris Siliņš un Jānis Vilmanis. Par treneriem lūgti Modris Žulps un Olģerts Kurcigs.

Attālumu dēļ dažiem būs grūti ierasties uz treniņiem, tādēļ būtu vēlams, lai vairākums ierastos Sidrabenes jaunatnes un sporta svētkos 10. un 11. jūnijā.

Bostonā sacīkstes paredzētas svētdien, 2. jūlijā, pret ASV latviešu izlases komandām.

Modris K. Lorbergs
LSAK volejbola nozares vad.

KALAMAZŪ

Kalamazū un apkārtnes latviešu Mednieku un makšķernieku kluba valdes amatus sadalīja šādi: priekšnieks V. Rušēvics, kasieris Augusts Millers, šaušanas sekcijas vad. Jānis Baltmanis un makšķerēšanas sekcijas vad. Jānis Laurēns. Kluba šaušanas vingrinājumi notiks katru otro svētdienu kluba šautuvē, Gaŗezerā, sākot ar 4. jūniju pl. 12. St.

Laikraksts
LATVIJA
AMERIKA
atsevišķus numurus var pirkt Toronto latviešu veikalos un DV grāmatnīcā 491 College St. kā arī spiestuvē.

LATVIEŠU NAMS
491 College St., Toronto
IZĪRĒ TELPAS
sarīkojumiem - viesībām
klāj viesību galdus
Tel. 922-2931

LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN CREDIT UNION

491 College St., Toronto, Ont., M6G 1A5

Tālrunis 922-2551

Birojs atvērts no otrdienas — piektdienai no pl. 10 rītā — 7.30 vakarā. Sestdienās no pl. 9 rītā līdz pl. 1.00 pēcp.

Toronto nod. birojs 1539 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A5

Tālr. 533-9415

Atvērts no pirmdienas līdz piektdienai no pl. 10 rītā līdz pl. 7 vak. Sestdienās no pl. 9 rītā līdz pl. 1 pēcp.

HAMILTONAS NODAĻAS BIROJS

16 Queen Street North, Hamilton, Ont. L8R 2T8. Tel. 529-7939
Birojs atvērts no otrdienas līdz piektdienai no pl. 4 pēcp.—8 vak. Sestdienās no pl. 9 rītā līdz pl. 1 pēcp.

Augšminētie biroji vasaras brīvlaikā — no 15. jūnija līdz 15. septembrim SESTDIENĀS SLĒGTI.

LONDONAS NODAĻAS BIROJS

162 Huron Street, London, Ont. N6A 2J4. Tel. 438-2559
Birojs atvērts trešd. no pl. 7.00 — 9.00 vak.

„SAVINGS" NOGULDĪJUMA KONTS
Maksā 6.5% gadā, procentus aprēķina par katru dienu no mazākās summas kontā un izmaksā mēneša beigās.

PAR BRĪVU ČEKUS VAR RAKSTĪT
Par čeku kontu maksā 4% gadā, procentus izmaksā katru mēnesī, bet tikai, ja konta minima atlikums pārsniedz $500.

ILGTERMIŅA NOGULDĪJUMI
1 gada noguldījums $1000 min. par 8.25% gadā
3 gadu noguldījums $1000 min. par 8.5% gadā
Procentus izmaksā par gada ceturkšņiem.
3 gadu noguldījums $1000 min. par 9% gadā.
Procenti saņemami tikai pēc termiņa izbeigšanās.

Visiem minētajiem noguldījumiem ir dzīvības apdrošinājums. Ja noguldījumu uzsaka pirms termiņa, tad %% likme samazinās par 1%.

TERMIŅĒTI NOGULDĪJUMI
1 gada noguldījums $2000 min. par 8.5% gadā
Procentus izmaksā pēc noguldījuma termiņa izbeigšanās.
3 gadu noguldījums $1000 min. par 9% gadā
5 gadu noguldījums $1000 min. par 9.25% gadā

Procentus pieskaita noguldījumam reizi gadā, bet tiem nav dzīvības apdrošinājumu un ir uz noteiktu laiku. (Tas ir, tos nevar pirms termiņa notecēšanas izņemt.)

PENSIONĀRU NOGULDĪJUMS
1 gada noguldījums $2000 min. par 8.5% gadā, procentus aprēķina katra mēneša beigās.

RRSP UN RHOSP
Par katra noguldījuma veidu maksā 9.5% gadā.

HIPOTĒKAS AIZDEVUMI
Atklāta pirmā hipotēka līdz $100.000 — ar mainīgu likmi — 1.5% augstāka par bankas noteikto % pamatlikmi — pašreiz 10.75%.
Atklāta pirmā hipotēka līdz $100,000 par 10.5%.
Atklāta otrā hipotēka par 11.6% gadā.

AIZDEVUMI
Aizdevumi līdz $10.000 nodrošināmi pilnā apmērā ar noguldījumu kreditsabiedrībā par 11% gadā.
Personīgi aizdevumi līdz $10,000 par 12% gadā.
Jaunu automobiļu iegādei izsniedz aizdevumus līdz 80% no mašīnas vērtības, par 11% gadā ar tās ieķīlāšanu (chattel mortgage).

Aizdevumi līdz $50,000 nodrošināmi ar vērtspapīriem, piem. akcijas, bondi, hipotēkas un citi līdzīgi nodrošinājumi par 12% gadā.

BERZIŅŠ Realty Ltd. Arnolds un Herberts Bērziņš
NEKUSTAMI ĪPAŠUMI, APDROŠINĀŠANA UN NOTĀRS

226-6950
5385 Yonge St., Suite 20,
(Northtown Shopping Plaza)
Willowdale, Ont.

445-5325
72 Northdale Rd.,
Willowdale, Ont.

Sveriga GENERAL INSURANCE COMPANY
LIFE ASSURANCE COMPANY

TEAKWOOD mēbeles

791-2355

Hwy 7
Airport Rd.
Yonge St.
Don Caster Ave.

Pārdošana noliktavā

Einar Clausen Ltd.

Steels Ave.

881-0000

Latviska dāvana SVĒTKOS
un vienmēr
Laikraksts Latvija Amerikā
Latvija Amerikā Publishing Ltd.
125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9

Lūdzu piesūtīt manu dāvanu (L. A. abonementu), uz vienu gadu, sākot ar .....

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese .....

.....

.....

Lūdzu pievienot 1. numuram karti ar dāvinātāja vārdu .....

Esmu Latvija Amerikā abonents, tādēļ nosūtu speciāli dāvanām pazemināto maksu $18.—.

.....
(Vārds un uzvārds)

Adrese .....
(Adrese)

LAIKRAKSTAM **LATVIJA**
125 BROADVIEW AME., Toronto, Ont. M4M 2E9

Lūdzu sūtiet man LATVIJU AMERIKĀ uz

☐ vienu gadu $25.00
☐ 6 mēnešiem $13.00
☐ 3 mēnešiem $ 6.50

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese .....

Jauns abonents ☐ pagarinājums ☐

Čekus lūdzam rakstīt uz
LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING LTD vārda

Kā es kļuvu par bitinieku

Dravošana pieder pie vecākajām pārtikas sagādes nozarēm. Senajām baltu tautām pārtikas sagāde bija meža zvēru medīšana, zvejošana un dravošana. Par bišu iecelošanu Baltijas telpā noteiktu ziņu nav, bet domā, ka tās tur jau mājojušas pirms šo tautu apmešanās. Daudzas valstis bites attēlu ievietoja savos ģerboņos. Medu lietoja ārstniecībā, bites un medus bija svētumi, paša Dieva dāvana.

Senie dravnieki savus atklājumus turēja noslēpumā, paņemot tos sev līdzi kapā. Tos slēpa pat daudzi tēvi saviem dēliem. Mūsu mājās vismazāk runāja par bitēm, par medu gan. Māte glabāja medu māla podā, ko turēja skapī. Bez viņas atļaujas neviens nedrīkstēja podam pieskarties. To dabūjām tikai, kad bijām apaukstējušies. Dažreiz domāju, ka labāk būtu, ja šis pods tur nemaz neatrastos.

Bija kārdinājums vispirms izpētīt poda apsēju. Ar visu lielo uzmanību un taupību mātes medus pods līdz pavasarim bija "izžuvis".

Turpat skapī atradās arī kameņu medus. To neaiztikām, tas glabājās tikai zālēm, ja kādam iekaisa acis. Acu slimnieki nāca pat no kaimiņiem. Mātes acu zāles bija ieslavētas. Tās tiešām līdzēja.

Es vēlējos būt bitinieks, kas varētu ēst medu pat nakts vidū. Toreiz mājiņu stropu vēl nebija redzējis. Mātes medus bija nācis no bluķu stropiem. Puiši, braucot ziemā pēc malkas, reiz atveda apses kluci ar cauru vidu. Sirds no prieka iedrebējās — nu tik sākšu dravot! Bija jāgaida, kad malku sāks sazāģet klučišos. Pienāca reize, kad arī cauro apses bluķi uzlika uz "stekiem" un puiši to sāka sazāģet. Lūdzu vienu klucīti strazdu būrītim.

"O, tas tev par lielu, mēs tev nozāģēsim mazāku," zāģētāji atrunājās, bet man vajadzēja īsti prāvu kluci ar cauro vidu. Tādu beidzot izkaulēju. Aiztaisīju savam klucim abus galus, ierīkoju spraugu bišu skrejai. Nu bija aulis gatavs. Iepriekš tanī biju iebāzis arī sūnas. Paslēpu auli zem jāņogu krūma un gaidīju, kad ziedēs baltais ābolinš, kad mūsu mājas apkārtne bija bišu pilna. Tad ķēru bites un bāzu savā stropā. Vēlāk iemanījos tās nokert bez dzēlieniem.

Tikko atvēru skreju, bites atkal aizlaidās un manā ierīkotā mājvietā vairs neatgriezās. Tā gandrīz visu vasaru izmocījos bez panākumiem. Kad iemācījos lasīt un dabūju pirmo biškopības grāmatiņu. Izlasīju, ka bites stropā bez mātes nedzīvo. Lai sagādātu bišu māti, man bija vajadzīga tēva atļauja un nauda. Tēvs par to negribēja ne dzirdēt. Pagāja gari gadi, pirms iegādājos pirmos divus bišu stropus. Nebiju vairs kautrīgais zēns, bet lasīju literātūru par bitēm, aprunājos ar vecajiem bitiniekiem. Katram bija sava pieeja dravošanā. Piedalījos arī dravnieku sanāksmēs. Guvu atziņu, ka nav divu dravnieku, kas strādātu ar vienādām metodēm.

Mums tagad arī Toronto ir sava bitnieku sekcija kas darbojas pie Toronto latviešu biedrības. Ierosinātājs bija A. Sudmalis, Toronto latviešu tautas augstskolas vadītājs. Pagājušā ziemā sanācām kopā desmit interesentu un nolēmām dibināt dravnieku sekciju. Pārrunu vakarus apmeklējuši jau 16 dravnieku, lai gan Toronto un apkārtnē tādu ir ap 50. Sanāksmes noteica katra mēneša otrā otrdienā Toronto latviešu biedrības telpās, Latviešu namā. Sekciju vada Ā. Sudmalis, viņa vietnieks ir J. Bolmanis, sekretārs J. Ozoliņš.

Katrs sekcijas dalībnieks pastāsta savus vērojumus dravā, pēc tam pārrunā turpmākā mēneša darbus. Vēlama gan lielāka piedzīvojušu dravnieku piedalīšanās sanāksmēs, lai pamācītu iesācējus.

St. Vasarājs

JAUNAS GRĀMATAS

A. Plensners—Divdesmitā gadsimta pārvērtības	$11.-
A. Gailītis — Brīvības dziesma, rom.	$9.00
M. Čuibe — Vakarlaiva, dz.	$10.00
Archīvs 17. sējums	$10.00
H. Hartmanis — Dzīves krustceļos, atm.	$10.00
J. Sārts — Dunču ciems, st.	$5.50
Ad. Erss — Jautrās rīdzinieces, st.	$6.00
Ed. Mednis — Pirmais pasaules karš	$5.50
P. Rozītis — Nāves vižņi	$4.50
Kalpošana garā un patiesībā: Archib. Dr. A. Kundziņa pieminai	$6.00
Reiz kas citādāk (Hum)	$6.25
P. Gruzna un O. Liepiņš — Mamona gaitnieki	18.00
K. Kurzemniece — Izziemosim, dz.	$5.00
V. Mežezers — Sirds ko dziļi iemīlēja, dz.	$6.50
Rūgtais apinis Nr. 46 — 49, katrs	$2.50
P. Kalniņš — Linu dvielis, tēloj.	$12.00
Dr. P. Cirsis — Neticīgā glābšana	$8.00
H. Biezais — Ēnas pār torņiem	$5.00
Z. Mauriņa — Zemes dziesma	$9.00
M. Kovaļevska — **Sentiments un mazliet sniega**	$8.00
Degsme — Dr. K. Ulmaņa atziņas un vēlēj.	$22.50
Latviešu trimdas bibliografija 1961-1970	$26.00
Veltījums Dr. Zentai Mauriņai — sakārtojis Dr. H. Tichovskis	$12.00
Bīskaps Jāzeps Rancāns, rakstu izlase, sakārtojis Dr. H. Tichovskis	$12.50
B. Veisberga — Orindas piezīmes	$5.00
Lietiškā mākala Nr. 10	$3.50

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ
491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5
Tālr. 921-7121
Pasta sūtījumiem jāpieskaita 10%

Ezera krastā pārdodama ziemas māja

PERRY SOUND rajonā, 4 guļamistabas, 2 vannas istabas, garāža, liels dārzs.

Zvaniet Litai Stikuts 752-1770.
Alfreds Stikuts, Realtor.

PĀRDODAMA

pie Simko ezera ziemas māja

ar pilnu pagrabu, lielu skaistu dārzu. Prasītā cena $39.900. Tuvākai informācijai zvanīt:

S. APENĪTEI, A. Stikuts, Realtor,

tel. 752-1770 vai 439-5061.

Kultūrāla sadarbība Grand Rapidos

Kultūra var veidoties tikai sadarbībā. Ir nepieciešama mijiedarbe ne tikai tāpēc, lai autors iegūtu sabiedrības novērtējumu par savu jaunradi, bet, arī, lai sabiedrība veidotos jaunradei līdz. Visās kultūras nozarēs jātop ne tikai jauniem autoriem, bet jāveidojas arī jauniem jaunrades sapratējiem, lasītājiem, vērtētājiem. Kultūras un sabiedrisko darbinieku sanāksmēs vienmēr mudinām viens otru uz aktīvitātēm, kas veicina garīgo rosmi visos latviešu centros. Viena no šādu garīgo rosmju grupām ir literātūras kopas, kuŗās iespējams tuvāk iepazīties ar mūsu tautas literātūru, tās autoriem, atkarā no katras kopas dalībnieku interesēm. Šādu kopu sanāksmēs ir izdevība veidoties un izkopt sava darba kvalitāti arī mūsu nākošajiem autoriem, kritiķiem un lasītājiem.

Arī Grand Rapidu literārā kopa darbojas šādā virzienā. Ar savu brīvo domu izmaiņu tā ir sekmējusi pašdarbību literārā plāksnē, mudinājusi un ieinteresējusi lasīt mūsu jauno autoru darbus un nobriedušo autoru jaunākos darbus, kā arī veicinājusi šo darbu apceri, izpratni un jaunrades atbalstīšanu mūsu literārajā pasaulē. 1977. — 1978. g. sezonā apcerētas šādas grāmatas: Teodora Zeltiņa — Nu ir tā stunda, Mirdzas Čuibes — Torņu un drupu bezdelīgas, Ilzes Šķipsnas — Aiz septītā tilta, Artura Baumaņa — Hermhūtieši ar autora piedalīšanos) un Benitas Veisbergas — Es tavs maigais jērs. — Apceres sagatavojušas spējīgas iesācējas, kā. — Sandra Lazdiņa, jauna skolotāja, un Biruta Auziņa — jauna autore. Dažos vakaros savus darbus lasījuši paši kopas dalībnieki — rakstīt var katrs, kam ir kas sakāms, bet kvalitāti iegūst vingrinoties. Protams, pamatā jābūt Dieva dotam talantam. Kopa aicina ciemos arī autorus — tie ir kopas visvērtīgākie sarīkojumi un gūst arī vislielāko atsaucību, jo dod grāmatu lasītājiem iespēju satikt autorus, izmainīt ar viņiem domas un tā gūt lielāku interesi par vārda mākslu.

Grand Rapidos darbojas arī Akadēmiskā kopa ar līdzīgu darbības veidu, kas savās interesēs ietver ne tikai literātūru, bet arī citas mākslas nozares un zinātni. Abu kopu kultūrāla sadarbība notiks 4. jūnijā. Iecerēts iztirzāt Eduarda Freimaņa jaunāko romānu Divas pasaules. Austra Grīnvalde pastāstīs par romāna saturu un tanī atrodamām vērtībām, Eduards Avots runās par grāmatas stilu un valodu. Sanāksmi ievadīs Julieta Rumberga ar apceri par autoru un viņa literāro darbību. Paneļdiskusijas par dzirdēto un lasīto, kā arī pārrunas par turpmāko darbību. **J. Rumberga**

Sludinājums

„Paslēptās patiesības"

Šī mazā grāmatiņa vācu valodā publicēta tikai Kanadā un pašreiz iznāk jau trešā iespiedumā. Autors tajā apgaismojis 6 milj. žīdu iznīcināšanas jautājumu un kas bijis vainīgs Otrā pasaules karā. Grāmata iespiesta uz 112 lappusēm, tajā ievietotas divas kartes, 3 dokumentu pārspiedumi un 15 foto attēlu. Autors bijis Otrā pasaules kaŗa virsnieks, izpelnījies vairākus apbalvojumus, arī vairākas reizes kaŗā ievainots.

SAMIZDAT PUBL.
206 Carlton St.,
Toronto, Ont., Canada, M5A 2L1

Vārds: .....

Adrese: .....

.....

Paraksts: .....

Datums: .....

Lasītāju vēstules

(Turpinājums no 2. lp.)

darbā, tāpat preses laukā, paužot bezkompromisa cīņu pret mūsu valsts okupantiem un visiem tiem, kas cenšaas sekmēt okupantu mērķus? Viņš nepazīst kompromisa vai kaut kāda veida sadarbošanos. Saskatu, ka T. Sīļa kandidātūras noraidīšanas pamatā notikusi „atspēlēšanās", un tas ir kā pliķis sejā ikvienam nacionāli domājošam latvietim, arī tiem, kuŗi T. Sīli izraudzījuši par delegātu ALA kongresam jau ilgus gadus. T. Sīli pazīstu jau no dzimtenes laikiem, kur viņš darbojās vairākās nacionālās organizācijās un bija Latviešu leģiona virsnieks. Vai tagad radīsies kāds skolotājs un skolu darbinieks, kas organizēs parakstu vākšanu, lai ievietotu sludinājumu laikrakstā, kā tas nesen bijis citā gadījumā, tā dodot T. Sīlim morālisku atbalstu?

Valters Zirnītis ASV

NEPALIKSIM PAR „ETNIĶIEM".

Kāpēc saukt latviešus par „etniķiem"? Tā ir liela kļūda. Mēs esam latvieši, mums ir tikai viens nosaukums — latvieši vai latviešu grupa. Tikai tad mūs pazīs svešas tautas. Nepazīs, ja mēs sevi apzīmēsim tikai par „etnisko grupu", kas vairāk nāk no Āzijas un Afrikas emigrantiem, daudzi no tiem bez kristīgās ticības. Kādēļ arī latviešiem dots šis neidentificējamais nosaukums?

Valdis Šteinmillers Toronto

Aicina atsaukties

Kirbēnu sapulces dalībnieki aicināti atsaukties, rakstot: Mr. A. Ameriks, 403—90 Curtis Cres., Kingston, Ontario, K7M 5V6.

Daugavas Vanagu nams

PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIIEPRASIET TELEFONISKI

1115 BROADVIEW AVE.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmd. līdz ceturtd., iesk., no pl. 12 dienā — 12 naktī,
piektdienāsun sestdienās no pl. 12 dienā līdz 1 naktī,
svētdienās no pl. 12 dienā līdz 9 vakarā.

DEŽĀDI DZĒRIENI AR MALTĪTĒM KATRĀ IZVĒLĒ. SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM

kas? kur? ko?

Town & Country Real Estate Ltd.
V. Palma - pārstāvis

41 Heathcote Ave., Willowdale, Ont. M2L-1Y9
Tel. 444-2447

Pērkot un pārdodot savu nekustamu īpašumu, zvaniet nesaistīgai informācijai 444-2447. Mājas lielā izvēlē visā pilsētā. Palīdzam sagādāt obligācijas un iemaksas māju pirkšanai uz izdevīgiem noteikumiem.

25 gadus mēs esam palīdzējuši radīt miljonu atmiņu attēlus no ievērojamiem dzīves notikumiem un personām.

8 BENJAMIŅA FILMU LABORATORIJA
247 Richmond St. E.,Tor.,Ont.M5A 1P2 (416) 863-1166

BROADVIEW DELIKATEŠU VEIKALS
141 DANFORTH AVE.
Tel.: HO 5-9905 ***Ausma Miķelsone***

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

BALTIC MOVERS
TĀLR. 534-1463, Toronto

Alcan Building Products
Authorized Dealer

Māju īpašnieki!

Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku—bez starpniekiem

ir trīs veidi, kā varat ietaupīt ar ALCAN SIDING:

2) Instalācijas un apkures (izdevumus
1) Ietaupa darbu un laiku
3) Uzlabo izskatu un līdz ar to mājas vērtību, ieskaitot ALCAN 20 gadu garantiju.

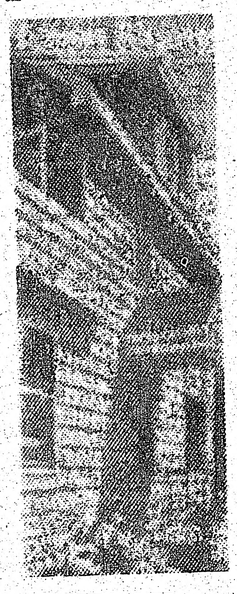

△ LIETUS NOVADA CAURULES
△ LOGUS
△ DURVIS
△ MARĶĪZES (Awnings)
△ JUMTA PĀRKARES (Sofit and fascia)

CENTURY ALUMINUM ISTALLERS
534-2864 Īpašnieks Artūrs Mīme
2226 Dundas St. W., Toronto, M6R 1X3

VALUTE

DIMANTI ● PULKSTEŅI
LATVISKAS ROTAS
Zeltkalēs
Aldonas ĶIVLENIEKS - KORMS
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ
964½ Bloor St. W., Toronto, Ont. M6H 1L6. Tālr. 533-2837

R. S. KANE Ltd.
apbedīšanas birojs
4812 YONGE STREET
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale
221-1159

M. LUNSKY, O.D. M. Sc.
LOUIS LUNSKY, R.O.
OPTIĶI
Ieprieks pieteikties
Tālr. 921-3924
470 College St. (Pie Bathurst)
Toronto M5G 1A5

RATAS

— IGAUŅU OPTIĶIS

247 Danforth Avenue. Tel. 465-6251

Gatavo brilles pēc receptēm
Zeiss ● Rodemstock ● Crist Dior rāmji
Speciālitāte — dubultlēcu brilles ● Kontaktlēcas (soft)
Pulksteņi: Omega, Triosot, Bulova.
Latviešiem atlaide

VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBI

- VIZĪTKARTES
- IELŪGUMI
- BIĻETES
- VĒSTULU VEIDLAPAS UN APLOKSNES
- GRĀMATAS
- ŽURNĀLI
- AVĪZES
- UN LĪDZĪGI IESPIEDUMDARBI

VEICAM

- LAIKUS
- LABI
- UN PAR MĒRENĀM CENĀM

amber

PRINTERS AND PUBLISHERS LIMITED
SPIESTUVE UN KANTORIS:
125 BROADVIEW AVE., TORONTO, ONT. M4M 2E9
(416) 466-1514

A. Eglītis — TV RENTALS
161A Roncesvalles Ave., Toronto M6R 2L3
Tel. 537-1401

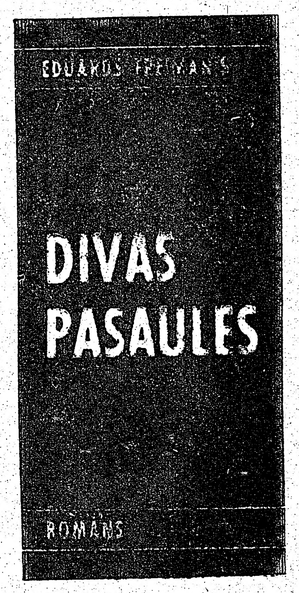

Amber Printers & Publishers Ltd. Toronto nesen iespiedusi Eduarda Freimaņa romānu Divas pasaules, glītā kabatas formāta izdevumā (Paperbeck), kas latviešu trimdas grāmatniecībā līdz šim nebija praktizēts. Grāmatai 332 lappuses un tā maksā $3.50. Atkalpārdevējiem 20 proc. atlaide, un tā pieprasāma apgādam.

Kardināla Vašingtonas . . .

(Turpinājums no 1. lp.)

nāt savas militārās un politiskās dēkas Afrikā. ASV likumdevēji solījuši prezidentam brīvību pašam izšķirties ātru lēmumu pieņemšanā. Līdzekļu atvēlēšana jauniem ieročiem stiprinās ASV militāro potenciāli. Nav šaubu, ka tā dēvētais Pekingas gambits būs ļoti nozīmīgs turpmākās Vašingtonas un Maskavas attieksmēs.

Par to, cik nevainīga bijusi Pad. savienības ārpolitika Melnajā kontinentā un Vidējos austrumos, liecina daži skaitļi. 1972. g. Kremlis aplaimoja Vid. austrumus ar saviem kaŗa materiālu sūtījumiem 970 milj. dolaru vērtībā. Tajā pašā gadā vairākas Afrikas valstiņas saņēma krievu ieročus 55 milj. dol. apmērā. Atzīmējams, ka šinī gadā lielāko tiesu ieroču saņēma Ēģipte, bet palīdzība tai beidzās, kad jūlijā Sadats lika krieviem izvākties. 1973. gadā Pad. savienības bīstamās rotaļlietas uz Vidējiem austrumiem jau tika nosūtītas 2655 bilj. dolaru apmērā. Šoreiz Kremļa labvēlība bija veltīta Sirijai. Dažādas Afrikas valstis jau saņēma 71 milj. dol. apmērā sūtījumus. 1974. gadā Kremlis Afrikai nodeva ieročus 238 milj. dol. apmērā, kamēr Lībija, Alžira un Somālija saņēma 1785 bilj. dol. 1975. gadā Maskavas kaŗa materiāli Afrikai vien jau sasniedza 600 milj. dol. apmēru. Šī ieguldījuma rezultātā Angolā varēja nodibināties komūnistu valdība. 1976. gadā krievu militārā palīdzība Afrikai jau sasniedza 1070 bilj. dol. apmēru. Tanī pašā laikā Kremlis drudžaini apbruņoja Iraku un Lībiju. 1977. un 1978. gadā Abesinijai sniegtā palīdzība vien jau bija pāri par 1 bilj dol. liela. Rezultātā Somaliju sakāva. Nākamais upuris droši vien būtu Eritreja. Protams, ka Kremlis palīdz ar savu atbalstu „brīvības cīnītājiem", kas mēģina radīt pilsoņu kaŗu Rodēzijā un citur, kur nodibinājušās demokratiskas, rietumiem draudzīgas valdības. Sarkano partizānu apmācīšana Pad. savienībā ir pati par sevi saprotama lieta.

Atgriezies no Pekingas, prezidenta padomdevējs valsts drošības jautājumos Brzežinskis norādīja: „Pad. savienībai un Kubai būs jāatbild par neattaisnojamo iejaukšanos Afrikā." Nav domājams, ka Brzežinskis šādu nepārprotamu draudu izteica bez prezidenta Kārtera ziņas. Brzežinska Pekingas gambits ir varbūt daudz nozīmīgāks nekā to iepriekš varēja iedomāties. Pekingas sarunās viņš ķīniešiem atklāja visos sīkumos Vašingtonas un Maskavas stratēģisko ieroču ierobežošanas sarunu norisi. Brzežinska uzturēšanās laikā Pekingā pirmo reizi mielastos tika uzdzerti tosti ne vien Pekingas un Vašingtonas attieksmju normālizēšanai, bet arī sadarbībai un draudzībai. Taivanas jautājums Pekingai ir prestiža lieta, bet Brzežinskis norādīja, kas notiktu, ja amerikāņi pēkšņi pārrautu saites ar Taivanu un radušos tukšumu izmantotu Pad. savienība. Droši vien Maskava nolīgtu savstarpējas militāras palīdzības līgumu ar Taivanu. Liekas, ka Pekinga šādu varbūtību nemaz neuzskata par neiespējamu.

NATO konferences ietvaros pieņemtie militāri stratēģiskie lēmumi droši vien paliks nepublicēti. Ir zināms, ka NATO militārās kapacitātes stiprināšanai paredzēts ieguldīt 80 bilj. dol. Maskava droši vien sacels globālu propagandas brēku, bet kaķa lāsti debesīs nekāpj. Visas zīmes rāda, ka Kārters ir atdarījis acis un licis aiz auss veco romiešu gudrību: Ja gribi mieru, gatavojies kaŗam!

Aleksandrs Ķegumnieks

Par ko runās jaunatnes kongresā

4. Vispasaules latviešu jaunatnes kongresa, kas risināsies no 3. līdz 8. jūlijam Viljamsa kolledžā, Viljamstaunā, Masačuzetā, kā ziņo 4. VLJK rīcības komiteja, priekšdarbi ievirzījušies "pēdējā taisnē". Sakarnieki ar Viljamsa kolledžu ir Juris Lazdiņš un Vija Udenāne. Sadarbībā ar kolledžas administrāciju tiks izkārtoti autobusa braucieni no Bostonas dziesmu svētkiem uz kongresa vietu. Autobusi ies pirmdienas vakarā, 3. jūlijā, pēc koncerta. Visi kongresa dalībnieki aicināti uz pirmdienas vakara iepazīšanās balli. Pēc kongresa nobeiguma, sestdien, 8 augustā, autobusi nogādās jauniešus atpakaļ uz Bostonu.

4. VLJK programmas priekšdarbi ir gandrīz nobeigti. Kongresu ievadīs Dr. Vairas Freibergas referāts — Latviešu sabiedrība un jaunatne un Dr. Rasmas Kārkliņas priekšlasījums — VLJK: jēga un jēdziens. Otrdienas pēcpusdienā paredzēts Dr. Joachima Brauna apskate par — Latvijas mūzikas mākslu padomju varas apstākļos. Šo triju referātu virsrakstos iezīmējas dienas programmas galvenās novirzes — sabiedrība, jaunatnes pašanalize, kultūra un politika. Piemērots kopsaucējs 4. VLJK dienas programmai, pēc tās vadītāja Uģa Sprūdža domām, būtu citāts no Jāņa Raiņa Zelta zirgs — „Pastāvēs, kas pārvērtīsies".

„Kongresā apskatīsim, kā latviešu tautas kopums un kā pašreizējā trimdas vide, apstākļu spiesta, ir pārveidojusies un turpinās pārvērsties. Pie reizes meklēsim arī līdzekļus, kā tauta un emigrācijas jaunatne varētu ietekmēt savu nākotni latviešu tautai labvēlīgā virzienā," teikts rīcības komitejas ziņojumā.

Literātūrzinātnieks Dr. Valters Nollendorfs un Dr. Maruta Lietiņa-Ray, piem. iztirzās — Latviešu valodas nākotnes izredzes emigrācijā, un korreferātus par tematu — Vai nepieciešama jauna trimdas nacionālpolitikas koncepcija sniegs Dr. Andrievs Ezergailis un Jānis Ritums. Sociologisku pārskatu par emigrācijas jaunatnes asimilāciju dos Dr. Solveiga Miezīte un Aldis Putniņš. Zināmu pretmetu varbūt sastaps Dr. Valdas Melngailes un Aijas Beldavas priekšlasījumā par tautas gara mantām svešumā. Ievadu tagadējās Latvijas jaunatnes ikdienā dos Rita un Pāvils Brūveri. Emigrācijas jaunatnes īpatnējo vietu kultūras sakaru kontroversijā apskatīs ELJAs Informācijas redaktors Vilnis Zaļkalns un par Latvijas vēstures pētniecību šodienas Latvijā referēs Jānis Kresliņš sr. Par „tekošo momentu" trimdas nacionālpolitikā ziņos pārstāvis no PBLA. Īpaša paneldiskusija, t.s. „apvienību panelis", salīdzinās faktorus, kas ietekmē latviešu jaunatnes apvienību darbību dažādos kontinentos. Zem jautājuma zīmes ir nonākušas iecerētās pārrunas par — Trimdas analizi. Divi no aicinātajiem referentiem izteikuši šaubas par to, vai varēs kongresā ierasties.

Dienas programmu papildinās kultūrāli sarīkojumi un pārrunu grupas. LVJK ietvaros uzstāsies Eiropas vīru koris Mārtiņa Zandberga vadībā, kā arī divi eksperimentālie teātŗi. Mālu ansamblis no Stokholmas izrādīs S. Beketa lugu Gaidot God, Juŗa Kronberga tulkojumā. Toronto Pēdējie āksti viesosies ar uzvedumu Zilonis un latviešu jautājums. Starp kongresa darba grupu tematiem paredzēti — nacionālpolitika, latviskā audzināšana, latviskā izglītība svešumā, cilvēktiesības, kultūras sakari, vispasaules kongress. Darbosies kongresa koris, kongresa avīze, tautas deju un sporta grupas.

4. VLJK paredzētas divas balles — iepazīšanās vakars, pirmdien, 3. jūlijā, un pirmās VLJK desmitgades atceres balle, piektdien, 7. jūlijā. Vakara programmas veidotājs Uldis Roze ziņo, ka paredzēts arī literārais cēliens, raibais vakars, kuŗā uzstāsies ātrzīmētājs E. Keišs, un estrādes mūzikas koncerts. Būs kongresa krogus ar vieglās mūzikas priekšnesumiem. Dienā uzsāktās debates varēs turpināt vakara pārrunu posmos.

Pēc saraksts ar 4. VLJK iesaistītajām jaunatnes apvienībām pieņemts lēmums, ka ikkatrs zem 36 gadu vecuma varēs būt balstiesīgs kongresa dalībnieks, neatkarīgi no piederības pie kādas jaunatnes organizācijas.

Lasiet rakstu
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos un
DV grāmatnīcā
491 College St.
kā arī spiestavū.

Divi koncerti Saulainē

PORTLANDES DZINTARS AR JAUNĀM DZIESMĀM UN SKAŅĀM

Liekas, ka Portlandes Dzintars būs pirmā jauno latviešu dziedātāju grupa trimdā, kas sagatavojusi jaunu pragrammu, kas sastāv tikai no pašu radītām oriģinālām dziesmām.

Abas māsas, Brigita Ritmane-Ose un Lolita Ritmane komponējušas vairākas dziesmas ar patriotiskiem, atmiņu, pārdomu, romantiskiem un jautriem motīviem. Netrūkst arī pavisam modernu ritmu. Pirmo dziesmu devis arī „gaŗais dzintarnieks" Aigars Saukants. Koncertā dzirdēsim daudz pirmatskaņojumu (11), kā arī astoņas dziesmas, ko Dzintars pirmo reizi ar labām sekmēm dziedāja pagājušās vasaras koncertturnejā Austrālijā un Jaunzēlandē. Dziesmu vārdus rakstījuši: Zinaīda Lazda, Jānis Rainis, Lolita Ritmane, Brigita Ritmane-Ose, Andris Ritmanis, Aivars Saukants, Olafs Stumbrs, Laura Zommere un kāds anonims draugs Kanadā.

Netrūks krāsu, tērpu, gaismu un noskaņu maiņas. Jauna choreografija Lauras Zommeres vadībā. Koncertā dzirdēsim arī jaunu instrumentāciju, kur bez klavierēm, basa ģitaras un sitamiem instrumentiem dzirdēsim arī flautas, elektrisko un akustisko ģitaru. Dzintarā šogad piedalās: Ilga Damberga, Brigita Ritmane-Ose, Lolita Ritmane, Andra Zommere, Laura Zommere, Māra Zommere, Artūrs Livermors, Mārtiņš Rubenis un Aivars Saukants.

Dzintara mūzikālā vadītāja ir Brigita Ritmane-Ose, tehniskais vadītājs — Andris Ritmanis.

Kā ciema kukuli dzintarnieki solās atvest jauno skaņu plati — Manai tautai, kuŗā dzirdamas daudzas jaunās dziesmas, ieskaņotas ar vairāk instrumentālistu piedalīšanos nekā iepriekšējās platēs. Ciema kukulis būs arī Dzintara skaņu plate A Faraway Song, kuŗā Dzintara dziesmas pa lielākai daļai ieskaņotas angļu valodā.

Mūzikas kritiķis K. Melburnā, Austrālijā rakstīja: „... Dzintars sniedza nesalīdzināmi vairāk nekā kritisks klausītājs varēja sagaidīt ... Izstaroja ne vien mūzikāla, bet arī morāla kvalitāte. Apzinīga un disciplinēta dziedātāju saime ar nevainojamu gaumes sajūtu."

Jāņos atkal dzirdēsim Dzintara koncertu Saulainē.

Alvis Sils

YMCA Kanadas latviešu meistars basketbolā

Latviešu basketbolā Kanadā bija iestājies klusums. Jānis Daugavietis uzņēmās nozares vadību un stājās pie meistarsacīkšu organizēšanas. Nebija vairs iespējams domāt par vairākām spēļu kārtām, bet par meistarsacīkstēm turnīra veidā, uzaicinot piedalīties latviešu basketbola vienības no Toronto, Hamiltonas, Montrealas un Otavas. Tomēr izrādījās, ka pašreiz latviešu basketbols eksistē vienīgi Toronto. J. Daugavietis mēģināja iesaistīt spēlētājus arī no citām pilsētām, dodot tiem palīgā Latviešu YMCA basketbolistus un tādā kārtā izveidoja it spēcīgu sastādīto vienību. Pirmajā spēlē YMCA pirmais sastāvs tikās ar sastādīto vienību. Kaut arī YMCA vienībā neatradās visi pamatsastāva spēlētāji, nebija iedomājams, ka tās uzvaru nopietni varētu apdraudēt sastādītā vienība. Pēdējā spēlēja ļoti uzņēmīgi, jau no sākuma pārņemot spēles vadību. YMCA-I turpretim vieglprātīgi zaudēja neskaitāmas piespēles, un tikai puslaika beigās nobeidza spēli ar 38—37 savā labā. Vienlīdzīga spēle ritēja visu otro puslaiku, kur YMCA spēlēja daudz labāk, uzvarot ar 79:69. YMCA-I spēlēja: J. Skots — 24, L. Tobi — 20, I. Koppštāls — 13, V. Pālēns — 10, A. Ozoliņš — 8, M. Lorbergs — 2, E. Kārkliņš — 2. Sastādītā vienībā: R. Kuncāns — 19, A. Lagzdiņš — 16, M. Kārkliņš — 13, J. Dzelme — 8, J. Daugavietis — 6, R. Taube 5, M. Grundmanis — 2, V. Trence. Tālākām spēlēm YMCA bija rezervējusi vairākas vingrotavas, bet, diemžēl, pašreizējā meistarvienība DV iepriekšējā vakarā paziņoja, ka viņiem nav iespējams dabūt 5 spēlētājus. DV tika piešķirti zaudējumi. Tā Toronto latviešu YMCA kļuva par jauno Kanadas latviešu meistaru basketbolā. Jācer, ka DV pārvarēs pašreizējo spēlētāju trūkumu un šo vienību redzēsim laukumā atkal nākamā sezonā.

Ž. Zentiņš

SV. KATRĪNAS

Šejienes mednieku un makšķernieku kluba makšķernieku sekcija 27. maijā P. Odiņa vadībā Velera līcī bija rīkojusi internās makšķerēšanas sacīkstes. Veiksmīgākais makšķernieks izrādījās sacīkšu vadītājs P. Odiņš, kas ieguva 5 līdakas līdz 9 mārc. smagas. Viņš arī izpelnījās balvu par lielāko līdaku. Otrā vietā ierindojās R. Auptmanis. Sv. Katrīnu kluba makšķernieku sekcija piedalās arī Toronto kluba rīkotajās triju klubu makšķerēšanas sacīkstēs 3. jūnijā, pl. 14 A. Gaibišeļa vasarnīcas rajonā, Honey Harbour. Makšķernieku sekcija rīko 17. jūnijā pl. 15 Niagaras upē gadskārtējās zušu makšķerēšanas sacīkstes. Aicināti piedalīties visi makšķerēšanas sporta cienītāji, neatkarīgi no piederības pie kāda makšķernieku kluba.

O. K.